

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
COĞRAFYA ANABİLİM DALI

BANDIRMA ŞEHRİNDE İŞLENEN SUÇLAR(2006 -2008):COĞRAFI
BİR YAKLAŞIM

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Semra YILMAZ ÇILDAM

Balıkesir, 2011

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
COĞRAFYA ANABİLİM DALI

BANDIRMA ŞEHRİNDE İŞLENEN SUÇLAR(2006 -2008):COĞRAFİ
BİR YAKLAŞIM

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Semra YILMAZ ÇILDAM
Doç.Dr.Alpaslan ALIĞAĞOĞLU

Balıkesir, 2011

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün**Coğrafya**.....Anabilim Dalı'nda
...**200912515002**.....numaralı**Semra** **YILMAZ**
ÇILDAM.....'in hazırladığı "...**Bandırma Şehrinde Suçlar(2006-2008):Coğrafi Bir Yaklaşım**" konulu YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca **12.10.2011** tarihinde yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda tezin onayına OY BİRLİĞİ/OY ÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

Başkan.....**Prof.Dr. Abdullah KÖSE**.....İmza.....
Unvanı, Adı-Soyadı.....

Üye.....**Doç.Dr. Alpaslan ALIĞAĞOĞLU**.....İmza.....
Unvanı, Adı-Soyadı (Danışman)

Üye.....**Yrd. Doç. Dr. Hayri AYMYUREK**.....İmza.....
Unvanı, Adı-Soyadı

Üye.....İmza.....
Unvanı, Adı-Soyadı

Üye.....İmza.....
Unvanı, Adı-Soyadı

Üye.....İmza.....
Unvanı, Adı-Soyadı

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduklarını onaylım.

21.10/2011
Enstitü Müdürü
(Unvanı, Adı, Soyadı)

Aliyazır

ÖNSÖZ

Varlığından beri yalnızlığı sevmeyen insanoğlu toplu halde yaşamayı seçmiştir. Bu durum toplumda bir yandan birlik ve beraberlik sağlarken bir yandan da çatışma ve sorun ortamı doğurmuştur. Denilebilir ki insanın olduğu her yerde suç da vardır.

Şehirler yoğun insan gruplarına ev sahipliği yapmaktadır. Şehirler hem suçun işlenmesi hem de suçlunun barınması için en iyi kamuflaj alanlarıdır. Bu çok fonksiyonlu mekânlar bize bir yandan çeşitli fırsatlar sunarken, bir yandan da bizi ürkütmektedir. Şehirler sosyal kontrolü zayıf mekânlardır. Bu kontrolsüz ortamlarda suçlu rahat hareket edebilmekte, saklanabilmekte ve eylemlerini çeşitlendirebilmektedir. Özellikle son yıllarda şehirlerde yaşanan çeşitli olaylar insanları daha dikkatli olmaya sevk etmiştir. Çalışma alanı olarak şehir yerleşmesinin seçilmesinde bu faktörler etkili olmuştur. Çalışmada Bandırma şehrinde meydana gelen suçlar, bunun mekânla ilişkisi ve zaman boyutu üzerinde durulmuştur.

“Suç coğrafyası” ülkemizde son yıllarda üzerinde çalışılan ve ilgi gören bir daldır. Bu nedenle yapılan çalışmanın bu alanda bir boşluğu doldurulacağı ümit edilmektedir.

Gerek tez konumu belirlememde gerekse konuyu araştırmamda bilgisi ve tecrübesi ile bana yardımcı olan ve çalışma süreci boyunca benden desteğini hiçbir şekilde esirgemeyen, değerli yorumlarıyla bana yeni ufuklar açan, saygıdeğer hocam Doç.Dr. Alpaslan ALIĞAOĞLU' na ve konu ile ilgili verilerin elde edilmesinde bize her türlü kolaylığı sağlayan, gösterdiği nezaketten dolayı Balıkesir İl Emniyet Müdürü sayın Ömer AYDIN'a teşekkürü borç bilirim.

Yardımlarından dolayı Yrd. Doç.Dr. Erdoğan TEZCİ'ye, bugünlere gelmemi sağlayan canım Anneme ve Babama, değerli öğretmenlerime, desteğinden dolayı Nuray DURAK'a, Arş. Gör. Şevki DANACIOĞLU'na, EKKM Şube Müdürlüğü bölümünde görevli polis memuru Esen TAÇAR ve Cenker SAKAK'a teşekkür ederim.

Semra YILMAZ ÇILDAM

ÖZET

BANDIRMA ŞEHRİNDE SUÇLAR (2006 – 2008): COĞRAFİ BİR YAKLAŞIM

ÇILDAM YILMAZ, Semra
Yüksek Lisans, Coğrafya Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç.Dr. Alpaslan ALIĞAOĞLU
2011,107 Sayfa

Bu çalışmada Bandırma şehir merkezinde 2006 – 2008 yılları arasında Polis sorumluluk bölgesinde yaşanan asayiş suçları analiz edilmiştir. Suçun ortaya çıkış sebepleri, mevcut alanı, işlenme sıklığı, çevreye etkisi, beslendiği kaynaklar vb. faktörler göz önünde bulundurularak konu açıklanmıştır.

Şehir yerleşmeleri suçu kendi bünyelerinde beslerler. Bu nedenle suç konusunda çalışma alanı olarak şehir yerleşmesi seçilmiştir. Çalışmanın amacı doğrultusunda Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğünden alınan veriler sınıflandırılmıştır. Suçların zamansal ve mekânsal dağılımı tespit edilmiş olup, nedenleri üzerinde durulmuştur. Bandırma Kaymakamlığı ve Bandırma Belediyesinden de konu ile ilgili bilgiler alınmıştır. Çalışma 11 hipotezle desteklenmiştir. Grafik, tablo ve haritalama yöntemiyle görsel anlamda konuya açıklık getirilmiştir. Korelasyon analizi kullanılarak suç ve onu doğuran faktörler arasındaki ilişki ve bu ilişkinin gücü hakkında bilgiler verilmiştir.

Ortaya çıkan tablo suç üzerinde zaman ve mekân kavramının doğrudan etkili olduğunu göstermiştir. Arazi kullanımı, nüfus yoğunluğu, eğitim durumu ve zaman kavramının suçu doğrudan yönlendirdiği; işlek caddelerin, MİA ve fonksiyonel çeşitliliğe sahip alanların da suça zemin hazırladığı görülmüştür. Bandırma şehrinin 17 Eylül, Paşabayır, 600 Evler, Haydar Çavuş mahallelerinde suç tepelerine rastlanılmıştır. Bunun yanında Kayacık, Çalışkanlar, Paşamescit ve Levent mahalleleri gibi suç düzlükleri de mevcuttur.

Anahtar kelimeler: Bandırma şehri, suç, mekân, asayiş suçları, suç coğrafyası

SUMMARY

CRIMES IN THE CITY OF BANDIRMA (2006 - 2008): A GEOGRAPHICAL APPROACH

ÇILDAM YILMAZ, Semra

Master's thesis, Department of Geography

Thesis advisor: Alpaslan ALİAĞAOĞLU, Associate Professor

2011,107 pages

In this study, public order crimes committed in 2006-2008 in police accountability areas of the downtown Bandirma were analyzed. The topic is explained considering factors such as the reasons for the emergence of the crime, the areas it occurred, frequency of the commitment, its influence on the environment, and its breeding grounds etc.

Residential areas of cities contain sources of crimes within themselves. Thus, residential areas in the city was chosen as the working area. The data obtained from Balikesir were classified to meet the objectives of this study. Temporal and spatial distributions of the crimes were detected and the reasons underlying them were evaluated. Information relating to the subject was also received from Bandirma governor's office and Bandirma municipality. This study was supported by 12 hypotheses. Graphs, tables, and maps were used to clarify the issue. The relationship between crimes and their underlying causes and the strength of the relationship were analyzed using regression analysis.

Our results show that timing and location directly influences crime Use of the land, population density, educational status and timing directly influence crime; it is understood that busy streets, MIA and functional variation are causes of crimes. Increased frequency of crime was seen in 7 Eylul, Pasabayir, 600 Evler, and Haydar Cavus districts of the Bandirma city. In addition, crime plateaus were found in Kayacık, Çalışkanlar, Paşamescit ve Levent districts.

Key words: City of Bandirma, crime, localization, public order crimes, geography of crime

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
SUMMARY	v
İÇİNDEKİLER	vi
GRAFİKLER	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
TABLolar LİSTESİ	xi
1.GİRİŞ	1
1.1.Problemin İfade Edilişi	4
1.2.Çalışmanın Amacı	4
1.3.Çalışmanın Önemi	4
1.4.Çalışmanın Hipotezleri	5
1.5.Çalışmanın Sınırlılıkları	6
1.6.Tanımlar	7
2.İLGİLİ ALANYAZIN	10
2.1.Kuramsal Çerçeve	10
2.2. İlgili Yayınlar	12
3.ÇALIŞMADA KULLANILACAK YÖNTEM	27
3.1.Verİ Kaynakları	27
3.2.Verİlerin Doğası	28
3.3.Verİlerin Analizi	29
4.TESPİTLER VE YORUMLAR	29
4.1.Çalışma Alanının Yeri ve Genel Özellikleri	30
4.1.1.Bandırma Şehrinde Suçlar: Genel Özellikler	33

4.2.Mala Karşı İşlenen Suçlar	39
4.2.1.Evden Hırsızlık.....	41
4.2.2.İşyerinden Hırsızlık.....	47
4.2.3.Otodan Hırsızlık	531
4.2.4.Oto Hırsızlığı	53
4.2.5.Dolandırıcılık.....	53
4.2.6.Yankesicilik.....	56
4.2.7.Kapkaççılık	58
4.2.8.İnşaattan Hırsızlık	59
4.2.9.Resmi Kurumlardan Hırsızlık.....	60
4.2.10.Gasp.....	61
4.2.11.Mala Zarar Verme	62
4.2.12.Diğer Hırsızlıklar	67
4.3.Kişilere Karşı İşlenen Suçlar	68
4.3.1.Adam Öldürme.....	71
4.3.2.Kasten Yaralama	72
4.3.3.İntihara Teşebbüs	78
4.3.4.Hürriyete Karşı Suçlar.....	82
4.3.5.Şerefe Karşı İşlenen Suçlar.....	86
4.3.6.Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar	89
4.4.Toplumsal Suçlar	91
4.5.Diğer Suçlar.....	94
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	98
5.1. Sonuç ve Öneriler	98
KAYNAKÇA.....	103

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: Bandırma Şehrinde Başlıca Suçlar ve Onların Sayısı (2006 - 2008).....	36
Grafik 2: Bandırma Şehrinde Yakalanan Suçluların Yaş Dilimlerine Göre Dağılımı (2006 – 2008)	37
Grafik 3: Bandırma Şehrinde Mala Karşı İşlenen Suçlardan Yakalanan Suçların Yaş Dilimlerine Göre Dağılımı (2006 - 2008)	41
Grafik 4: Bandırma Şehrinde Evden Hırsızlık Suçu - Zaman (Aylar) ilişkisi (2006 - 2008)	46
Grafik 5: Bandırma Şehrinde İşyerinden Hırsızlık - Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 - 2008).....	51
Grafik 6: Bandırma Şehrinde Kapkaççılık Suretiyle İşlenen Suçlar - Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 - 2008).....	59
Grafik 7: Bandırma Şehrinde Gasp Suretiyle İşlenen Hırsızlık - Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 - 2008)	62
Grafik 8: Bandırma Şehrinde Mala Zarar Verme Suçu - Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 - 2008)	65
Grafik 9: Bandırma Şehrinde Mala Zarar Verme - Zaman (Aylar) İlişkisi (2006 - 2008).....	66
Grafik 10: Bandırma Şehrinde Mala Zarar Verme - Zaman (Günler) ilişkisi (2006 - 2008).....	66
Grafik 11: Bandırma Şehrinde Kişilere Karşı İşlenen Suçlardan Yakalanan Suçluların Yaş Dilimlerine Göre Dağılımı (2006 - 2008)	71
Grafik 12: Bandırma Şehrinde Kasten Yaralama Suretiyle İşlenen Suçlar - Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 - 2008).....	76
Grafik 13: Bandırma Şehrinde Kasten Yaralama Suretiyle İşlenen Suçlar - Zaman (Aylar) İlişkisi (2006 - 2008)	76
Grafik 14: Bandırma Şehrinde Kasten Yaralama Suretiyle İşlenen Suçlar - Zaman (Günler) İlişkisi (2006 - 2008).....	77
Grafik 15: Bandırma Şehrinde İntihara Teşebbüs Olayı - Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 - 2008)	81
Grafik 16: Bandırma Şehrinde İntihara Teşebbüs Olayı - Zaman (Aylar) İlişkisi (2006 - 2008).....	81
Grafik 17: Bandırma Şehrinde İntihara Teşebbüs Olayı - Zaman (Günler) İlişkisi (2006 - 2008)	82

Grafik 18: Bandırma Şehrinde Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar - Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 - 2008).....	84
Grafik 19: Bandırma Şehrinde Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar - Zaman (Aylar) İlişkisi (2006 - 2008).....	85
Grafik 20: Bandırma Şehrinde Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar - Zaman (Günler) İlişkisi (2006 - 2008).....	86
Grafik 21: Bandırma Şehrinde Şerefe Karşı İşlenen Suçlar - Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 - 2008).....	88
Grafik 22: Bandırma Şehrinde Şerefe Karşı İşlenen Suçlar - Zaman (Aylar) İlişkisi (2006 - 2008).....	88
Grafik 23: Bandırma Şehrinde Şerefe Karşı İşlenen Suçlar - Zaman (Günler) İlişkisi (2006 - 2008).....	89
Grafik 24: Bandırma Şehrinde İşlenen Cinsel Suçlar - Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 - 2008).....	91

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Çalışma Alanı Lokasyon Haritası.....	31
Şekil 2: Bandırma Şehir Merkezindeki Mahalleler.....	34
Şekil 3: Bandırma Şehrinde Suçların Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)....	38
Şekil 4: Bandırma Şehrinde Evden Hırsızlık Olayı - Mahallelerin Gelişmişlik Seviyeleri Arasındaki İlişki (2006 - 2008)	42
Şekil 5: Bandırma Şehrinde Evden hırsızlık Olayı – Nüfus Arasındaki İlişki.....	45
Şekil 6: Bandırma Şehrinde İşyeri Sayısı İle İşyerinden Hırsızlık Suçun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)	48
Şekil 7: Bandırma Şehri Fonksiyon Alanları (2010).....	49
Şekil 8: Bandırma Şehrinde Otodan Hırsızlığın Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008).....	52
Şekil 9: Bandırma Şehrinde Dolandırıcılık Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008).....	55
Şekil 10: Bandırma Şehrinde Meydana Gelen Yankesicilik Olayları (2006 - 2008).....	57
Şekil 11: Bandırma Şehrinde Mahallelerdeki İnşaat Halideki Bina Sayısı (2010).....	60
Şekil 12: Bandırma Şehrinde Mala Zarar Verme Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008).....	63
Şekil 13: Bandırma Şehrinde Diğer Hırsızlık Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008).....	68
Şekil 14: Bandırma Şehrinde Kasten Yaralama Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008).....	73
Şekil 15: Bandırma Şehrinde İntihara Teşebbüs Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008).....	80
Şekil 16: Bandırma Şehrinde Hürriyete Karşı İşlenen Suçların Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008).....	83
Şekil 17: Bandırma Şehrinde Şerefe Karşı İşlenen Suçların Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008).....	87
Şekil 18: Bandırma Şehrinde Cinsel Dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçların Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008).....	90
Şekil 19: Bandırma Şehrinde Diğer Suçların Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008).....	95

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Bandırma Şehri Mahalle Nüfusları (2009).....	35
Tablo 2: Bandırma Şehrinde Mala Karşı İşlenen Suçlar ve Özellikleri (2006 – 2008).....	40
Tablo 3: Bandırma Şehrinde Mahallerin Nüfus Dilimlerine Göre Bölünüşü.....	43
Tablo 4: Bandırma Şehrinde Yüksekokul Mezunu Olan Nüfusun Mahalle Bazında Toplam Nüfusa oranları (2008).....	47
Tablo 5: Bandırma Şehrinde Oto Hırsızlığının Mahallelere Göre Ayrıntılı Olarak Dağılımı (2006 - 2008).....	53
Tablo 6: Bandırma Şehrinde Kurulan Başlıca Pazarlar	58
Tablo 7:Nüfus İle Mala Zarar Verme Ve Kasten Yaralama Arasındaki Korelasyon.....	64
Tablo 8: Bandırma Şehrinde Kişiyeye Karşı İşlenen Suçlar ve Bazı Özellikleri (2006 – 2008)..	70
Tablo 9:Bandırma Şehrinde Merkezi Mahallelerdeki Kahvehane ve Lokanta Benzeri İşyeri Sayısı (2010)	75
Tablo 10: Kasten Yaralama, Mala Zarar Verme Ve Alkollü Mekan Arasındaki Korelasyon.....	78
Tablo 11: Bandırma Şehrinde Toplumsal Suçların Mahallelere Göre Dağılımı (2006 - 2008)	93
Tablo 12: Bandırma Şehrinde Diğer Suçların Mahallelere Göre Dağılımı (2006 - 2008)	97

1. GİRİŞ

Dünya var olduğu günden bu yana bir değişim süreci yaşamaktadır. Özellikle 20. yüzyıl ve onu takip eden 21.yüzyıl boyunca bu değişim baş döndürücü bir şekilde devam etmektedir. Değişim tek yönlü değil kültürel, toplumsal, siyasal, coğrafik, teknolojik açıdan geniş bir yelpazede gerçekleşmektedir. Değişim özellikle kentlerde kendini çok bariz şekilde hissettirmektedir.

Suçlar, toplumda yaşayan bireyler üzerinde güvenlik endişesi yaratan ve kamu güvenliği için kontrol altına alınması zorunlu olan sosyal, psikolojik, ekonomik ve hukuki sorunlardır. Suçlu, içinde yaşadığı toplumun normları ile kişisel kuvvetleri arasında bir denge kuramamış kişidir (Strateji Merkezi Başkanlığı, 2003)

Suç meydana geldiği yer, onu etkileyen faktörler açısından mekânla yani coğrafyayla (fiziki ve beşeri faktörler) yakından ilişkilidir. Suç ve coğrafya arasındaki ilişki dünyada 150 yıl öncesine dayanırken ülkemizde üzerinde çalışılan yeni bir konudur.

Suç coğrafyası suçluluğun dünya üzerinde halklara göre ve halklar içinde dağılımı ile ilgilenir. Ayrıca suçluluğun dağılımı için çeşitli seçilmiş çevrelerle ilgilenir ve suçluluğun şehirler ile ülkeler arasında dağılımını inceler; yani, yoksul bölgeler, sınır bölgeleri, liman şehirleri ve garnizon şehirleri gibi yerlerde suçluluğun dağılımını gösterir. Coğrafi ve politik sınırlar, kültür ve dil sınırları vardır. Herol'a göre suç coğrafyası, bir yerin özel yapısı ve yer zaman olarak oraya düşen suçluluk arasındaki ilişkilerin bilimidir. Schwind'e göre, suçluluk davranışının yer – zaman dağılımını kapsayan, kriminolojik yayılma, özel yer – zaman genişleme ve bağlantı modülleri vasıtasıyla demografik, ekonomik, sosyal, fizik ve kültürel etki büyüklüklerinin açıklanmasıdır (Demirbaş, 2005: 195). Suç çok sayıda faktörün etkileşimi ile ortaya çıkan bir olgudur. Suç olgusu diğer faktörler yanında mekâna ihtiyaç duymakta, mekânın bazı özelliklerinden etkilenmektedir. Mekân bilimi olan coğrafya doğal olarak suçla ilgilenmektedir. Suç coğrafyası, suç ve suçluluğun mekân ve zamansal olarak etkilerini ortaya koyan, beşeri coğrafyanın gelişen bir parçasıdır (Aliağaoğlu, 2007). Yani suç belli bir

coğrafi mekânda meydana gelmekte; coğrafi mekânların kendine özgü özellikleri suçların ortaya çıkışına neden olmaktadır (Aliağaoğlu ve Alaeddinoğlu, 2005).

Şehir canlı bir organizma gibi gelişip, büyür. Bu genişleme hali içinde değişime ayak uydurmayan kişiler kendini bazı girdaplarda görebilmektedirler. Suç bu girdaplardan biridir.

Suç birçok nedenden dolayı işlenebilir. Bir suçun ağırlığı mağdura ve topluma verdiği zarar ve suçlunun fiili kasten işleyip işlemediğine göre belirlenir. Topluma verdiği zarar ağır ve davranış kasten işlenmişse o suç ağır suç sayılır (Soyaslan, 1996: 1).

Kentte suç etkileyen faktörlere bakıldığında dört ana faktörün etkili olduğu görülmektedir. Bunlar ekonomik, demografik, mekânsal, sosyal ve kültürel faktörlerdir (Ayhan ve Çubukçu, 2007). Günümüzde küreselleşen ekonomi neticesinde kentsel sorunlar artmıştır. Şehirleşen ve sanayileşen toplumların tümü kaçınılmaz bir biçimde sanayileşme ve şehirleşmenin sebebiyet verdiği problemler ve başta suçluluk problemiyle karşılaşmaktadır. (Pesen, 2007). Sosyo - ekonomik faktörlerin suç miktarı üzerinde etkili olduğu politikacılar, sosyologlar, ekonomistler ve kamuoyu tarafından sıkça vurgulanmaktadır. Hiç kuşkusuz bireylerin yaşadıkları toplumun sosyo - ekonomik çevrelerinden etkilendiği bir gerçektir (Cömertler, 2007).

Ülkemizde yıllardır kırsal alanlardan kentlere doğru ciddi bir göç olayı yaşanmaktadır. Bu durum şehirlerin düzenini bozmakta, artan nüfusu yerleştirecek başta barınma, istihdam etme konularında sıkıntılar doğurmaktadır. Örneğin İstanbul'un nüfusu komşumuz 10,5 milyon nüfuslu Yunanistan'ın nüfusundan fazladır (Sargın ve Temurçin, tarih belirtilmemiş). 1950'den sonra Türkiye gündemine giren işsizlik sorunu 1970'de tırmanışa geçmiştir. 2001 yılında yaşanan ekonomik krizler işsizlik sorununu daha da ağırlaştırmıştır (Yılmaz, 2005).

Türkiye'de işlenen suç sayısı, son yıllarda hızlı bir şekilde artmaktadır. 1995 yılından itibaren incelemeye alınan verilere göre, suç sayısı özellikle son yıllarda büyük artış göstermiştir. 1995 - 2006 yıllarında Türkiye'de işlenen suçlara bakıldığında, 2004 - 2005 yılına kadar dönemler arasında olağanüstü bir değişiklik görülmemektedir. Bazı dönemlerde belirgin artışlar olmasına karşın, bazı dönemlerde hiçbir değişiklik olmamış, hatta bazı

dönemlerde suç oranlarında azalmalar görülmüştür. Örneğin; 1996 yılında bir önceki yıla göre suç sayısı % 27.1 oranında artarken, 1997 yılında bir önceki yıla göre kayda değer bir değişiklik olmamış, 1999, 2000 ve 2002 yıllarında artış olmadığı gibi suç sayıları bir önceki yıla göre azalmıştır. Ancak 2004 yılından sonraki süreçte çok belirgin bir artış olduğu görülmektedir. Özellikle 2005 yılında işlenen suç sayısı bir önceki yıla göre % 38 oranında artış göstermiştir. (Sargın ve Temurçin, tarih belirtilmemiştir).

Bu çalışmada "Bandırma Şehrinde Suçlar (2006 - 2008); coğrafi bakış açısıyla ele alınmaktadır. Polis sorumluluk bölgesi içindeki yerler çalışma konusu edilmiş, Jandarma sorumluluk alanı içindeki yerler alınmamıştır. Şahsa karşı ve mala karşı işlenen suçlar birlikte verilmiştir. Bu suç türleri kendi içlerinde alt bir sınıflandırmaya tabi tutulmuşlardır. Balıkesir Emniyet Müdürlüğünden alınan veriler şahsa karşı suçları öldürme, rehin alma, hakaret, müstehcen hareketler, adam kaçıрма, ırza geçme, aile fertlerine kötü muamele, sövme, öldürmeye teşebbüs, ihmal ve kazaen yaralama, darp, tehdit, evlenme vaadiyle kızlık bozma, fuhşa teşvik ve aracılık etmek, kumar oynamak, devlet idaresi aleyhine işlenen suçlar (Kolluk kuvvetlerini darp, saldırı, zimmet, irtikâp), diğerleri (insan ticareti, 6136 sayılı kanuna muhalefet, meskûn mahalde ateş etmek, intihar, intihara teşebbüs), şahsa karşı tasnif dışı gibi alt başlıklar altında sınıflandırmıştır. Mala karşı suçları da evden hırsızlık, işyerinden hırsızlık, otodan hırsızlık, oto hırsızlığı, yankesicilik, kapkaç, hayvan hırsızlığı, inşaattan hırsızlık, gasp, yağma (şahıstan, evden, bankadan vs.), mala zarar, malvarlığına karşı diğer suçlar (güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık, suç eşyasın satın alma, sahiplenme, satma vb.) ve mala karşı tasnif dışı suçlar adı altında alt bölümlere ayırmıştır.

Çalışmanın 1.bölümünde problem ortaya konmuştur. 2.bölümünde ilgili alanyazın hakkında bilgi verilmiştir. 3.bölümde kullanılacak yöntem anlatılmış, 4.bölümde çalışma alanı zaman - mekân açısından irdelenmiştir. 5.bölümde ise sonuç ve öneriler kısmına yer verilmiştir.

1.1. Problemin İfade EdiliŖi

Bu çalışmada üzerinde durulan esas problem Bandırma Ŗehrindeki asayiş sularıdır. Konu mekânsal boyutuyla ele alınmakta; mahalleler bazında dağılımın nedenleri irdelenmektedir. Suçun günün hangi saatlerinde daha fazla işlendiği yani zamansal boyutu da dikkate alınmaktadır. Çalışmada, başta Ŗehir içi arazi kullanılışı olmak üzere, mekânsal olarak ifade edilebilecek birçok özellik suç ile ilişkilendirilmektedir. Suç olayının meydana gelişinde etkili olabilecek faktörleri açıklayan teoriler ise, çalışmanın arka planını oluşturmaktadır. Başka bir anlatımla araştırma konusu açıklanırken "rutin (olağan) faaliyet teorisi" ve "kırık pencere teorisi"nden faydalanılmıştır.

1.2. Çalışmanın Amacı

Çalışma, 2006 - 2008 yılları arasında Bandırma Ŗehrinin polis sorumluluk alanı içerisinde meydana gelen olayların mekân ve zaman ilişkisini açıklamaktadır. Çalışmada, Bandırma Ŗehrinde hangi suçların işlendiği, nerede yoğunluk kazandığı ve sebepleri üzerinde durulmaktadır. Ayrıca bugüne kadar tek yıllık veriler kullanılarak yapılan suç çalışmaları üç yıllık veriler kullanılarak bir adım öteye götürülmeye çalışılmıştır.

1.3. Çalışmanın nemi

Suç kavramı genelde hukukçuların ilgilendiği bir problem gibi algılanır. Günümüzde diğer bazı bilim dalları da suçla ilgilenmeye başlamıştır. Coğrafyacılar da suç kavramı ile ilgilenmiş, suç coğrafyası kavramını ortaya atmışlardır. Ülkemizde ise suç coğrafyası yeni inceleme konusu olmuş bir daldır.

Suçun coğrafyacılar tarafından bilimsel açıdan ele alınması suçun nedenlerini açıklayacak, ilgili kurumlara yardımcı olacaktır. Bu dala coğrafyacıların ilgisi artacak, suç coğrafyasına yurtdişında verilen önemin ülkemizde de verileceği mit edilmektedir.

Türkiye’de suç hem miktar olarak, hem suç türleri bakımında son yıllarda artış göstermiştir. Türkiye’de 1995 yılında 229513 olan suç sayısı, 2006 yılında yaklaşık 3 – 4 kat artışla 785510’a yükselmiştir. 2006 yılında işlenen suçların % 41’i şahsa karşı, % 59’u ise mala karşı işlenen suçlardan oluşmaktadır (Sargın ve Temurçin, tarihi belirtilmemiştir). Suçun neden giderek arttığı şehir bazında alınarak açıklanmaya çalışılacaktır.

Bu çalışmada Bandırma şehrinde suçun mekânsal ve zamansal dağılışı nedenleriyle birlikte ele alınmaktadır. Daha önce yapılan çalışmalarda tek yıllık veriler kullanılmıştır (Aliağoğlu, 2007; Uzun, 2008; Karakaş, 2006; Çalışkan ve Aksak, 2010). Bu çalışmada üç yıllık verilerin kullanılması konuya daha sağlıklı bir bakış açısı getirecektir. Coğrafyacilar haritalama yöntemini kullanarak ele aldıkları konuları daha görselleştirip, anlamlı hale getirmişlerdir. Suç haritalarının çiziminde asıl amaç suçun olduğu ve geliştiği alanlar arasındaki ilişkilerin ortaya çıkarılması ve analiz edilmesidir. Analiz işlemi çerçevesinde alanda meydana gelen suçların artış, azalış, dağılışı ve arazi kullanımıyla ilgili çeşitli bağlantıları değerlendirilir (Karakaş, 2005). Veriler suç haritalarıyla desteklenerek konu daha anlaşılır hale getirilecektir. Suçun haritalanması ham verilerin bilgiye dönüştürülmesini ve karar aşamasında süratli ve doğru karar vermemizi sağlayacaktır (Özçelik, 2006: 2).

1.4. Çalışmanın Hipotezleri

Hipotez neyi aradığımızı veya olaylar arasındaki ilişkilerin nedensel bir bağ ile açıklamasını oluşturur (Sanders’den Kızmaz, 2004: 298).

Bu çalışmada aşağıda belirtilen hipotezler ileri sürülmüştür:

1. Yaş arttıkça suç işleme oranı da artmaktadır.
2. Hırsızlık ve maddi durumun iyi olması arasında bir doğru orantı mevcuttur.
3. İşyeri sayısı ile işyerinden hırsızlık suçu arasında güçlü bir korelasyon vardır.
4. Kapkaççılık genelde geç saatlerde veya تنها mekânlarda gerçekleşir.
5. İnşaat hırsızlık ile inşaat halindeki bina sayısı arasında doğru orantı vardır

6. Mala zarar verme suçu nüfusun yoğun ve fonksiyonel çeşitliliğin fazla olduğu alanlarda görülür.
7. Şiddet suçlarını çoğunlukla erkekler işler.
8. Kasten yaralama suçu işleme davranışı ile alkollü mekanlar [alkol tüketimine en uygun] arasında pozitif korelasyon vardır.
9. Kız kaçırmaya genelde kırsal kesimde vukuu bulur.
10. Cinsel taciz ve sarkıntılık suçu "Genelde kalabalık mekânlarda veya gece geç saatlerde gerçekleşir" şeklinde okunmalıdır.
11. Eğitim ve gelir seviyesi düştükçe aile içi şiddet artar.

1.5. Çalışmanın Sınırlılıkları

Bu çalışmada Bandırma şehrinde 2006 - 2008 yıllarında işlenen suçlar konu edilmektedir. Çalışma Bandırma şehrinin polis sorumluluk alanı içinde meydana gelen suçları kapsamaktadır.

Bu çalışmanın verileri Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğünden alınmıştır. Alınan veriler bilgisayar ortamında tutulmuş verileri kapsamaktadır. Suçlar saat dilimleri, işlenen suç türü vb. sınıflamalara tabi tutulmuştur. Bilgisayar kayıtlarında verilen saat dilimlerinin hangi zaman aralıklarını kapsadığı belirtilmemiştir. Bu bilgiye emniyet yetkilileriyle yapılan görüşmeler sonucunda ulaşılmıştır. 2006 yılı verileri aylık verilmiştir. 2007 verileri ilçe bazında bir sınıflandırmayla verildiği için üzerinde en rahat çalışılan yıl olmuştur. 2008 yılı verileri ilk 6 aylık dönem ve son 6 aylık dönem şeklinde verilmiştir. Sınıflandırmalar farklı olduğu için düzenlenmeleri epey zaman almıştır. Kayıt altına alınan olaylarda bazen mahalle adresleri, bazen sokak isimleri, bazen de sadece olayın meydana geldiği mekânın adı (Gül Cafe vb.) verilmiştir. Bu eksiklikler "Bandırma Şehir Planı" haritası incelenerek ve Bandırma belediyesinden alınan işyeri adreslerinden tek tek bulunmuştur. Hazırlanan tablolarda bazen yakalanan kişi sayısı, cinsiyet, yaş dilimleri, faili yakalanan, faili firarda sayıları birbirini tutmamaktadır. Bu durum verilerden kaynaklanmaktadır. Eldeki suç kayıtlarından bazıları istatistiki bilgi olarak dikkate alınmadı. Çünkü bazı verilerin yeri, bazılarının da suç türü belirtilmemiştir.

Bilindiği gibi nüfus ile ilgili bilgiler suç çalışmalarında oldukça önemlidir. Mahalle bazında nüfusun eğitim durumu bilgileri (2006 - 2008) TUİK'den istenmiştir. 2006 yılı verileri bilgisayar sistemine aktarılmadığı için 2007 - 2008 yılı verileri çalışmada kullanılmıştır.

Bandırma şehrinde "Mahallelerin Gelişmişlik Seviyeleri" ile ilgili bilgiler için Bandırma belediyesi ile irtibata geçilmiştir. Herhangi bir sonuç alınmadığı için Bandırma Kaymakamlığı Sosyal Hizmetler Bölümüyle resmi yazışmalar yapılmıştır. Buradan alınan bilgiler ve mahalle muhtarlarıyla yapılan görüşmelerden elde edilen bilgilerle bir sınıflandırma yapılmıştır.

1.6. Tanımlar

Suç: Suç, kişinin davranışlarında birisidir. Kişinin bazı davranışları başkaları nezdinde normal kabul edilir. Bazı davranışları kınanır; çünkü suç başkalarının değer yargılarına ve güdülerine uygun sosyal olmayan bir harekettir (Soyaslan, 1996). Suç toplum kurallarına uymayan, toplum tarafından yasaklanan her türlü davranış şeklidir. Suç insanın doğasında vardır. Suç aynı zamanda normal bir toplumun olması gereken bir parçasıdır.

Suç, aslında bir problemin çözümü için ortaya çıkmaktadır. Hırsızlık yapan mali bir problemi, cinayet işleyen alacak verecek meselesi, miras, hakaret vb. nedenlerle var olan problemin hukuk dışı tekniklerle çözülme çabasıdır (Kızmaz, 2004). Gillin, suçları ekonomik suçlar, cinsel suçlar, şiddet suçları ve siyasi suçlar olarak dört kategoride sınıflandırırken, Stahl, Finnegan & Kang (2003) suçları, şahsa karşı, mala karşı, kamu düzenine karşı, kamu güvenine karşı ve narkotik olarak beş kategoride sınıflandırmıştır. Brenner & Goodman (2002) tarafından yapılan çalışmada suçlar; şahsa karşı, mala karşı, devlete karşı ve ahlaki suçlar olarak dört kategoride ele alınmışlardır. Demirbaş (2001) ise, şiddet suçları, cinsel suçlar, mal aleyhine işlenen suçlar, trafik suçları, ekonomik suçlar, çevre suçları, bilgisayar suçları ve alkol ve uyuşturucu suçları olmak üzere on kategoride toplamıştır. Görüldüğü gibi literatürde suç türleri farklı şekillerde sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Türk Ceza Kanununa (TCK) göre suç türleri ise; vatana ihanet suçları, hürriyete karşı suçlar, devlet yönetimine karşı

suçlar, adliyeye karşı işlenen suçlar, kamu düzenine karşı suçlar, kamu güvenine karşı suçlar, kamu esenliğine karşı suçlar, genel ahlaka ve aile düzenine karşı suçlar, kişiye karşı suçlar ve mala karşı suçlar şeklinde on farklı grupta ele alınmaktadır (Aytaç, Aytaç ve Bayram, 2007).

Çalışma alanımız için Balıkesir İl Emniyet müdürlüğünden alınan verilerde suçlar; kişilere karşı işlenen suçlar, topluma karşı işlenen suçlar, malvarlığına karşı işlenen suçlar ve diğer suçlar şeklinde sınıflandırılmıştır.

Suç Coğrafyası: Coğrafya mekân bilimidir. Mekân üzerinde gerçekleşen her olay coğrafyayı yakından ilgilendirir.

Suç coğrafyasındaki önemli açıklamalar, özellikle 2. Dünya Savaşından beri sosyoloji, antropoloji, psikolojik gelişmelerin sonucu olarak sosyal organizasyon durumlarında ve kültürel faktörlerde bireysel davranış ve tutumlarda aranılmalıdır. 19.yüzyıldan başlanarak suç coğrafyasıyla ilgili çalışmalar - Fransa, 1825/1830 - yapılmıştır. Lombroso, Feri, Aschaffenburg İtalya, Almanya, Fransa için eğitim trendlerini birleştirdiler ve ayrıca sözü edilen şehirler için istatistiksel kanıtlar elde edip, suç coğrafyasına destek verdiler (Cohen,1941).

Suç coğrafyası suçun mekânla bağlantısını araştırır.

Suç Haritaları: Suç haritalarının çiziminde asıl amaç suçun olduğu ve geliştiği alanlar arasındaki ilişkilerin ortaya çıkarılması ve analiz edilmesidir. Analiz işlemi çerçevesinde alanda meydana gelen suçların artış, azalış, dağılışı ve arazi kullanımıyla ilgili çeşitli bağlantıları değerlendirilir (Karakaş, 2005). Suç haritaları günümüzde genelde coğrafi bilgi sistemleri kullanılarak çizilir. Bu haritalar yıllar içindeki değişimi daha kolay şekilde gözler önüne sermektedir. Böylece olayların güncellenmesi ve olaylar arasında karşılaştırma yapılması daha kolay olmaktadır.

Problem çözmede değerli bir araç olan suç haritaları, genel olarak iki tip veriden oluşur: İlki coğrafi veriler, ikincisi ise suç verileridir. Coğrafi veri kaynağı arazi parseli, caddeler, akarsular, otobanlar, şehir blok grupları, şehir sınırı, nüfus ve onun değişik özelliklerini ihtiva eden sayım verilerinden oluşur. Suç verileri ise faaliyet tipi, yıl, zaman, adres, sınır veya mahalle gibi

bilgileri içerir. Yayınlanmış veya yayınlanmamış kaynaklardan oluşan suç verileri DİE, polis ve jandarma kaynaklarından alınır (Karakaş, 2005).

Bir problemin çözümü onun iyi anlaşılmasından geçer. Suçun iyi anlaşılması için sağlam verilere ve bu verilen doğru bir değerlendirmeye tabi tutulmasına bağlıdır. Ortaya çıkan sonuçlar ilgili kişilere alınacak önlemler hakkında bir yol haritası çizecektir.

Suç İstatistikleri: Genel olarak suçluluk suç istatistikleri marifetiyle ölçülür. Suç istatistikleri, belirli bir bölgede ve zaman süresi içinde meydana gelmiş suçluluğa ilişkin olayların sayısını gösteren araçlardır: İşlendiği tespit edilmiş veya hükme bağlanmış suçlar, yakalanan suçlular gibi. Bu maksatla kullanılan tekniğe istatistik tekniği denir. Suçun yer, düzey itibariyle dağılışı, suçların ne miktarda ve hangi şartlarla birlikte olarak var olduklarını tespit etmek, suç ile mücadele hususunda görevli mercilerin bu konudaki başarı derecelerinin gözlemine yapmak, çeşitli suçlu sınıflarını belirtmek ve bunların özelliklerini öğrenmek ve diğer birtakım bilgileri elde etmek için suç istatistiklerine ihtiyaç vardır (Dönmezer, 1994).

Polis ve jandarma tarafından tutulmasına çalışılan istatistiklerin ve açılan davalara ilişkin rakamların yayınlanmaması, Türkiye’de suçluluğun gelişmesini izlemek imkânını ortadan kaldırmaktadır (Dönmezer, 1994).

2. İLGİLİ ALINYAZIN

2.1. Kuramsal Çerçeve

Suç olgusunun mevcudiyeti çok eski tarihlere kadar uzanmaktadır. İnsanların toplum halinde yaşaması bazı fiillerin yasaklanmasını ve yaptırımlarla bazı cezaların uygulanmasını beraberinde getirmiştir (Dönmezer,1994). Suç, yasalar tarafından tanımlanmış ve işlendiği takdirde, failinin yaptırım ile karşılaşacağı eylemlerdir (Dinler ve İçli, 2005). Karl Menninger göre "Suç herkesi cezbeden bir çekimdir" (Tören, 2004).

Suç denince yasaklar akla gelir. Suça sebep olan ekonomik, kültürel, demografik, mekânsal unsurlar vardır. Zaman içerisinde suçun meydana geliş sebebiyle ilgili çeşitli teoriler geliştirilmiştir. Bireysel ve ekolojik yaklaşımlar şeklinde ortaya çıkan bu teoriler çeşitli çevreler tarafından öncelik sırası verilerek yapılan çalışmalara rehberlik etmiştir. Ekolojik yaklaşımlardan biri "**Kırık Pencere Teorisi**" (Broken Windows)' dir. Kırık pencereler kavramı, siyaset bilimci James Wilson ile kriminolog George Kelling' in 1982 yılında yayınladıkları bir makalelerinden kaynaklanmaktadır (Beşe, 2006). Bu teori en basit anlamıyla, bir mahallede kırık bir cam varsa bu oranın bakımsız ve terk edilmiş bir yer izlenimi verdiğini ve tinerci, soygari, uyuşturucu satıcıları için de barınma yeri olabileceğini gözler önüne sermektedir. Bu teori yakın çevrenin de bu alana dâhil edilip, güvensiz ortamlar yaratılacağı fikrine dayanır. Küçük taşkınlıkların, basit olayların kartopu gibi büyüyerek adam öldürme, kasten yaralama ve fuhuş benzeri daha büyük olaylara sebep olacağına dikkat çekilmektedir.

Kırık Pencere Teorisinin uygulandığı ve en etkin olduğu yer Newyork şehridir. Bu teorinin uygulanmasıyla suçların 1990 – 1999 yılları arasında yüzde % 28 azaldığı görülmüştür (Beşe, 2006). Kırık Pencere Teorisi sıfır tolerans mantığına dayalı işler. Buna göre verilecek ufak bir taviz meydana gelecek büyük suçlara davetiye çıkarmaktan başka bir şey değildir.

Lawrence Cohen ve Marcus Felson 1979 yılında "**Rutin Faaliyet Teorisini**" ortaya attılar. Bu teoriye göre suçlunun özelliklerinden ziyade suçun meydana geldiği mekân - zaman kavramlarının bileşkesine önem verilmelidir. Suç günlük rutin aktivite içerisinde değerlendirilmelidir. İnsanların

dışarıda ne kadar çok zaman geçirdiklerinin suç olaylarıyla doğrudan bir ilişkisi olduğu kabul edilmektedir. Cohen ve Felson suçu oluşturan faktörleri sıralamışlardır: Motive olmuş suçlu, hedef ve koruyucuların eksikliği (Cohen ve Felson, 1979). Shaw ve Mckay (1942) suç ve mekân ilişkisini ortaya koyarak önemli bir bulguya imza atmışlardır. Cohen ve Felson ise buna zaman boyutunu da katarak ileri bir yol almışlardır (Dolu, 2009).

Suçlular aslında toplumun yasal aktivitelerinden beslenmektedir. Sosyal hareketlilik, teknolojinin gelişmesi hırsızlık suçlarını artırmıştır. Boşanma olaylarının artmasıyla tek ebeveynli aile sayısı artmıştır. Çalışmak zorunda olan ebeveynler çocukları bakımevi, kreş gibi barınma yerlerine bırakmak zorunda kalmışlardır. Böylece gündüzleri boş kalan evlere hırsızlar daha fazla girmeye başlamıştır. Başıboş kalan çocuklar da hem suçlu hem mağdur olma durumundadır (Cohen ve Felson, 1979).

“Savunulabilir Mekân Teorisi” mimar Oscar Newman tarafından geliştirilmiştir. Bu teori güvenli tasarımların yapımının suçu önlemede etkili olduğunu savunmaktadır. Bu teoriye göre yabancıların çok, ailelerin fazla olduğu yerlerde suç kalabalık ve birbirini tanımayan insanların olduğu yerlere göre daha az işlenmektedir (Newman, 1996). Churchill’in “Önce biz binalarımızı şekillendiririz, sonra da onlar bize şekil verir.” sözü bu teoriyi en iyi açıklayan cümledir. Güvenli toplumlar yaratılmak istenirse bunun yolunun güvenli tasarımlar yapmaktan geçtiği belirtilmiştir (Örçen, 2004). Konutların ve yerleşim yerleri insanların komşularını tanıyabilecekleri şekilde dizayn edilmelidir. Çok katlı yapılar, yerleşkeler suçları önlemede yetersizliğe sebep olur. Bunu önlemek için Newyork’ta güvenli şehir konut projesi hazırlanmıştır (Conklin’den Dolu, 2009).

“Sosyal Çözülme Teorisi” 1920’lerde Shaw, Mckay tarafından ortaya atılmıştır. Chicago Okulu araştırmacıları, suçun meydana gelişini çevre faktörlerine bağlamışlardır. Shaw ve McKay etnik farklılıklar, düşük gelir düzeyi, göç gibi faktörlerin toplumun sosyal yapısını yıktığını, bunun da suça neden olduğunu ileri sürmüşlerdir. Sosyal Çözülme teorisinde suçun en fazla kentlerde ortaya çıktığı belirtilmiştir. İntiharların, sapkın davranışların, hırsızlığın en fazla olduğu alanlarda çalışmalar yoğunlaştırılmıştır. Shaw ve Mckay fiziksel, kültürel çeşitlilik ve hareketliliğin sosyal çözülmeye neden olduğunu belirtmişlerdir. Bunların suçu teşvikiyle toplumsal değerlere bağlılık

zayıflamıştır (Ellis ve Walsh'dan Kızmaz, 2005). Sosyal çözülmeye, çocukların sosyal denetimden uzak olması, iş ve okuma imkânlarının zayıf olması fakirlik, işsizlik, denetimsizlik gibi faktörler etkilidir (Kızmaz, 2005).

Clarke suçun sadece psikolojik ve ekonomik faktörlerden kaynaklandığını doğru bulmamıştır. Bazen de kişinin kendi isteğiyle bu eylemi gerçekleştirdiğini belirtmiştir (Clarke, 1997).

Felson ve Clarke "**Suç - Fırsat Teorisini**" ortaya atmışlardır. Yayınladıkları "**Suç Fırsat Doğurur**" eserleriyle fırsatların suçu doğurmada önemli bir etken olduğunu belirtmişlerdir.

Felson ve Clarke suç - fırsat teorisini 10 madde ile açıklamışlardır (Clarke ve Felson, 1998: 10):

- 1.Fırsatlar bütün suçları işlemeye rol oynar.
- 2.Suç fırsatları spesifiktir.
- 3.Suç fırsatları zaman ve mekânla ilişkilidir.
- 4.Suç fırsatlar günlük olaylara bağlıdır.
- 5.Bir suç diğerleri için fırsatlar üretir.
- 6.Bazı ürünler çok fazla baştan çıkarıcı suç fırsatları sunarlar.
- 7.Sosyal ve teknolojik değişimler yeni suç fırsatları üretir
- 8.Suçlular için fırsatlar azaltılabilir.
- 9.Fırsatları azaltmak suçun yer değiştirmesine katkı sağlamaz.
- 10.Yoğun fırsatları azaltma suçu daha yaygın azaltmayı sağlar.

Suç - fırsat ilişkisi için deneyler yapan Felson ve Clarke öğrencilere kopye çekecek ortamlar hazırladıktan sonra onların sınav esnasında kopye çektiklerini gözlemlemişlerdir. Kapılara kamera sistemi takılması, birden fazla kilit yerleştirme, reklam amaçlı vitrinlere bilgisayar ve cep telefonu yerleştirmek yerine animasyonlarını yerleştirme, ürünlere barkot yapıştırma, mağazalara alarmlı kapılar taktırma suçun doğmasını engelleyen tedbirler olarak görülür (Clarke,1997).

2.2. İlgili Yayınlar

Kunter (1950), "Türkiye'de Suçluluğun İçtimai Amilleri" adlı raporda Türkiye'deki suçluluğu doğuran sosyal etmenler üzerinde durmuştur. Bekâr insanların evlilere göre daha fazla suç işlediği görülmüştür. Ana babadan

birinin yokluğu Türk aile yapısında işlenen suçta esas bir unsur olarak görülmektedir. Aile içindeki kötü örnekler diğer bireyleri de suça teşvik etmektedir. 1945 nüfus sayımında Türk toplumunun % 75'nin köylerde oturduğu tespit edilmiştir. Adam öldürme suçunun köylerde daha fazla işlendiği saptanmıştır. Bunda örf ve adetlerin payı büyüktür. Yer değiştirme ve adam öldürme olayları arasında bir doğru orantı vardır. Türk halkının büyük bir kısmı intikamı normal - özellikle namus konusunda - görmektedir. Bu da suça ve suçluya bakış açısını etkilemektedir. Suçu tek bir sebebe bağlamak yerine birçok nedenin ortak mahsulü olarak görmek gerektiği belirtilmiştir.

Herbert (1975), suç bölgelerindeki olayların göreceli farklılıklarını tanımlamaktadır. Çeşitli ölçü formlarıyla birlikte insan davranışlarını incelemektedir. Suç bölgeleriyle coğrafyacılara yakından ilgilendiklerini belirtmektedir. Yeni araştırma stratejilerine ihtiyaç olduğuna vurgu yapılmıştır. Bunlar bireysel ölçü analizleri ve verilerin kalitesini ölçmelidir. Cardiff böyle bir araştırma stratejisi geliştirdi. Farklı alanlardaki araştırma hipotezleri davranış formları ve durumlar açısından test edildi. Sonuçlar alan farklılıkları içermesi ve bu alanlarda araştırmalarla ilişkili sosyal coğrafi perspektif önerir. Problemlerin ekolojik korelasyonlarla ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırma stratejileri aynı zamanda sosyal coğrafi perspektif avantajlarını takip etti ve toplumun gerçek problemlerine bazı pozitiflikler kattı. Suç davranışlarını anlamak bir komplekstir. Fakat cevapların bazıları onların yaşam kaliteleri ve çevreleriyle tezat düşebilmektedir.

Roncek (1981), suçun nerede meydana geldiğinin o yerin sosyal yapısının ve yerleşim alanlarının karakterlerinin nasıl olduğunu gösterebileceğini belirtmiştir. Araştırma alanı olarak San Diego ve Cleveland şehirleri seçilmiştir. Suç konusunda Cleveland ve San Diego arasında iki ana farklılık görülmektedir. Cleveland'da suç sayısı daha fazladır. İki şehirde suçun dağılımı da farklıdır. San Diego Cleveland'dan daha küçük yerleşim alanlarına sahiptir. Cleveland 'da büyük apartman blokları varken, San Diego' da daha küçük yerleşim alanları vardır.

Brown (1982), Chicago'daki banliyöler arasındaki suçun mekânsal dağılımını incelemiştir. Suçların mekânsal örnekleri toplanmıştır. Mali suçlardaki dağılımda ne mekânsal korelasyon ne de uzaklık faktörünün

önemli olduğu görülmüştür. Durum üretim aktiviteleri ve perakendenin yerleşimiyle yakından ilgilidir. 126 banliyö arasındaki şiddet suçları ve mekânsal dağıtım tanımlanmaya çalışılmıştır. Şiddet suçları daha çok güneyde yoğunlaşmıştır. Mali suçların ise kuzeyde daha fazla işlendiği belirtilmiştir. Fakir nüfus, banliyölerdeki azınlıklar, banliyö pakekendeciliği, üretim aktiviteleri suç oranlarını artıran önemli nedenler olarak görülmüştür.

Smith (1984), çalışmasında çoğalan sosyal çarpıklığın önemini vurgulamıştır. Ona göre düzen problemleriyle ilişkili durumlar yerleşim çevresinin karakterinden kaynaklanmaktadır. Şehir içindeki sosyal endişe, kargaşalık ve fiziksel yetersizlikler süreci kötüye götürmektedir. Yaygın korku, mekâna ait kalıplaşmış taşra baskısıdır. Klişelerin sadece belirsiz çevrelerin tehlikelerini değil, marjinal nüfusun sınırlı sosyal güç odaklarını da etkilediğini belirtmiştir. Smith'e göre yaşamdaki değişim ve trendler mekânsal suç analizi için basit alt etkiler ve tanımlamalar sağlar. Suç, sosyal yapı ilişkilerini beslemektedir. Suçlar politik, ekonomik, sosyal alanlarda aşılır.

Lowman (1986), bu makalede suç coğrafyasındaki değerler, inançlar, temel konuları sorar ve tanımlar. Bu konudaki eleştiri suçun coğrafi kaynakları, suçun kontrolü ve suçun analitik ayırımına odaklanır. Lowman suç örneklerinde sosyal kontrol etkisini herhangi bir sistematik durum aramaksızın yargı sistemi, kanun ve suçu çalıştı. Kriminolojideki eleştirel perspektif, tartışmalı suç coğrafyası hakkındaki soruları çoğalttı. İlk bakışta resmi suç istatistiklerine rehberlik etti, suç davranışlarını tanımladı, sosyal bağlamda suçun soyut perspektifine dikkat çekti. Çeşitli taslak stratejiler geliştirmek için kontrol ve suç analizini bütünleştirdi.

İçli (1993), bu çalışmasında suçu besleyen, tetikleyen çeşitli değişkenler olduğunu belirtmiştir. Bunların cinsiyet, yaş, medeni hal, öğrenim durumu, aile yapıları, ekonomik düzey vb. faktörler olduğunu belirtmiştir. İstatistiksel analizlerle Türkiye'deki suçluların farklı açılardan özelliklerini bulmaya çalışmıştır. Çalışma Türkiye'deki suçluların, suçları düz mantıkla işlediklerini ortaya koymuştur. İşlenen suçlar çetrefilli ve profesyonellikten uzaktır. Suç olayına daha çok erkekler bulaşmaktadır. Adam öldürme ve kız kaçırma olaylarının daha çok köylerde işlendiği gerçeği ortaya çıkmıştır. Namus davası, kan davası ve başlık parası bu duruma sebebiyet vermektedir. Suç işleyenler genelde geliri ve eğitim düzeyi düşük, kalabalık

ailelerden gelmektedirler. Kişilerin hırsızlık suçunu arkadaş çevreleriyle; adam öldürme, kız kaçırma gibi suçları ise tek başına işledikleri ortaya çıkmıştır. Mala karşı işlenen suçlar ise genelde ilçe ve il merkezlerinde işlenmektedir.

Peterson, Krivo (1996), suç ve çevrenin dezavantajları arasındaki ilişkiyi iki hipotezle açıklamaya çalışmışlardır: Birincisi farklı dezavantajlara sahip çevreler yüksek suç oranına sahiptir. İkincisi yapısal dezavantajlar siyah ve beyaz çevreler arasında suçu tetikler. Ohio ve Columbus şehirlerinde dar sınırlı çevreler seçilmiştir. Hipotezleri test etmek için 1990 nüfus sayımı verileri baz alınmıştır.

2000 yılında "İstanbul'da Mala Karşı İşlenen Suçlar"la ilgili olarak bir seminer yapılmıştır. Buna göre mala karşı suçlar metropolitan şehirlerimizde daha fazla işlenmektedir. Aşırı nüfus artışı, plansız kentleşme ve kontrol dışı yaşamlar bunda etkilidir. Büyük şehirlerde fert başına suç sayısı fazla, fakat suçu aydınlatma oranı azdır. Bu sağlıksız kentleşmenin sonucudur. Oto hırsızlığının profesyonellik gerektirdiği üzerinde durulmuştur. Bunun önüne geçilebilmesi için trafik ve sigorta mevzuatında değişiklik yapılması gerektiği belirtilmiştir. Suçla mücadelede Polis ve Jandarma olarak iki ayrı teşkilatın görevli olması ve birbirleriyle iletişimlerinin akıcı olmaması çözümü zorlaştırmaktadır. Sık sık çıkan afların insanları suça teşvik ettiği belirtilmektedir. Savcıların olay mahalline bazen gelmemeleri veya geç gelmeleri delillerin yok olmasına zemin hazırladığı ve vatandaşla hoş olmayan diyaloglara girmesine neden olduğuna dikkat çekilmiştir. Suçluların bazen hapishaneleri barınak yeri olarak gördüğü, bu nedenle de mevsimlik suçlar işledikleri görülmüştür. Cezaevlerinde koğuş sisteminin suçluların burada samimi ilişkiler kurmalarına, dışarıya çıkıldığında ise yeni organize işler için bu durumun zemin hazırladığı görülmüştür. Çağın yeni suçlar türettiği, mevzuatta da buna yönelik eklemelerin yapılması üzerinde durulmaktadır. İnsanların kendi güvenlikleri için ihbar konusunda bilinçlendirilmeleri gerektiği belirtilmiştir.

Blumen, Rattner (2002), ilk kez İsrail'de suçun bölgesel örneklerini araştırmışlardır. Suç oranları ve bölgeler arası suçları - suç bölgeleri ve suçun yakın çevresi karşılaştırılarak - incelemiştir. Bu analiz nüfus

sayımlarındaki rakamlar, polis suç istatistiklerine dayanır. Bulgular suçu işlemede bölgesel çeşitlilik ve değişikliklerin çok etkili olduğunu göstermiştir.

Tselani ve diğerleri (2002), malvarlığı suçlarını açıklamak için sınırları belirtilen istatistik modeller geliştirmişlerdir. Modern toplumların rutin aktiviteleri ile yaşamları boyunca yıllık suç oranları ve mağdur risklerini açıklamaya çalışmışlardır.

Hannon (2002), çalışmasında suçun toplumsal, ekonomik yoksulluk, baskı ve düzensizliğe sebep olduğunu göstermiştir. Amerika'nın iki büyük şehrinde motorlu araç hırsızlığı, ev hırsızlığı oranı ve ekonomik yetersizlik arasındaki ilişki incelenmiştir. Toplumsal zenginliğin sosyal düzensizlik ve sosyal gerginliğe sebep olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Zenginlik mali suçlarda uyarıcı etki yapmaktadır. Ayrıca komşuluk ilişkilerinin azlığı mali suçlarda artışa sebep olmaktadır.

Ceccato ve diğerleri (2002), Stocholm kentinde mekânsal istatistik metodları kullanarak vandalizm, araba ve ev hırsızlığında 1980'lerin başından beri meydana gelen değişimleri araştırmaktadırlar. Önceki İsveç çalışmalarındaki bulgular ve farklı teoriler Wikström tarafından tekrar göz önüne alındı. Kısaca bu çalışmalara geri dönüş sağladı. Küçük alanlarda tahmin edilen tanımlanan metodolojik prosedürlerin ilk içeriği standartlaşmış suç oranlarıdır. Standartlaşmış suç oranları (SOR) GIS kullanılarak haritalandı, hesaplandı. GIS (Getis Ord Statistic) farklı alanlarda çoğalarak kullanıldı. Geçen 10 yılda Stockholm şehrinde bu suç coğrafyasında dramatik değişimler yoktu. Bazı değişimler hem coğrafi mekân hem de sosyo-ekonomik durumlarla ilişkiliydi. 1980'lerden beri Stockholm çok uluslararası bir şehirdir. Hareketlilik ulaşım ile empoze edildi. Örneğin kasaba perakendecilik. Yeni programlar halkı uyardı. İç şehir alanlarında değer kazanma durumu ortaya çıktı. Ev hırsızlığı riski Stockholm şehrinin güneyi, şehir merkezi, batı kesiminde yoğundur. Hırsızlık yurtdışında gelenlerin yoğun olduğu bölgeler, kalabalık aileler ile karakterize edilen yerlerin az olduğu alanlarda çoğalmaktadır. Zengin alanlardaki hırsızlık hedef çekiciliğine dayanan kasıtlı eylem olarak görülür.

Kızmaz (2003), "Ekonomik Yapı ve Suç" adlı çalışmasında ekonomi ve suç arasında bir bağlantı olup olmadığına dikkat çekmek istemiştir. Ekonomik faktörlerden işsizlik, yoksulluk gibi değişkenler göz önünde bulundurularak

çalışma yürütülmüştür. Çalışmalar sonucunda ortaya çıkan şu ki sadece ekonomik imkânsızlıklar kişiyi suça sürüklemeye yetmez. Kişinin kendisinde var olmayan veya eksik olan özbenliğin de etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Yaşanılan mekânın suça etkisi olmaktadır. Bu açıdan şehir merkezleri kırsal yerleşmelere göre daha çekici alanlardır. Suç işlemede ekonomik yapının yanında sosyo-kültürel özelliklerin de etkili olduğu görülmüştür. Toplumun değer yargılarında meydana gelen bozulma, sapma, zayıflama suç potansiyelini beslemektedir. Türkiye bu bağlamda bir potansiyel taşımaktadır. Türkiye'de işsizlikle ilgili istatistiklerin düzgün tutulmaması, suçla ilgili çalışmaların belli bir kararlılıkla devam etmemesi suç ve işsizlik arasındaki korelasyonu doğru ve net şekilde yansıtmamızı engellemektedir. Suç ve işsizlik arasındaki ilişki farklı çalışma konularında farklı bulgulara bizi götürmektedir. Bunda istatistiklerin farklılık arz etmesi, araştırma birimlerinin farklı olması, işsizlik ve suç oranlarının metodolojik hatalar içermesi, suç türlerine göre ilişki biçimi farklıdır. Bazı araştırmalarda işsizliğin şiddet suçlarından çok hırsızlık suçunu tetiklediği belirtilmiştir.

Wilsem ve diğerleri (2003), çalışmalarında şehirlerdeki mağdur oranlarını tanımlamayı tercih etmişlerdir. Yüksek mağdur oranları Estonya'da görülmektedir. Estonya şehri yakın komşuluklarda hırsızlık oranlarının yüksek olduğu bir yerdir. Aksine Avusturya ise bu konuda en düşük suç oranlarının yaşandığı yerdir. Belçika, İsveç de bu konuda düşük mağdur oranlarına sahiptir. Avustralya, Gürcistan, Polonya, Slovenya yüksek oranda mağdurların olduğu yerlerdir. Yani Güney Avrupa şehirleri yakın çevrede hırsızlık ve şiddet oranlarında önemli ölçüde mağdur oranlarına sahiptir. Gelir eşitsizliğinin yoğun yaşandığı ülkelerde hırsızlık olayları daha çok yaşanmaktadır. Mağduriyetlerin yüksek olduğu toplumlarda saldırgan nüfus oranının yüksek olacağı belirtilmiştir. Çünkü sosyo - ekonomik kategoriler kendi grup üyeleriyle kontak kurma eğilimindedir. Genç insanlar suça daha yakın dolayısıyla suçluya da daha yakındır. Kırsal alanlarda risklerin fazla olduğu belirtilmiştir. Büyük şehirler düzensiz yerleşim alanları da suçun yoğun olduğu alanlardır.

Gyamfi (2003), dört polis bölgesi arasındaki suçları, suçların meydana gelişine zemin hazırlayan durumları, örnekler ve suç eğilimlerini açıklar. Gramfi suçları meydana geliş zamanlarına göre gruplandırmış ve resmi polis

kayıtları kullanılarak hazırlamıştır. Çalışma Accra'daki suçların sosyal yaşam, rutin aktiviteleri, Gahana'nın doğal ekonomisi, hükümet bürokrasisinin katı merkezyetçiliği ile vurgulanmıştır. Bütün olarak Acra merkezi polis şubesi en yüksek suç oranlarını rapor etmiştir. En yüksek mali suçlar şehir merkezinde 20 mil içinde rapor edildi. Bu alan rutin aktivite faaliyetleri sosyal – ekonomik yapı ile yüksek oranda ilişkiliydi. Suçu önlemede alınan önlemler ve stratejiler Acra' da olayları azalttı. Accra'da suçlar insanların iş ve yaşam içindeki komşuluk ilişkileri, insanların doğal yapısı, yaşam çeşitliliği, kent alanlarının doğası, özel sosyal durumlar, ekonomik sistem, Gahana'nın sosyo - politik merkeziyetçi doğası, şehrin bölümleri ve hızlı değişim boyutları ile birlikte incelenmiştir. Gahana'nın yüksek katı merkeziyetçi politikası Acra'nın ekonomik aktiviteleri ve sosyal - politik durumunu yüksek düzeyde etkiledi. Yoğun sosyal değişim, modernizasyon, göç, kentleşme Accra'da kargaşalık ortamı yarattı. Suçları azaltmak için çeşitli ek tedbirler alındı: Kapılara çift kilit vurmak, alarmlı kapılar, mobesa kameraları gibi.

Aksoy (2004), "Coğrafi Profilleme" adlı çalışmasında Bemtap - 2000 (Bursa Emniyet Müdürlüğü Teknolojik Adaptasyon Projesi)'nin bir alt proje grubu olan coğrafi profillemenin önemi üzerinde durmuştur. Birbirleriyle ilişkili suç bilgilerinden faydalanarak muhtemel sanık adresine ulaşmak için kullanılan bu yöntem coğrafi profilleme denir. Bu yöntemin hedeflerinden birinin muhtemel sabıkalılarda olay bilgilerine paralel olarak suçluyu bulmak, diğeri ise işlenmesi muhtemel suçları önleyebilmektir. Bu yöntem sayesinde suç haritaları oluşturulmuş ve bu konuya bakış açısı genişletilmiştir.

Bernesco ve Nieuwbeerta (2004), çalışmalarında farklı mekân tercih görüşü ile Hague şehrinde konut hırsızlarının hedef seçim alanlarını analiz etmektedirler. Semtlerin hırsızlık oranları, çevre karakterleri analiz edilerek çalışma sürdürülmüştür. Hırsızlığın etnik heterojenlik, sahiplik – sahiplenme duygusunun yoksun olduğu, tek ebeveynlerin yoğun olduğu alanlarda yaşandığı görülmüştür. Aynı zamanda yerleşim yerlerindeki hareketlilik ve zenginlik de bu durumu etkilemiştir. Zengin komşuların fakir komşularından daha fazla tehdit altında olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu duruma bazen şehir merkezine yakınlık da önemli bir etken olmaktadır. Çalışmada saldırganların karakterleri, komşuluk ilişkileri, farklı mekânsal tercihlerin suç-çevre unsuruna katkıları üzerinde durulmuştur. Diğer Avrupa ülkelerindeki

hırsızlık olaylarına bakılmıştır. Değişik toplumlar sosyal rollerindeki farklılıklardan dolayı değişik sosyal yapılara işaret etmektedir. Her hırsızlık olayı kendi sosyal toplumu içerisinde değerlendirilmelidir.

Kızmaz (2004), "Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki bazı illerde cezaevlerinde bulunan suçlular üzerinde bir çalışma yapmıştır. Suçlu profillerini incelemiştir. Öğrenim düzeyi ve suç arasındaki korelasyon hakkında bir kanıya varılmaya çalışılmıştır. Hükümlülerin % 44'ünün ilköğretim mezunu olduğu ortaya çıkmıştır" (Kızmaz, 2004: 300). Eğitim - öğretimin kişiye belli bir ufuk kazandırdığı, öğrenim gören insanın geleceğe dair planları olduğu, dolayısıyla suçtan kaçacağı belirtilmiştir. Eğitimli insanın öfkeyi kontrol etme, basit tartışmaları büyütme, mevcut sorunu yasal yoldan çözme gibi sorunu küçültmeye yönelik adımlar attığı üzerinde durulmuştur. "Kişinin eğitimi kadar anne ve babasının eğitim durumunun da çok önemli olduğu vurgulanmıştır. Çünkü o birey o ailenin verdiği terbiye ile ilk şekillenmesini tamamlamıştır. Ortaya çıkan tablo suç işleyen hükümlülerin önemli bir oranının herhangi bir okuldan mezun olmaları bir yana, okur - yazar bile olmadıkları (% 37) bilgisini gözler önüne sermektedir" (Kızmaz 2004: 301). Bu çerçevede öğrenim düzeyi yükseldikçe hukuka bağlılığın da arttığı görülmektedir. Okulu sevmeyen, ödevlerini yapmayan, sınıfta devamlı azar işiten, tembel öğrencilerin kendini başka yönlerden ispatlama çabasının onları suça yönelttiği görülmüştür.

Yuen (2004), bazı şehirlerde şehir güvenliğinin ihmal edildiğini belirtmiştir. Yuen bu çalışmasında toplum kimliği ve Singapur'daki deneyimlerle şehre odaklanmıştır. Yaşam çevrelerinin kalitesinin nasıl sağlandığı anlatılmıştır. Günümüzde daha güvenli şehirlerin kurulması gerektiği üzerinde durulmuştur. Singapur modern metropoliten yapılarıyla iyi bir örnektir. Yaşam çevreleri geliştirilmiştir. Çünkü Yuen'e göre yerleşim alanlarının planlı olması suçu azaltan etkenlerdendir. Şehir şiddeti sadece polis otoritesi ile önlenemez. Fiziksel çevre ve insanlar arasındaki uygunluk yapılarla desteklenirse suçtan uzak durulabilir. Güvenli yerler insanları buldukları yerlerde daha uzun kalmaya, hatta yerleşmeye teşvik eder. Güvenli yerler aynı zamanda sağlıklı yerlerdir. Gelecekteki şehirler yoğun yerleşmelerde daha çok insanı bir arada tutabilecek düzeyde olacaktır. Yoğun şehirler, çevresel kontrolü ve suçu önlemedeki başarıyı

zorlaştırmaktadır. Bir yerleşme olarak şehirlerin perspektifinin "Biz evde kalmayı seviyoruz. Böylece tehditlerden uzağız." şekline dönüşmemesi gerektiği belirtilmiştir. Singapur faaliyet örnekleriyle, şehirlerde müdahalelerin geniş örnekleri çizilmiş, dinamizm ve özgüveni destekleyen, çözüm üreten yerleşme kavramının temeli atılmıştır. Güvenli şehirler güvenli toplumların daha çok genel görüşlerine göre hareket eden, kişiler arasında istihdam bulan katılımcı görüş ya da yeşil ortamları daha çok yansıtan toplum elementlerinden doğar.

Aliağaoğlu ve Alaeddinoğlu (2005), çalışmalarında Erzurum şehrinde mala karşı işlenen suçların mekânsal analizini yapmışlardır. Mala karşı işlenen suçların içinde en fazla hırsızlık suçu işlenmiştir. Erzurum şehrinde suçun dağılışında kenar mahalleler ilk sırayı alır. Şehrin kuzey kesimi de suç olaylarının yoğun yaşandığı yerlerden biridir. Buralarda varlıklı aileler yaşamaktadır. Bu da suça yönelimi yaygın hale getirmektedir. Özellikle Gez Mahallesi - Numune Hastanesinin burada bulunması - suç yoğunluğun burada toplanmasına neden olmuştur. Kazım Karabekir ve Atalar mahallesinde varlıklı aileler oturmaktadır. Bu mahalleler de askeri tesis ve kamuya ait lojmanların bulunması mekâna kapalı mahalle olma özelliği katmakta ve daha korunaklı hale getirmektedir. Yenişehir mahallesinde Aziziye Araştırma Hastanesinin varlığı burada yankesicilik olaylarının yoğun yaşanmasına neden olmuştur. Şehrin batı kısmında suçlar nadir işlenmektedir. Askeri lojmanların yoğun olması bunda etkilidir. Sadece Dadaşkent mahallesi buna dâhil edilmemektedir. Suçun meydana gelişi yoksulluk, sosyal çözülme, şehir içi arazi kullanımı vb. birçok sebebe bağlıdır. Şeritsel suç alanları, sağlık fonksiyonel alanları Erzurum şehri için birer suç alanı konumundadır.

Madanipour ve Tabriz (2005), Tahran'da evde hırsızlık ve yerleşim alanları arasındaki ilişkiyi çalışmışlardır. Tahran'daki binaların fiziksel yapılarından dolayı bu şehir çalışma alanı olarak seçilmiştir. Evlerin surları çok yüksek, üzeri parmaklılarla kaplıdır. Bu parmaklıklar camlara ve balkon kapılarına da takılmıştır. Şehrin kuzey kesimlerinde zenginler, güney kesimlerinde genelde işçi nüfusu oturmaktadır. Zenginlerin evleri şehrin en kuzeyinde olsa bile hırsızlar için her zaman ana hedefdir. Uzaklığın caydırıcı bir faktör olmadığı ortaya çıkmıştır. Zenginlerin yeni binaları geleneksel ev

yapıları ile karşılaştırıldığında, bunların belli bir plana göre ve daha geniş alana yayıldığı görülmektedir. Pencereler geniş, avlular büyük ve dışardan görülebilecek modern kapılarla korunmaktadır. Şehrin kuzeyi daha seçkin konuklara sahip, daha sakin mekânlar konumundadır. Evlerin tek katlı, geniş bahçeli, modern olması, ahalinin birbirini tanımaması hırsızların burayı mesken tutmasına neden olmuştur. Bunların korunmasının daha zor olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yerleşim alanlarının fiziksel ve çevresel özellikleri - ortaya çıkma riskinin az olması, nüfusun az evin geniş olması, yoldan uzak olması gibi - hırsızlık olayların vukuu bulma oranını etkilemektedir. Kapı ve camların kilitlenmesi, teknolojik önlemler alma - kamera sistemi vb.- hırsızlık suçunu önlemede kesin sonuç vermemektedir. Şehirlerde katı sosyal kutuplaşma olduğu sürece zengin yerleşim yerlerinde yapılan hırsızlık olaylarını önlemek mümkün olmayacaktır.

Ceccato (2005), San Paulo'nun dünyanın en tehlikeli şehirlerinden biri olmasına rağmen bu Brezilya şehrinde suç seviyelerindeki değişimler hakkında çok az şeyin bilindiğini belirtmektedir. San Paulo'da adam öldürme durumlarının mevsimsel bir boyutunun olup olmadığı araştırılmıştır. Bu nedenle hipotezler adam öldürme vakaları olarak tanımlanan şiddet davranışlarındaki geçici değişimler ve havanın etkilerini test eden rutin aktivite teorilerinin ilkelerine dayanır. Adam öldürme alanlarındaki zaman - mekân kavramı için Geographical Information System (GIS) ve Kulldorff's testi kullanılmıştır. Bulgular merkez ve çevredeki mahrum bölgelerin yıllardır en yüksek ölüm oranlarını gösterdiğini belirtti. Adam öldürme olaylarının akşam saatlerinde, hafta sonları ve tatillerde - sıcak aylarda - daha fazla vukuu bulunduğu ortaya çıkmıştır. Makale boyunca sıcaklık, hava ve suç arasındaki ilişki irdelenmiştir.

Ayhan (2006) , "Metropolitan Alanlarda Güvenlik Sorunu ve Çözüm Önerileri" adlı çalışmasında suçun doğuş nedenlerine nüfus hareketlerinin kontrolsüzlüğünü göstermektedir. 1970'lerde ülkemizde başlayan köyden şehir göçün ülkemizde düzensizliği başlattığını, İstanbul'un nüfusunun komşumuz Yunanistan'ın nüfusundan daha fazla olduğu vurgulanmıştır. Suçun önüne geçilmesi için mahalli idarelerce kurulacak göç bürolarının aktif çalışması, bunu ihlal edenlerin para cezasına çarptırılması üzerinde durmaktadır. Tokyo, Newyork, Londra gibi büyük şehirlerin güvenlik yapıları

incelenmelidir. Çalışmada 1980'li yıllarda ülkemizde belli suçlarda artışın olduğu görülmektedir. Özellikle mala ve şahsa karşı işlenen suçlarda binlere varan bir artışın olduğuna dikkat çekilmiştir. Suçun çözümünde polisiye tedbirlerin tek başına yeterli olamayacağı bunun ekonomik, toplumsal, siyasal ve kültürel tedbirlerle de bütünleştirilerek sonuca ulaşılabileceği üzerinde durulmuştur.

Karakaş (2006), ülkemizde suçla ilgili ilk çalışmaları yapan coğrafyacıdır. Elazığ şehrindeki hırsızlık suçlarını incelemiştir. Karakol kayıt defterlerini baz alarak çalışmasını yapmıştır. Arazi kullanımı ve suçun dağılışı arasındaki ilişkiye dikkat çekmiştir. Suçun nedenleri irdelenmiştir. Suçun merkezi iş sahası olarak görülen mahallelerde (İcadiye, Çarşı, İzzetpaşa gibi) artış gösterirken, şehrin kenar mahallelerinde (Safran, Gümüşkavak gibi) bir azalış söz konusudur. Yani merkezden çevreye doğru gidildikçe suç oranlarında bir azalma görülmektedir. Suçlar gün içinde 12 - 24 saatleri arasında artmaktadır. Evde hırsızlık suçu merkezi mahallelerde fazla, kenar mahallelerde azdır. Kavga, kasten yaralama eğlence merkezlerini içine alan sahada görülür. Oto hırsızlığı suçu sanayinin bulunduğu Sanayi ve Rizaiye mahallelerinde görülür. İşyerinde hırsızlık ticaretin yoğun olduğu İzzetpaşa, Çarşı mahallelerinde ve sanayi mahallesinde görülür. Yaz aylarında hırsızlık ve intihar olayları artmaktadır.

Yılmaz ve Ergün (2006), Türkiye'de asayiş suçlarını coğrafi bakış açısıyla değerlendirmişlerdir. Suçun nedenleri, dağılışı, temel özellikleri irdelenmiştir. Asayiş suçlarını mala karşı ve şahsa karşı suçlar olarak ikiye ayırmışlardır. Şehirlerde daha fazla mala karşı suçların işlendiği ortaya çıkmıştır. Türkiye'deki suçluluk üzerinde göç, şehirleşme, sosyo-ekonomik yapı, nüfus gibi çeşitli faktörlerin etkili olduğu görülmüştür. Ayrıca Türkiye'de hızlı nüfus artışı, kontrolsüz ve hızlı şehirleşme, işsizlik oranı, turizm faaliyeti, polis sayısı, karakol sayısı ve dağılımı, boşanma oranları, eğitim düzeyleri ve madde bağımlılığı gibi değişkenlerin suç üzerindeki etkilerinin araştırılması gerektiği belirtilmiştir. Suçun önlenmesi için sadece polis kuvveti değil, sivil toplum kuruluşları ve bireysel bilincin de gelişmesi gerektiği belirtilmiştir.

Aliağaoğlu (2007), "Balıkesir Şehrinde Suçlar: Coğrafi Bir Yaklaşım (2005) " adlı kitabında Balıkesir'deki suçlar konusunu işlemiştir. Suçun mekânın farklı özelliklerinde etkilendiği üzerinde durulmuştur. Şehirlerin suç

açısından sıcak mekânlardan olduğunu belirtilmiştir. Aliağaoğlu, çalışmasında 11 hipotez öne sürmüştür. Bunların dördü dışında diğerleri doğrulanmıştır. Ekonomik gelişmişlik düzeyleri ile evde hırsızlık olayları arasında ilişkinin varlığı kanıtlanmıştır. İşyerlerinde hırsızlık ilkbahar aylarında artmaktadır. Kasten adam öldürme olaylarında yaz aylarında azalma olmuştur. Bunun nedeni insanların bu mevsimde tatilde olması ve sosyal etkileşimin az olmasıdır. Fakat evde hırsızlık ve intihar olaylarında yaz aylarında artış gözlemlenmektedir. Şehirde üç farklı sıcak mekân tespit edilmiştir. Hırsızlık, otoda hırsızlık, kapkaççılık, toplumsal suçlar bakımından Bahçelievler; işyerinde hırsızlık, dolandırıcılık bakımından Eski Kuyumcular mahallesi; Hürriyete ve şerefe karşı suçlar bakımında Atatürk mahallesi başta gelir. Bu açıdan sıcak bölgelerden biri de Toygar mahallesidir. Adnan Menderes ve Ali Hikmet Paşa intihar olaylarıyla ön plana çıkan sıcak mekânlardandır.

Aytaç ve diğerleri (2007), Suçu işlemede hangi değişkenlerin daha etkin olduğunu bulmaya çalışmışlardır. Çalışmanın temelini 2004 yılında Bursa Emniyet Müdürlüğüne getirilen işyerinde suç işleyenlere önceden hazırlanmış anket formlarının doldurulması oluşturmaktadır. Şahsa karşı işlenen suçlarda suça karışan kişi sayısı fazladır. Ekonomik nedenlerle daha fazla mala karşı suçların işlendiği, daha önce suç işleyenlerin aynı suça devam ettiği, genç yaşlarda mala karşı suçların daha fazla işlendiği, kamu güvenliğine karşı suçların genelde psikolojik nedenlerle işlendiği tespit edilmiştir.

Uzun (2008), Tokat şehrinde mala karşı işlenen suçlar konusunu işlemiştir. Sosyo - ekonomik durum ile mala karşı işlenen suçlar arasında var olan doğru orantıyı vurgulamıştır. Suçun şehrin hangi bölgelerinde yoğun olarak işlendiği tespit edilmiş ve nedeni üzerinde durulmuştur. İş merkezleri, sağlık fonksiyonel alanları, yoğun nüfuslu alanlar, zengin muhitleri suçu çeken alanlar olarak tespit edilmiştir. Tokat şehrinde mala karşı suçlardan en fazla hırsızlık olayı işlenmektedir. Yeni yurt mahallesi oto hırsızlığında en fazla vukuatın gerçekleştiği yerdir. Tokat şehir merkezinden sonra Turhal ilçesi suç oranıyla önde gelir. Artova ve Almus ilçeleri suç oranlarının az olduğu şehirlerdir. Suçlar daha fazla gençler arasında işlenmektedir. Şehrin

en gelişmiş mahallesi olan Esentepe Mahallesi hırsızlık suçunun en fazla işlendiği yerdir.

Özbay (2008), "Strain, Social Bonding Theories and Delinquency" adlı çalışmada anomi (kualsızlık) değişkenlerinin suç üzerindeki etkisini incelemektedir. Bunu Ankara örneğiyle açıklamaktadır. Toplumsal sınıfların suça pozitif ve negatif etkileri üzerinde durmuştur.

Karabulut ve Gürbüz (2008), "Adana Sorumluluk sahasında Çocuk Suçlarının CBS İle Haritalanması ve Analizi" adlı çalışmalarında suçların mekânla ilişkilerini haritalandırarak ortak noktalara ulaşmayı hedeflemektedirler. Bu çalışmada şehre ait sıcak noktalar belirlenmiştir. İnsanların çevresel ve ekonomik nedenlerden kaynaklı suçlar işledikleri vurgulanmıştır. Mekân suçu işlemeye elverişli ise suçluyu kendine çekmektedir. Menderes adası, Kenan Evren ve Turgut Özal bulvarları şehirdeki sıcak noktalardır. Kuzeybatı - güneydoğu doğrultusu suçların yoğunluk kazandığı noktalardır. Bu bilgilerin suçu önlemede ilgili birimlere yardımcı olacağı belirtilmiştir.

Özkan (2009), "Ceza İnfaz Kurumlarında bulunan Çocukların Değerlendirilmesi" adlı çalışmada 13 - 20 yaş arası çocuk ve gençlerin durumlarını değerlendirmiştir. Suça yönelen çocukların yeterli eğitimi almadıkları ve ailelerinin maddi durumlarının kötü olduğu sonucuna varılmıştır.

Günel ve Şahanalp (2009), Şanlıurfa ile ilgili çalışmalarında şehirdeki hırsızlık olaylarını ele almışlardır. Bunun dağılışı, dağılışında etkili olan faktörleri incelemişlerdir. Şehirde işlenen hırsızlık suçu Türkiye ortalamasının altındadır. Fakat mala karşı işlenen suçlar içinde hırsızlık hem Türkiye hem de Şanlıurfa'da yüksektir. Bunda ülkemizde yaşanan ekonomik krizlerin etkisi büyüktür. Çünkü hırsızlık ile çevrenin ekonomik özellikleri arasında büyük bir korelasyon söz konusudur. Fakir çevrelerde sosyal ilişkiler zayıflamakta, bağlar kopmakta ve bu durum kişileri suça teşvik etmektedir. Zengin çevrelerde ise gelirin çekim gücü kişileri buralara toplayıp tekrar suça teşvik etmektedir. Şanlıurfa şehrinde mahallelerin gelir düzeyleri birbirinden farklılıklar göstermektedir. Kuzey yerleşim bölgeleri zenginken, merkez normal, güney, güneydoğu ve batıda ise düşük gelirli yerleşmeler mevcuttur. Dolayısıyla hırsızlık olayları daha çok şehrin kuzeyinde yoğunluk

kazanmaktadır. GAP projesiyle birlikte göç alan şehirde sosyo - kültürel farklılıklar yaşanmış, bu durum çözülmeyi de beraberinde getirmiştir. Şehirdeki oto hırsızlığının şehir merkezinden çok kenar mahallelerde yoğunlaştığı görülmektedir. Güvenlik şartlarının zayıf olması, ana yollara yakınlık ve düşük sosyo - ekonomik yapı bunda etkindir. Ayrıca hastaneler de oto hırsızlığına zemin hazırlayan yoğun yerlerden biridir. Yankesicilik ve kapkaç olaylarının ise Haşimiye Meydanı ve Abide meydanına doğru uzanan hat boyunca devam ettiği görülmektedir. Bu alanlarda bankaların yoğun olması, kalabalık yerler olması - özellikle gündüz saatlerinde - suçun işlenmesine neden olmuştur. Şanlıurfa örneğinde yerel suçluların daha çok düşük gelirli mahalleri tercih ettiği, şehir dışındaki suçluların ise daha çok yüksek gelirli mahalleleri seçtiği görülmüştür. Bunun sebebi birinde mekânın tanıdık olması, diğesinde ise avın büyüklüğü büyük rol oynamıştır.

Sargın ve Temurçin (2009), çalışmalarında Türkiye'deki suçların yıllar içindeki (1995 - 2006) gidişine ışık tutmuşlardır. 2002 yılından itibaren suç sayısında genel bir artış görülmüştür. 2006 yılında bir önceki yıla göre % 50' nin üstünde bir artış görülmüştür. Bu çalışmada başka önemli bir nokta suç sayısının fazla olduğu yerlerin nüfus sayısı açısından da kalabalık yerler olduğu görülmüştür. Türkiye'de mala karşı işlenen suçlar şahsa karşı işlenen suçlardan her zaman daha fazladır. Mala karşı işlenen suçlar en fazla ülkemizin kıyı şeridinde ve Marmara bölgesindeki sanayileşmiş şehirlerde görülür. Mala karşı suçların az işlendiği şehirler kırsal nüfusu fazla, genç nüfusu göç eden sanayileşmemiş şehirlerimizdir: Mardin, Şırnak, Gümüşhane vb. Şahsa karşı suçların en fazla işlendiği Muğla, Ardahan, Niğde gibi şehirlerde nüfus oranı çok yüksek değildir. Şahsa karşı işlenen suçların en düşük olduğu iller Bayburt, Gümüşhane, Tunceli, Siirt gibi illerdir. Göçe maruz kalan alanlarda suç oranları artmaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri suçun az işlendiği bölgelerdir. Eğitim seviyesinin düşük olduğu ve alkol tüketiminin fazla olduğu alanlarda suçun daha çok işlendiği görülmektedir. Dünya ölçeğinde durumu değerlendirdiğimizde Türkiye'nin birçok Avrupa ülkelerine göre - İngiltere, Hollanda, Danimarka, Estonya vb.- daha güvenilir olduğu görülmüştür.

Çalışkan ve Aksak (2010), "Çanakkale Kentinde Mala Karşı İşlenen Suçların Coğrafi Dağılışı Özelliklerinin İncelenmesi" adlı çalışmalarında suç

olgusunun mekânsal dağılışı üzerinde durmuşlardır. Çıkan sonuçlar haritalarla desteklenmiştir. Kentin savunmasız alanları belirlenmiştir. Kentin merkezden uzak tenha mahallelerinde daha çok evde hırsızlık suçu işlendiği görülmüştür. Ayrıca evden ve işyerinden hırsızlık suçlarının cadde hatları boyunca yoğunluk kazandığı belirtilmiştir. Kentte yeterli düzeyde aydınlanma hatlarının mevcut olmaması buralarda hırsızlık ve güvenlik sorununu doğurduğu vurgulanmıştır. Suçun gün içindeki zamansal dağılışı incelenmiştir. Kentte Sarıçay çevresindeki alanların yoksul kesimin ikamet ettiği yerler olduğu, buralarda yasadışı olayların yaşandığı - özellikle gençler arasında - belirtilmiştir. Bunu önlemek için buralarda gençleri bu faaliyetlerden uzak tutacak sosyal etkinliklere önem verilmesi sonucuna varılmıştır. Şehirde mala karşı işlenen suçların yoğun olduğu yerlerin tespit edildiği ve bu tespitlerin MOBESE kameraları ile desteklenmesiyle şehrin zayıf noktalarının denetim altına alınabileceği belirtilmiştir. Şehirde üniversite 1992 yılında kurulmuştur. Bu durum şehre yeni çehre kazandırmış, hareketlilik getirmiştir. Bu olumlu durumlar yanında bazı alanlardaki yetersizlikler güvenlik sorununu doğurmuştur. Bunun dikkate alınmasının önümüzdeki yıllarda şehir güvenliği açısından önemli olduğu vurgulanmıştır.

Yılmaz ve Ergün (tarihi belirtilmemiştir.), "Şehir Güvenliği, Coğrafya ve CBS (Samsun Örneği)" çalışmalarında suç yeri, suçlu, suçun türü ve şekli arasında bir ilişki olduğunu ortaya koymuşlardır. Bu nedenle mekânın derinlemesine incelenmesi, analizlerinin iyi şekilde yapılması suçun açıklanması adına önemli bir ipucu olduğu belirtilmiştir. Samsun ilinin 1950 'den sonra hızlı bir şehirleşme sürecine girdiği ve şu an bölgenin en büyük şehri konumunda olduğu belirtilmiştir. Hızlı şehirleşmeye bağlı şehirselleşme sorunlarının ortaya çıktığı, bu durumun suça ortam hazırladığı belirtilmiştir. Samsun şehrinde daha çok şahsa karşı suçlar işlenmektedir. Şahsa karşı suçlar öldürme, müessir fiil (yaralama, darp), genel adap, şahıs hürriyetine karşı işlenen suçlar, devlet aleyhine karşı işlenen suçlar ve diğer suçlar olarak ayrılmaktadır. Mala karşı işlenen suçlar içinde hırsızlık suçu ön plandadır. Samsun mala karşı suç oranı açısından (183), Türkiye ortalamasının (373) altındadır.

3. ÇALIŞMADA KULLANILACAK YÖNTEM

3.1. Veri Kaynakları

Çalışma için gerekli veriler belirli devlet kurumlarından temin edildi. Bunların başında Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü gelmektedir. Veriler sadece polis sorumluluk bölgesini kapsamaktadır. 2006 - 2008 verileri farklı kategorilere göre sınıflandırıldıkları için çalışmanın amacına göre şekillenmeleri zaman almıştır. Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü suçları mala karşı suçlar, kişilere karşı suçlar, topluma karşı suçlar, millete ve devlete karşı suçlar, takibi gereken suçlar adı altında gruplara ayırmıştır. Çalışma alanında mala karşı suçlar, kişilere karşı suçlar, toplumsal suçlar ve diğer suçlar adı altında bir sınıflandırma yapılmıştır. Mala karşı suçlar evden hırsızlık, işyerinden hırsızlık, oto hırsızlığı, otodan hırsızlık, dolandırıcılık, yankesicilik, kapkaçlık, inşaattan hırsızlık, resmi kurumlardan hırsızlık, gasp, mala zarar verme, diğer hırsızlıklar gibi başlıklar altında toplanmıştır. Kişilere karşı suçlar adam öldürme, kasten yaralama, intihara teşebbüs, hürriyete karşı işlenen suçlar, şerefe karşı işlenen suçlar, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar adı altında incelenmiştir. Toplumsal suçlar genel ahlaka karşı işlenen suçlar (fuhuş, teşhircilik, kumar, dilencilik), aile üyelerine kötü davranma, kamu güvenine karşı işlenen suçlar (evrakta sahtecilik, yalan beyan gibi), kamu sağlığına karşı işlenen suçlar (uyuşturucu bulundurmak, satmak gibi), kamu barışına karşı işlenen suçlar (görevli memura mukavemet veya görevini engellemek) ve ekonomi, sanayi, ticaretle ilgili suçları (tefecilik) kapsamaktadır. Diğer suçlar 6136 sayılı s.k.m, darp, bilişim suçları, emniyeti suiistimal, çocuk kaçırma, evlenmek vaadiyle kızlık bozma, ihmal ve kazaen yaralama, ihmalen veya kasten yangın, mesken masumiyetini ihlal, banka ve kredi kartının kötüye kullanılması, buluntu mala sahip çıkmak, satmak, diğer kazalar, iş kazası, kayıp şahıs, ölümlü trafik kazası, suçta kullanılan eşyayı satmak, satın almak, saklamak, şüpheli ölüm, korsan cd (5846 sayılı kanun), trafik güvenliğini tehlikeye sokmak, zehirlenme, zorla çek-senet imzalamak, adliyeye karşı suçlar, buluntu silah, çocuk düşürtme, düşürme, kısırlaştırma,

iş kazası, 5846 güvenlik olayı, hükümet emirlerine muhalefet, yaralamalı trafik kazası, zimmet vb. suçları kapsamaktadır.

TUIK 'den Bandırma şehrinin mahalle nüfusu, cinsiyete göre nüfus oranları ve nüfusun eğitim düzeyini gösteren veriler alınmıştır.

Bandırma belediyesinden Bandırma şehir planı, yerleşim yerinde mahalle bazında nitelik kodlarına göre hane sayıları (inşaat, diğer, tahsis, bina, arsa, kamu işyeri, özel işyeri, özel mevsimlik konut) ve şehirde pazar kurulan yerlerin verileri alınmıştır. Şehirdeki lokanta, içkili lokanta, kahvehane, çay ocağı, internet cafelerin ikamet adresleri alınmış ve bunların mahallelere göre dağılımı yapılmıştır. Ayrıca Bandırma belediyesinden umuma açık işyeri, sıhhi müessese, gayri sıhhi müesseselerin sayıları alınıp, gerekli tasnif yapılmıştır.

3.2. Verilerin Doğası

Çalışma sahamızla ilgili verileri elde etmek için ilgili birimlere fakülte kanalıyla izin dilekçeleri gönderilmiştir. Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğüne yaptığımız resmi başvuru ve ziyaretlerimiz sonucu söz konusu verilere ulaşılmıştır. Alınan veriler ihtiyaca göre sınıflandırılmıştır. Alınan üç yıllık verilerin (2006 - 2008) ortalaması çalışma konusu edilmiştir. Bandırma şehrinde işlenen suçların zamanları gün dört bölüme ayrılarak hesaplanmıştır. Suçun meydana geldiği saatler 1, 2, 3, 4.cü saat dilimleri şeklinde belirtilmiştir. Bu saat dilimlerinin gösterdiği zaman aralıkları şu şekildedir: 1. saat dilimi 06:00 - 12:00, 2. saat dilimi 12:01 - 18:00, 3.saat dilimi 18:01 - 23:50 'yi ve 4. zaman dilimi 24:00 - 05:50 saatlerini göstermektedir. Saat dilimleri arasındaki küçük zaman kayıpları verilerin doğasından kaynaklanmaktadır.

Bandırma belediyesinden alınan veriler kısmen düzenli olduğu için üzerinde gerekli çalışmalar yapılmış ve ihtiyaç duyulan bilgiler tablolastırılmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğünden alınan veriler amaca uygun olarak sınıflandırılmıştır. Ortaya çıkan bulgular mekânda yaşanan olaylar hakkında bilgiler vermiş, neden – sonuç ilişkisinin kurulmasını sağlamıştır. Böylece mekânla ilgili sorular cevap bulmuştur.

Veriler doğrultusunda hazırlanan tablolar ve grafikler olayları anlamlandırmıştır. CBS kullanılarak oluşturulan şekiller çalışma alanına belli bir perspektiften bakmayı sağlamıştır. İki değişken arasındaki ilişkiyi açıklayan korelasyon analizi de kullanılmıştır. Böylece değişkenler arasındaki durum yorumlanmıştır.

Marmara Bölgesinin Güney Marmara bölümündeki şehir, Balıkesir iline bağlı ilçe merkezleri arasında en büyüğüdür. Marmara denizinin güney kıyılarında, aynı adı taşıyan körfezin bitim yeri yakınında kurulmuştur. Şehir, deniz kıyısındaki düzlük ile bu düzlüğün gerisinde yükselen tepelerin yamaçlarında yayılmaktadır. İskeleye inen caddeler düzgün ve planlıdır. Bunların en önemlileri üzerinde şehrin ticaret sahası yerleşmiştir. Bandırma'nın önemi, İzmir - Afyon demiryolundan Manisa'da ayrılan ve kuzeye doğru yönelen bir hattın Marmara denizi kıyısındaki bitim yeri olmasından doğar. İzmir'e 344 km'lik bir demiryolu ile bağlanan ve İstanbul'a da 64 deniz mili uzaklığında bulunan Bandırma, Türkiye'nin en büyük şehri (İstanbul) ile üçüncü büyük şehri (İzmir) arasındaki en kısa ve en pratik yol üzerinde aktarma yeri durumundadır. Ayrıca bu demiryolu üzerindeki istasyonların en önemli ürünleri de Bandırma'da gemilerle yükletilir. Bu elverişli durumdan dolayı şehir günden güne büyümektedir. Tepelerin yamaçlarına doğru tırmanan evler, burada da kalmayarak arka yamaçlara da geçmeye başlamıştır. Eski mahalleler çevreye doğru büyürken yeni mahalleler kurulmaya başlanmıştır. Kuzey rüzgârlara açık olan Bandırma limanı, bir dalgakıran yardımıyla bu yöndeki rüzgârlardan korunmuştur. (Meydan Larousse, tarihi belirtilmemiştir).

Bandırma, bir turizm ve tatil kenti olmaktan çok, büyük limanı ve çevreye yayılmış sanayi tesisleri sayesinde bir sanayi ve ticaret merkezi olarak tanınmıştır (Bandırma Belediyesi, 2010).

Bandırma, sahip olduğu kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşım olanakları ile ulaşımı oldukça kolay bir yerleşim birimidir. İstanbul'dan Bandırma'ya İDO (İstanbul Deniz Otobüsleri) ile düzenli feribot seferleri yapılmakta, ulaşım yalnızca iki saat sürmektedir. Deniz yoluyla İstanbul - Bandırma arası 60 kilometredir. Ulaşım modern ve hızlı feribotlarla sağlanmaktadır. Karayoluyla Bursa'ya 110 ve Balıkesir'e 99 km mesafede bulunmaktadır. Demiryolu ulaşımı da bulunan Bandırma, yapımı süren Bandırma - İzmir hızlandırılmış tren seferlerinin başlamasıyla birlikte ulaşımında büyük kolaylığa kavuşması beklenmektedir. Hızlandırılmış trenin İDO'nun deniz otobüsleri ve hızlı feribotlarıyla bağlantılı olarak çalışması ve İstanbul'dan İzmir'e tek bir bilet alan yolcuların deniz yoluyla Bandırma'ya 2

saatte, trenle de İzmir'e 3,5 saatte olmak üzere toplam 5,5 saate ulaşması planlanmaktadır (Bandırma Belediyesi, 2010).

Bandırma'da 33 adet İlköğretim okulunda ve 9 adet lisede toplam 22.977 öğrenci eğitim görmektedir. 1993 – 1994 öğretim yılında, Balıkesir Üniversitesi'ne bağlı olarak hizmete giren Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Bandırma Meslek Yüksekokulu ve 1996 – 1997 öğretim yılında açılan Bandırma Sağlık Meslek Yüksekokulunda toplam 1183 öğrenci yükseköğrenimini sürdürmektedir. Eğitim düzeyindeki bu gelişmişlik ve % 100'e ulaşan okuma - yazma oranı, Bandırma'nın kültürel yaşamına da canlılık kazandırmaktadır. Bandırmalılar yıl boyunca 2 adet sinema salonunda ve diğer salonlarda sergi, panel, konferans, konser, gösteri gibi çeşitli kültür ve sanat olaylarını izleme olanağı bulmaktadırlar. Diğer yandan, kentte yerel basında sosyo - kültürel yapının zenginliğiyle paralel olarak oldukça gelişmiştir. Altı tane günlük yerel gazete, dört tane yerel radyo istasyonu ve bir yerel televizyon kanalı faaliyetlerini sürdürmektedir.

Her yıl geleneksel olarak düzenlenen ve 2005 yılında 18.si gerçekleştirilen Bandırma Kuşçenneti Festivali, bölgenin en önemli etkinlikleri arasındadır. Bandırma merkezinde liman ve fabrika atıklarının yarattığı kirlilik nedeniyle denize girilemez. Ama şehir merkezinden yaklaşık 20 dakika uzaklıktaki Tatlısu bölgesi ve 22 km. uzaklıktaki Erdek, Bandırma'nın ve bölgedeki denize kıyısı bulunmayan Eskişehir, Bilecik, Bursa gibi yerleşimlerin gözde sayfiye mekânlarıdır. İstanbul ve yakın çevresini de buna dahil etmeliyiz.

1997 yılında Bandırma Organize Sanayi Bölgesi kurulmuştur. Limanı ve gelişmiş sanayi tesisleriyle ekonomisi canlılık göstermektedir. Türkiye'de üretilen kimyasal gübrenin % 15'i (BAGFAS-Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.), etlik civcivin % 25'i, yumurtalık civcivin ise % 20'si, beyaz etin % 22'si (Banvit, Şeker Piliç), yumurtanın % 22'si Bandırma'da üretilmektedir. İhraç ürünleri yumurta, piliç, deniz ürünleri ve madenlerdir (Wikipedia, 2010). Sultan çayır'ında çıkan ve Ömer köy istasyonlarında trene yükletilen borasit madeninin Avrupa için tek ihraç kapısı da Bandırma'dır.

Bandırma Limanı, İstanbul'dan sonra 3.000.000 Ton/yıl kapasitesi ile Marmara denizindeki en büyük ikinci limandır. 20.000 grostona kadar 15 adet gemi aynı anda yanaşıp yükleme ve boşaltma yapabilmektedir. Türkiye'nin

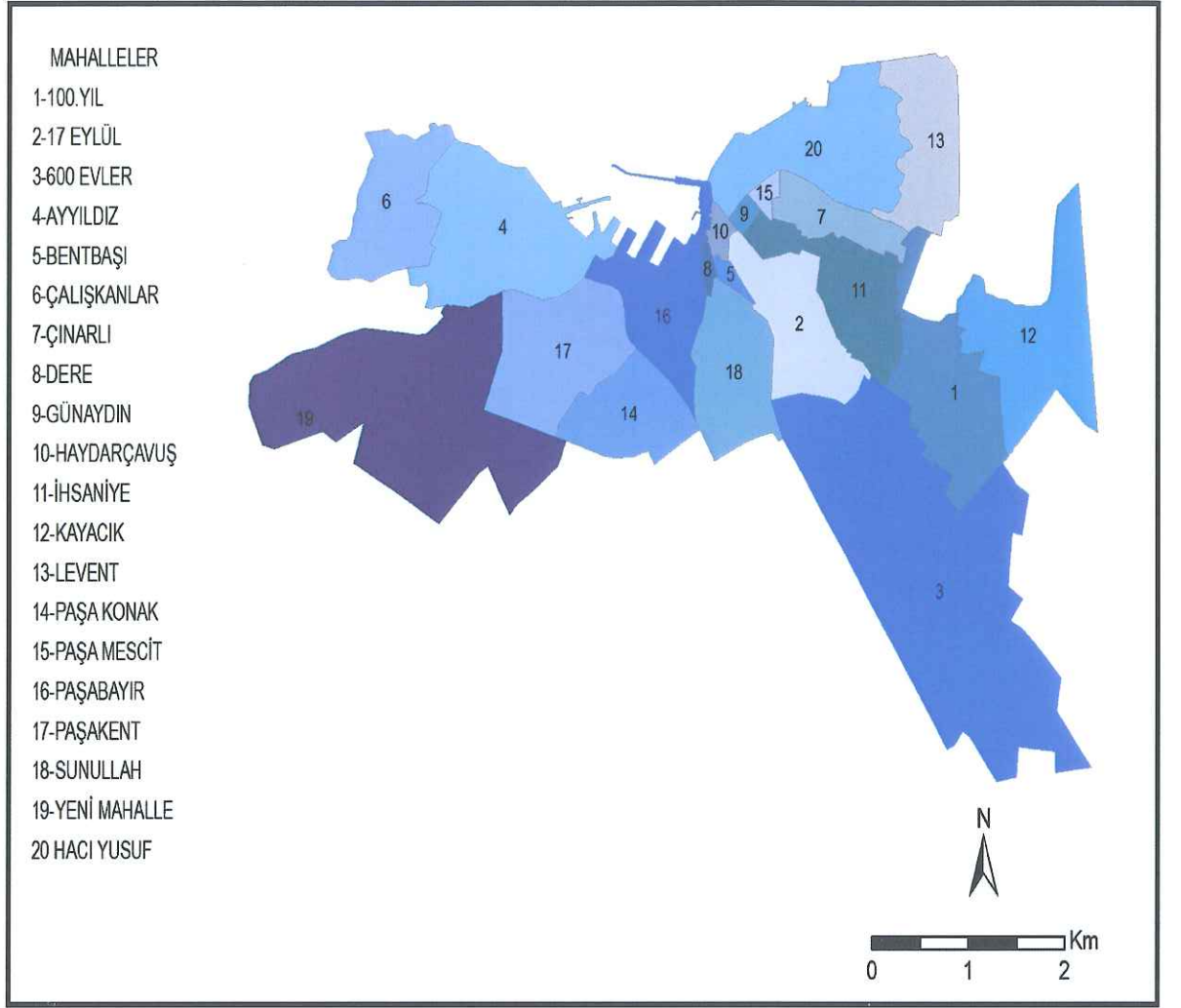
tek dökme yük limanı olan Bandırma Limanı'ndan 2001 yılında, 51 değişik ülkeye toplam 240 milyon 197 bin 554 dolarlık sanayi ürünü ihraç edilmiştir. Buna karşılık limana, 23 ülkeden yabancı bandıralı gemilerle 154 milyon 891 bin 403 dolar değerinde değişik sanayi ürünü ve tarım ürünü gelmiştir (Wikipedia,2010).

Bandırma 2004 yılında yapılan bir sıralamaya göre Türkiye'nin en gelişmiş - Balıkesir 33.sırada - 23.kentidir. Balıkesir ilinin en hızlı gelişen ilçesidir. Balıkesir il ekonomisinin % 25'ini, Bandırma % 14'ünü üretmektedir. Bandırma limanı İstanbul'dan sonra Marmara Denizinin en büyük ikinci, Türkiye'nin beşinci büyük limanıdır (Wikipedia, 2010).

4.1.1. Bandırma Şehrinde Suçlar: Genel Özellikler

Bandırma şehri Ayyıldız, Bentbaşı, Çınarlı, Dere, Günaydın, Hacı Yusuf, Haydar Çavuş, İhsaniye, Kayacık, Levent, Paşabayır, Paşamescit, Sunullah, Yeni, 10.Yıl, 17 Eylül, 600 Evler, Paşakonak, Paşakent ve Çalışkanlar mahallelerinden oluşmaktadır (Şekil 2).

Şekil 2: Bandırma Şehir Merkezindeki Mahalleler (2011)

Kaynak: Bandırma Belediyesi, 2010.

Bandırma şehrinde mahalleri nüfus miktarları açısından incelediğimizde 14337 kişiyle 17 Eylül Mahallesi ilk sırada yer almaktadır. 13558 kişiyle Paşabayır Mahallesi ikinci sırada, 11111 kişiyle Sunullah Mahallesi üçüncü sırada, 10606 kişiyle İhsaniye Mahallesi dördüncü sırada gelmektedir (Tablo 1). Nüfus artıça insanlar arasındaki etkileşim artmaktadır. Dolayısıyla etkileşime geçen nüfus suçu da beraberinde getirmektedir.

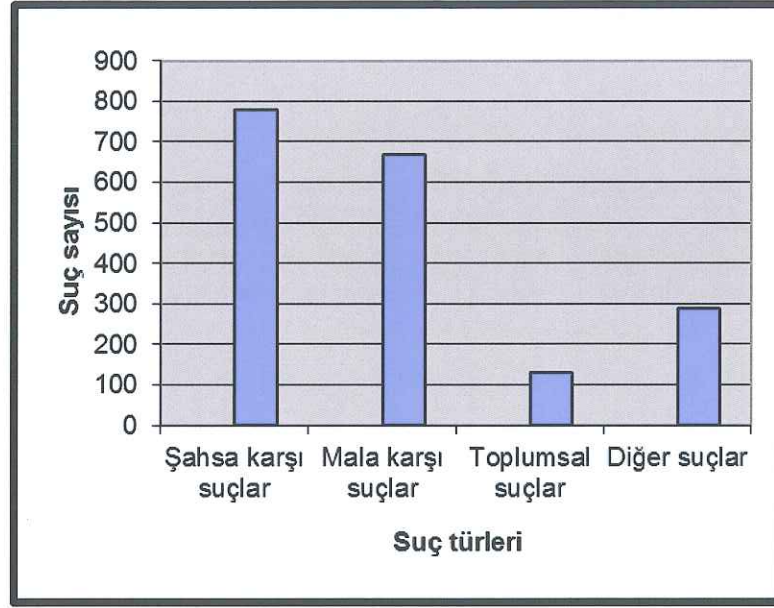
Tablo 1: Bandırma Şehri Mahalle Nüfusları (2009)

Mahalle Adı	Nüfus Miktarı
Ayyıldız	2231
Bentbaşı	3301
Çınarlı	4835
Dere	1524
Günaydın	2630
Hacı Yusuf	9739
Haydar Çavuş	1492
Ihsaniye	10606
Kayacık	2692
Levent	4577
Paşabayır	13558
Paşamescit	2429
Sunullah	11111
Yeni	2190
100. Yıl	9238
17 Eylül	14337
600 Evler	4440
Paşakonak	8209
Paşakent	3905
Çalışkanlar	341

Kaynak: TÜİK

Bu çalışmada 2006 - 2008 yıllarına ait Bandırma Polis sorumluluk bölgesinde meydana gelen ortalama suç olayları hakkında bilgi verilecektir. 2006 - 2008 yıllarında 5599 suç olayı kayıt altına alınmıştır. Yıllık ortalama suç sayısı 1864 adet kadardır. Diğer ilçeler göz önüne alındığında Bandırma suçun en fazla işlendiği yer konumundadır. Balıkesir ilinin nüfus yoğunluğu bakımından en büyük ilçesi olması bu durumu tetiklemektedir. Suç türleri arasında en yaygın olanı şahsa karşı işlenen suçlardır. Bunu malvarlığına karşı işlenen suçlar takip etmektedir. Yıllık ortalama suç sayısı ele alındığında şahsa karşı 780 adet, malvarlığına karşı 668 adet suç işlendiği görülmektedir. Diğer suçlar 287 adet iken, bunu en son sırada 129 adet ile topluma karşı işlenen suçlar takip etmektedir (Grafik 1).

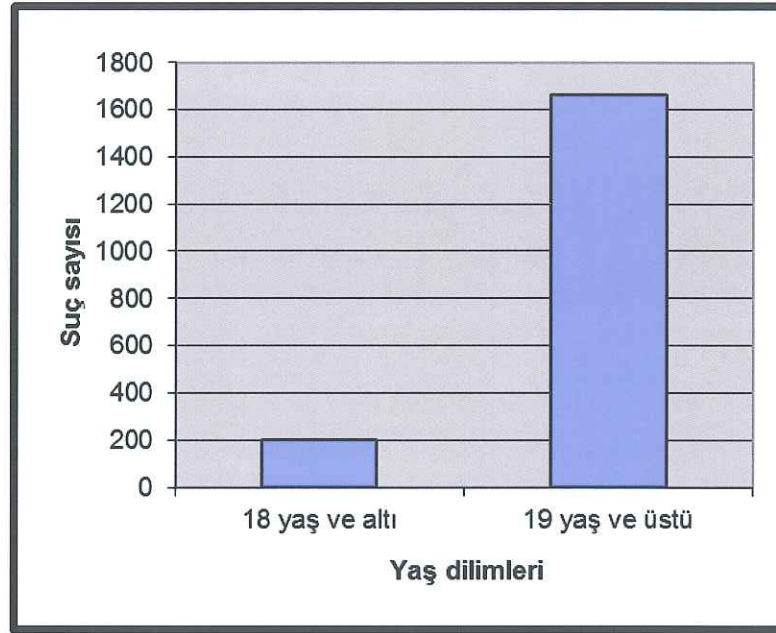
Grafik 1: Bandırma Şehrinde Başlıca Suçlar ve Onların Sayısı (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

2006 yılında şehirde suç işleyenlerden faili yakalananların sayısı 1727, faili firarda 183, faili meçhul 811 kişidir. 2007 yılında faili yakalanan 1989, faili meçhul 546 kişidir. 2008 yılında faili yakalanan 2171, faili meçhul 446 kişidir. 2006 yılında suça karışan kadın sayısı 654, erkek sayısı 1801 kişidir. İçli tarafından yapılan çalışmada, tüm suç türlerinde erkek suç oranları kadın suç oranlarından belirgin şekilde yüksektir (İçli, 1993:146). Suç olaylarına erkekler daha fazla karışmaktadırlar. Bunda erkeklerin daha çok dışarıda zaman geçirmeleri etkilidir. 2006 yılında suça karışan kadın sayısı 654, erkek sayısı 1801'dir. 2007 yılında suça karışan kadın sayısı 217, erkek sayısı 2215'dir. 2008 yılında suça karışan kadın sayısı 508, erkek sayısı 2273'dür. 2006 - 2008 yıllarının yaş dilimleri açısından ortalaması alındığında 18 yaş ve altı suçlu sayısı 203, 19 yaş ve üstü suçlu sayısı 1661 adettir. Bu verilerden yaş arttıkça suç işleme oranının da arttığı görülmektedir (Grafik 2).

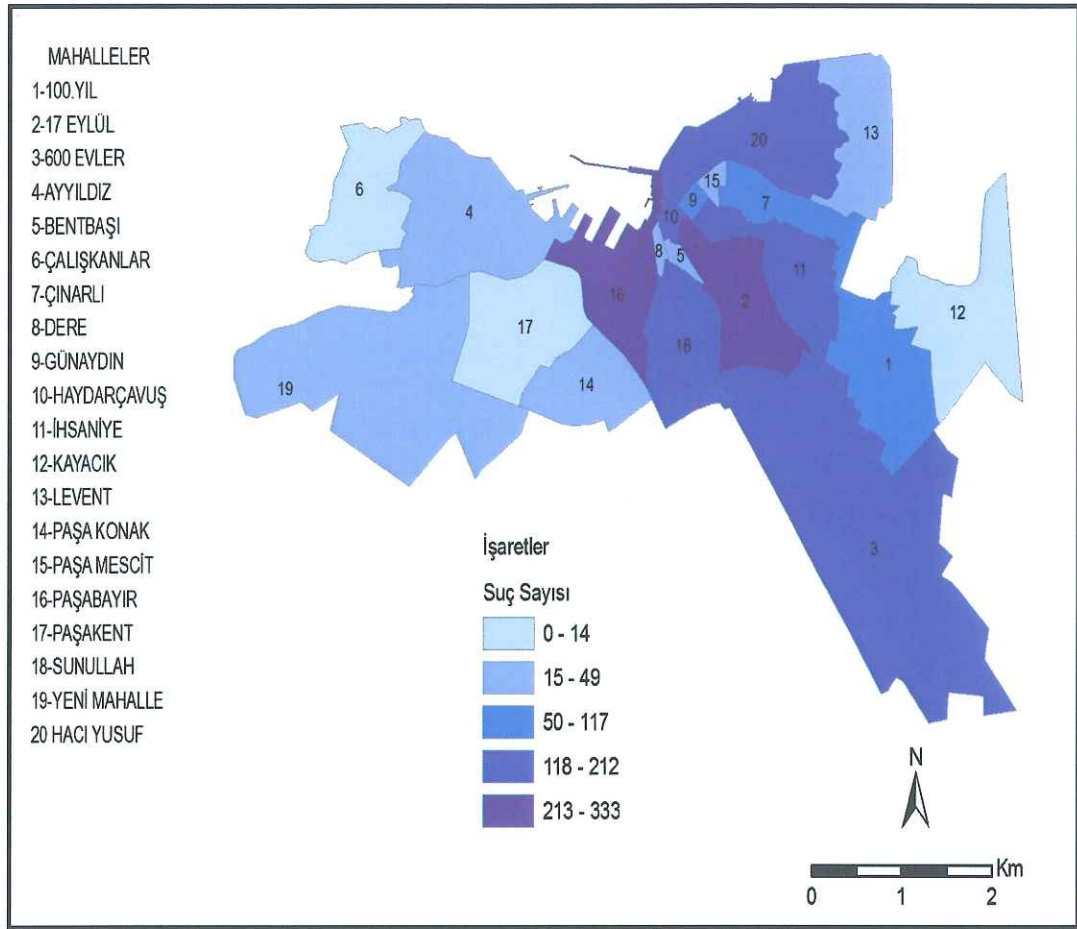
Grafik 2: Bandırma Şehrinde Yakalanan Suçluların Yaş Dilimlerine Göre Dağılımı (2006 – 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Bandırma şehrinde suçun çok yaygın yaşandığı yerler olan çeşitli suç tepelerine rastlanılmaktadır. 17 Eylül, Paşabayır, 600 Evler, Haydar Çavuş, Hacı Yusuf, İhsaniye, Sunullah bu suç tepelerindendir. Bunun yanında Kayacık, Paşakent, Paşakonak, Bentbaşı, Paşamescit, Ayyıldıztepe, Dere, Yeni Mahalle, Levent gibi suçun az işlendiği mahalleler de mevcuttur. Bunların arasında dalgalı düzlükler olarak nitelenen, orta ölçekte suçların işlendiği mahalleler ise şunlardır: 100 Yıl, Günaydın, Çınarlı (Şekil 3).

**Şekil 3: Bandırma Şehrinde Suçların Mahallelere Göre Dağılışı
(2006 - 2008)**

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Suçun en yoğun yaşandığı mahalle 17 Eylül ve Paşabayır mahalleleridir. Suçun en az işlendiği yerler ise Kayacık ve Paşakent mahalleleridir. Suçun dağılışında çok çeşitli faktörlerin etkili olduğu bilinmektedir: Nüfusun sayısı, eğitim, ekonomik özellikler, sosyal yapı, arazi kullanım özellikleri vb. 17 Eylül Mahallesinde görülen yoğun suç olayları buranın fonksiyonel çeşitliliğinden kaynaklanmaktadır. 17 Eylül aynı zamanda Bandırma şehrinin en kalabalık mahallesidir. Paşabayır Mahallesi ise ekonomik seviyesi yüksek insanların tercih ettiği bir yerleşim yeridir. Bandırma şehrinin ikinci kalabalık mahallesidir. Bu durum mahalleyi hedef haline getiren başka bir nedendir.

4.2. Mala Karşı İşlenen Suçlar

Mala karşı işlenen suçların, ülkede işlenen tüm suçlara oranı her zaman çok yüksek olmuştur. Sadece Türkiye’de değil pek çok yabancı ülkede de durum böyledir. İşsizlik, hayat pahalılığı mala karşı suçları artırmaktadır. İnsanların ihtiyaçlarını tatmin etme durumu ile mala karşı suçlar arasında bir bağlantı vardır.

Hırsızlık suçunun mahallelere göre dağılışına bakıldığında mekânın özelliği ve çevre şartları ön plandadır. Bandırma şehrinde evden hırsızlık suçu en fazla Paşabayır Mahallesinde görülmektedir. Nedenlerine bakıldığında yerleşkenin zengin muhiti olması, çalışan anne-baba sayısının fazla olmasından dolayı evlerin gündüz saatlerinde boş kalması, komşuluk ilişkilerinin zayıf olması temel etkenlerdir. Ayrıca ikamet edenlerin belli bir kesimi memur olduğu için sık sık yer değiştirmekte, sürekli bir sirkülasyon olduğu için mahalledeki yabancılar göze batmamaktadır.

Bandırma şehrinde 2006 yılında 1049, 2007 yılında 495, 2008 yılında 460 olmak üzere toplam 2004 adet mala karşı suç işlendiği görülmektedir. Yıllık ortalama suç sayısı 668 adet kadardır. Şehirde en fazla görülen mala karşı suç türü evden hırsızlık olayıdır. 2006 yılında 318, 2007 yılında 128 ve 2008 yılında 115 olmak üzere toplam 561 adet olay meydana gelmiştir. Bunu mala zarar verme suçu takip etmektedir. 2006 yılında 209, 2007 yılında 156 ve 2008 yılında 130 olma üzere 495 adet suç işlenmiştir. Üçüncü sırada ise işyerinden hırsızlık suçu gelmektedir. 2006 yılında 172, 2007 yılında 82, 2008 yılında 49 adet olay meydana gelmiştir. Üç yılın ortalaması alındığında kapkaçlık (3), İnşaattan hırsızlık (4), oto hırsızlığı (7), resmi kurumdan hırsızlık (12), yankesicilik (13), gasp (15) en az işlenen suçlardır. Mala karşı işlenen suçlarda yakalanan kişi sayısı 2006 yılında 299, 2007 yılında 250, 2008 yılında 1305 kişidir. Üç yılın toplamında 1854 kişi yakalanmıştır. Faili firarda kişi sayısı 2006 yılında 40, 2007 yılında 32, 2008 yılında 138 adet kadardır. Faili meçhul olay sayısı 2006 yılında 680, 2007 yılında 584, 2008 yılında 161 adet olup, toplam 2625 kadardır. Cinsiyet açısından olaya baktığımızda erkek sayısı kadın sayısından fazladır. Üç yılın ortalamasına göre erkek sayısı 2471 kişi iken, kadın sayısı 381 kişidir (Tablo 2).

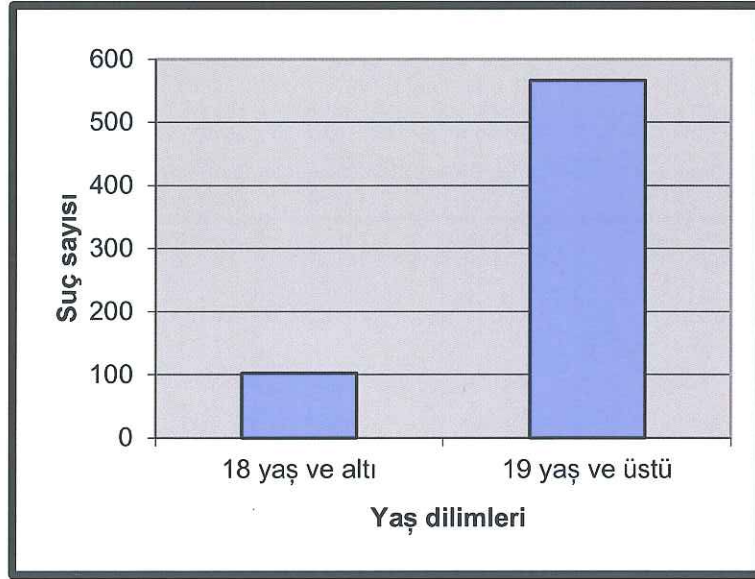
Tablo 2: Bandırma Şehrinde Mala Karşı İşlenen Suçlar ve Özellikleri (2006-2008)

Suçun Türü	Toplam			Şüphelinin Durumu												Şüphelinin Cinsiyeti					
	2006	2007	2008	Faili Yakalanan			Faili Firarda			Faili Meçhul			Erkek			Kadın					
				2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008			
Evden hırsızlık	318	128	115	36	53	170	13		16	268	156	528	78	28	235	23	9	40			
İşyerinden hırsızlık	172	82	49	31	27	210	2	1	18	139	156	259	42	47	363	4	5	48			
Oto hırsızlığı		12	10	4	4	28	1	3	5	2	37	37	4	6	45	-	-	-			
Otodan hırsızlık	80	42	39	18	5	7	-	-	1	62	37	8	26	26	11	-	-	-			
Dolandırıcılık	50	38	32	17	16	98	11	7	46	22	28	90	33	13	97	6	-	15			
Yankesicilik	12	11	17	3	-	11	-	-	1	9	11	49	1	-	11	5	-	5			
Kapkaçlık	5	2	2	-	-	8	1	-	1	4	2	6	1	-	8	-	-	-			
İnşaat hırsızlık	4	4	5	-	-	19	-	-	-	-	3	22	-	-	34	-	-	4			
Resmi kurumdan hırsızlık	6	10	19	2	7	40	1	1	1	1	3	46	5	19	76	1	-	2			
Gasp	28	10	7	26	9	75	-	-	8	2	1	10	8	12	123	5	-	4			
Mala zarar verme	209	156	130	31	79	382	10	10	26	79	67	195	116	92	542	20	4	37			
Diğer hırsızlık	164	45	55	71	43	257	1	11	15	92	83	111	71	45	253	104	9	31			
Toplam	1049	495	460	239	243	1305	40	32	138	680	584	1361	385	288	1798	168	27	186			
Üç yılın Ortalaması	668			597			70			875			824			127					

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Bandırma Şehrinde mala karşı işlenen suçlarda 18 yaş ve altı suça karışan kişi sayısı 102, 19 yaş ve üstünde suça karışan kişi sayısı 566'dır. Bu durum 19 yaş ve üstünün daha fazla suça karıştığı göstermektedir. Böylece 1.hipotezimiz "Yaş arttıkça suç işleme oranı da artmaktadır" doğrulanmaktadır (Grafik 3).

Grafik 3: Bandırma Şehrinde Mala Karşı İşlenen Suçlardan Yakalanan Suçların Yaş Dilimlerine Göre Dağılımı (2006 – 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

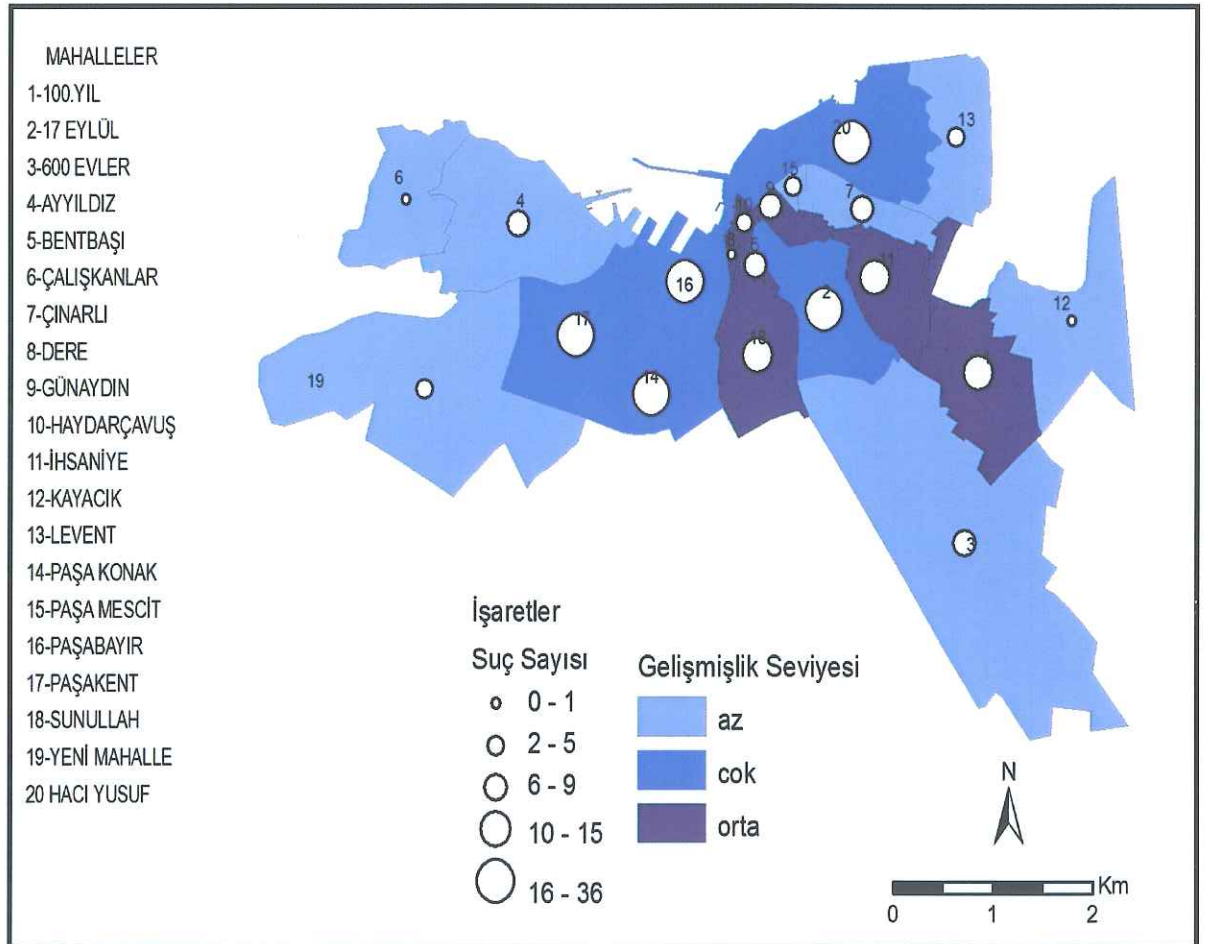
Bandırma şehrinde 2006'da 31, 2007'de 8, 2008'de 8 adet olmak üzere toplam 47 adet mala karşı tasnif dışı suç işlenmiştir.

4.2.1. Evden Hırsızlık

Bandırma şehrinde mala karşı işlenen suç türleri içinde üç yıllık ortalamalara göre evden hırsızlık olayı % 28,3'lük bir payla ilk sırayı almaktadır. Şehirde bu hırsızlık türünün en yoğun yaşandığı mahalle Paşabayır Mahallesi'dir. Mahallede 2006 yılında 70 adet, 2007 yılında 20 adet, 2008 yılında 19 adet olmak üzere toplam 109 adet olay meydana gelmiştir. Bunu 2006 yılında 46, 2007 yılında 17, 2008 yılında 13 olmak üzere toplam 76 adet olayla Hacı Yusuf Mahallesi takip etmektedir. Üçüncü sırayı 2006 yılında 46, 2007 yılında 9, 2008 yılında 17 olmak üzere toplam 72 adet

olayla 17 Eylül Mahallesi izlemektedir. Evden hırsızlık suçunun üç yıllık toplamı alındığında İhsaniye (44), 100.Yıl (43), Sunullah (43), 600 Evler (26), Çınarlı (26), Günaydın (22), Bentbaşı (20) mahallelerini Paşamescit (14), Levent (9), Haydar Çavuş (9), Dere (4) mahalleleri takip etmektedir. Yıllık ortalamalar alındığında sırasıyla Paşabayır (36), Hacı Yusuf (25), 17 Eylül (24), İhsaniye (15), Sunullah ve 100.Yıl (14) mahallelerinde ciddi bir yoğunluk görülmektedir. 600 Evler ve Çınarlı (9), Günaydın ve Bentbaşı (7), Ayyıldız (6), Paşamescit ve Yeni mahalle (5), Levent ve Haydar Çavuş (3), Dere (1) mahalleleri suçun az işlendiği mahallelerdir (Şekil 4).

Şekil 4: Bandırma Şhrinde Evden Hırsızlık Olayı - Mahallelerin Gelişmişlik Seviyeleri Arasındaki İlişki (2006 – 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Evden hırsızlık suçunun mahallelere göre dağılışını etkileyen en önemli etken mahallelerin ekonomik seviyesidir. Bununla ilintili mahalle

nüfusunun eğitim düzeyi, meslek, nüfus gibi değişkenlere de bakmak gerekmektedir. Paşabayır Mahallesi gelir seviyesi yüksek insanların yaşam alanıdır. Evler bitişik nizam şeklinde yapılanmamıştır. Bu muhitin insanları kadın ve erkek çalışan kişilerden oluşurlar. Dolayısıyla gündüzleri evler boş kalmaktadır. Ayrıca komşuluk ilişkileri zayıf olan bu mahallede yabancılar fark edilmemektedir. Hacı Yusuf Mahallesi Bandırma'nın en eski mahallelerinden olup, maddi durumu iyi, köklü ailelerin oturduğu yerleşkedir. Sokaklar birbirlerine çok kısa aralıklarla bağlı olduğu için gözden kaybolmak daha kolaydır. Ayrıca bu mahalle sınırları içerisinde yer alan Livatya ve çevresinde geceleri alkol tüketilmektedir. Alkol sonrası şehre dönüş istikametindeki Bahçeli evlerden - belli bir muhitin ismidir - yoğun şekilde evden hırsızlık olayları meydana gelmektedir. 17 Eylül mahallesinde evler ve bahçeler bitişik nizam olup, arsa payları binaların arka kısmında bırakılmaktadır. Bir apartmandan diğer apartmana, bir balkonda diğer evin terasına geçmek suretiyle hırsızlık olayları sıkça yaşanmaktadır. Böylece çalışmanın 2.hipotezi "Hırsızlık ve maddi durumun iyi olması arasında bir doğru orantı mevcuttur." doğrulanmıştır.

Bandırma şehrinde nüfusu gruplara ayırarak incelemek bize konu hakkında bilgi verecektir (Tablo 3).

Tablo 3: Bandırma Şehrinde Mahallerin Nüfus Dilimlerine Göre Bölünüşü

Nüfus dilimi	Mahalleler	Nüfus miktarı
113-728	Çalışkanlar	341
729-1524	Dere, Haydar Çavuş	3016
1525-3301	Ayyıldız, Bentbaşı, Paşamescit, Yeni, Günaydın, Kayacık	15473
3302-4835	Çınarlı, Levent, Paşakent, 600 Evler	17757
4836-14337	Paşabayır, Sunullah, Paşakonak, 100.Yıl, 17 Eylül, İhsaniye, Hacı Yusuf	76798
Toplam		113385

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Sistemi.

113 – 728 nüfus dilimi içinde bulunan Çalışkanlar Mahallesi eskiden köydü ve mahalle olmuştur. Köy kültürü hala devam etmektedir. Köye gelen yabancılar hemen fark edilmektedir. Burada hem nüfus hem de konut sayısı azdır. Dolayısıyla evde hırsızlık suçuna da az rastlanmaktadır.

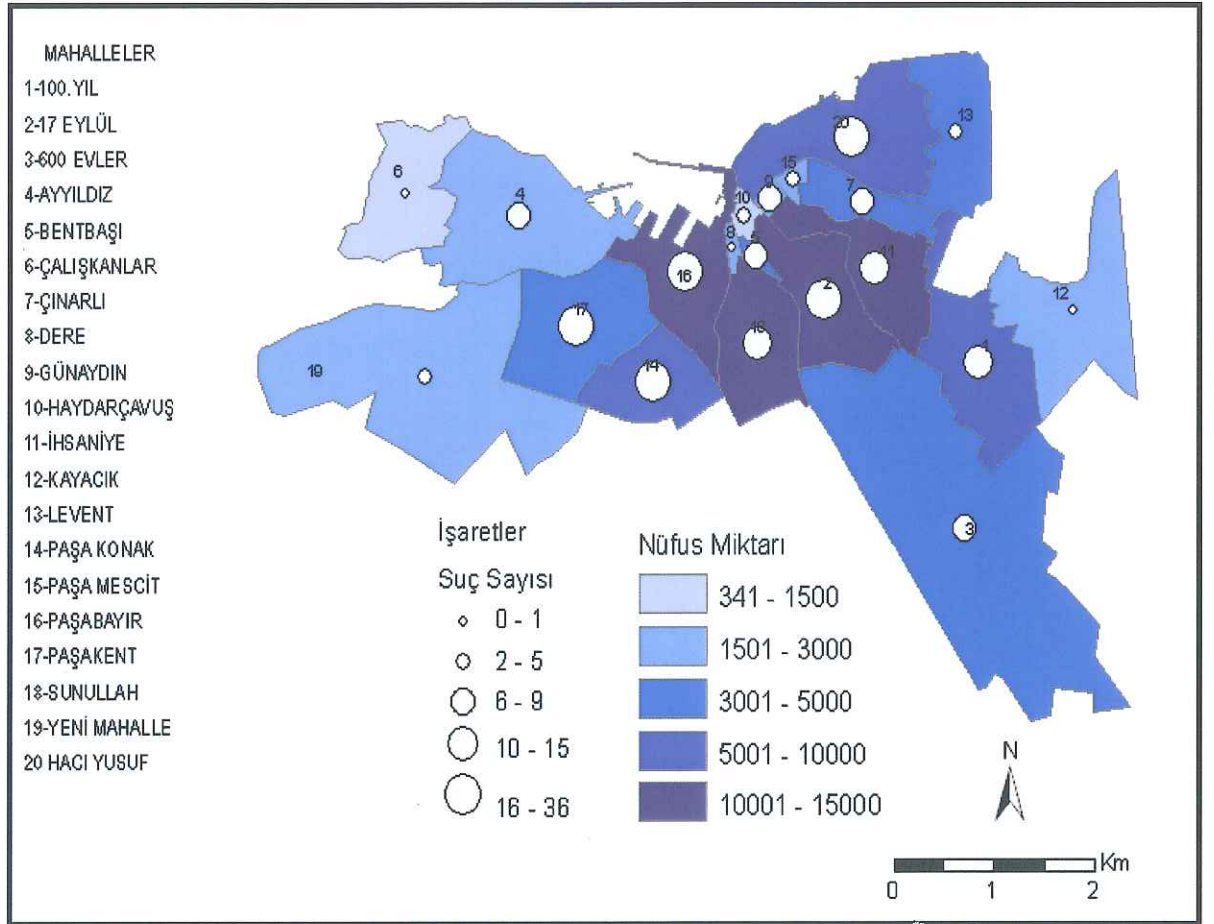
729 - 1524 nüfus dilimi içinde Dere ve Haydar Çavuş mahalleleri bulunmaktadır. Dere Mahallesi Bandırma şehrinin yüzölçümü bakımından en küçük mahallesidir. Yedi sokaktan oluşmaktadır. Haydar Çavuş Mahallesi MİA içinde yer aldığı için burada daha çok işyeri bulunmaktadır. Dolayısıyla evden hırsızlık suçuna az rastlanmaktadır.

1525 – 3301 nüfus dilimi içinde Ayyıldız, Bentbaşı, Paşamescit, Yeni mahalle ve Günaydın mahalleleri yer alır. Paşamescit Mahallesinde roman vatandaşlarımız ikamet etmektedir. Gelir seviyesi çok düşüktür. Bu mahallede oturanlar birbirlerini tanıdığı için yabancılar hemen fark edilmektedir. Ayyıldız Mahallesi gelir seviyesi düşük ve şehirden kopuk bir mahalledir. Günaydın Mahallesi küçük bir mahalle olup binaların giriş katları işyeri, imalathanelerden oluşmaktadır. Ayrıca bu mahalle İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün karşısında yer almaktadır. Bütün bu nedenler evden hırsızlık olaylarının az yaşanmasını sağlamıştır. Bentbaşı mahallesi de küçük bir mahalledir.

3302 – 4835 nüfus dilimi içinde Çınarlı, Levent, Paşakent, 600 Evler mahalleleri bulunmaktadır. 600 Evler Mahallesi 6.Ana jet üssüyle sınırdır. Dolayısıyla burada çok katlı yapılar bulunmamaktadır. Müstakil evlere hırsız girmesi daha kolaydır. Levent mahallesi gelir seviyesi düşük, şehir merkezine uzak bir mahalledir.

4836 – 14337 nüfus dilimi içinde Paşabayır, Sunullah, Paşakonak, 100.Yıl, 17 Eylül, İhsaniye, Hacı Yusuf mahalleleri yer alır. 5.grup içindeki bu mahalleler hem nüfus hem de alan bakımından Bandırma şehrinin en büyük mahalleleridir. Bandırma şehrinde nüfusu en yoğun mahalle 17 Eylül Mahallesidir. Paşabayır Mahallesi gelir ve eğitim durumu bakımından hedef kitleyi içinde barındırmaktadır. Kısaca nüfusun yoğun olduğu mahalleler evden hırsızlık suçunun da yoğun olduğu mekânlardır (Şekil 5).

Şekil 5: Bandırma Şehrinde Evden Hırsızlık Olayı – Nüfus Miktarı Arasındaki İlişki (2006 – 2008)

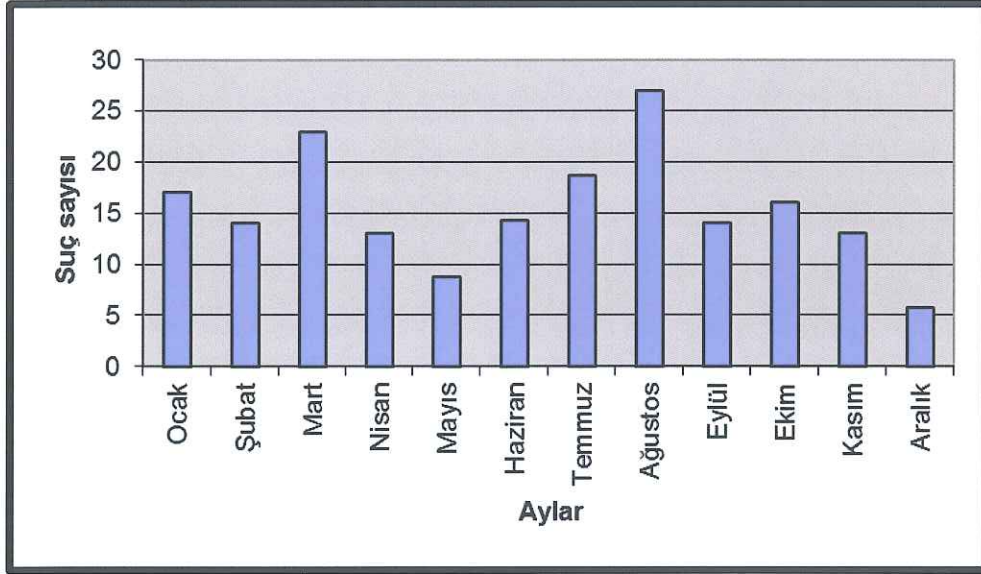

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Evden hırsızlık suçunu genelde erkekler işlemektedir. Bu suçu işleyen erkeklerin toplam sayısı (2006 - 2008) 341 kişi iken, toplam kadın sayısı 72 kişidir.

Evden hırsızlık olayları en fazla yaz aylarında (Ağustos - 19) görülmektedir. Hırsızlığın yaşandığı mekânlar gelir seviyesi yüksek insanların ikamet ettiği mahallelerdir. Bu insanlar yazın tatile veya yazlıklarına gittikleri için evler boş kalmaktadır. Bu durum hırsızları harekete geçirmektedir. Ayrıca yazın sıcak havalarda insanlar pencere ve balkon camlarını açık bırakarak yatmaktadır. Güvenliksiz kalan mekânlar hırsızların işini kolaylaştırmaktadır (Grafik 4).

Grafik 4: Bandırma Şehrinde Evden Hırsızlık Suçu - Zaman (Aylar) ilişkisi (2006 – 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Levent Mahallesi okur - yazar oranı yüksek olsa bile gelir seviyesi düşük bir mahalledir. Yaz ve kış mevsiminde sürekli rüzgâr alan bir muhittir. Evler çok katlı olmasına rağmen cam ve pencereler - rüzgârda kırılmaktadır - açık bırakılmamaktadır. Ayrıca bu mahallenin kuzeydoğu istikametinde Etibor tesislerinin arıtma havuzu bulunmaktadır. Isınma ve ulaşım buranın en büyük dezavantajıdır. Bütün bu nedenlerden dolayı tercih edilmeyen bir mahalledir. Hırsızlar içinde bir çekiciliği yoktur (Tablo 4).

Paşakonak ve Paşakent mahalleleri eskiden Paşabayır Mahallesi sınırları dâhilindeydi. Nüfus arttıkça bu mahalleler Paşabayır Mahallesinden ayrıldı. Paşakent Mahallesi merkezden dışarıya doğru bir sıralama yapıldığı zaman (Paşabayır-Paşakonak-Paşakent) en dışta kalan mahalledir. Sıralamaya uygun olarak yapılaşmanın ilerlediğini düşünülürse henüz Paşakent ve Paşakonak mahallelerinde Paşabayır Mahallesi kadar ev ve işyeri yoktur. Ancak yeni Devlet hastanesine, üniversite alanlarına, Bandırma'nın sayılı yeşil alanlarından olan Atatürk parkına ve hava üssüne yakın olduğu için gelir ve eğitim seviyesi yüksek insanlar tarafından tercih edilmektedir (Tablo 4).

Tablo 4: Bandırma Şehrinde Yükseköğül Mezunu Olan Nüfusun Mahalle Bazında Toplam Nüfusa oranları (2008)

Mahalleler	Sayı	%	Mahalleler	Sayı	%
Ayyıldız	90	3,9	Paşa Mescit	123	5,1
Bentbaşı	157	4,8	Sunullah	843	7,6
Çınarlı	150	3,1	Yeni	73	3,3
Dere	108	7,1	100.Yıl	163	1,8
Günaydın	237	9,01	17 Eylül	757	5,3
Hacı Yusuf	1100	11,3	600 Evler	200	4,5
Haydar Çavuş	114	7,6	Paşakonak	1876	23
İhsaniye	840	7,9	Paşakent	779	19,9
Levent	492	10,7	Çalışkanlar		
Paşabayır	1203	8,9			

Kaynak: TÜİK (ADKS Mahalle nüfusları, 2009).

Rutin Faaliyet Teorisine göre insanların dışarda zaman geçirme süreleri ile suça maruz kalma oranları arasında bir bağlantı vardır. Okur – yazar oranı arttıkça çalışan nüfus sayısının artacağı umulmaktadır. Dolayısıyla evler daha çok boş kalmakta, hırsızlar için de uygun ortamlar oluşmaktadır. Levent, Paşakent ve Paşakonak mahallelerinde yükseköğül mezunu oranı fazla olmasına rağmen (Tablo 4) yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı evden hırsızlık olaylarına az rastlanmaktadır. Paşabayır ve Hacı Yusuf mahalleri hem okur – yazar oranının yüksek olması hem de yukarıda belirtilen diğer nedenler yüzünden evden hırsızlık olayının en yoğun yaşandığı mahallelerdir (Tablo 4).

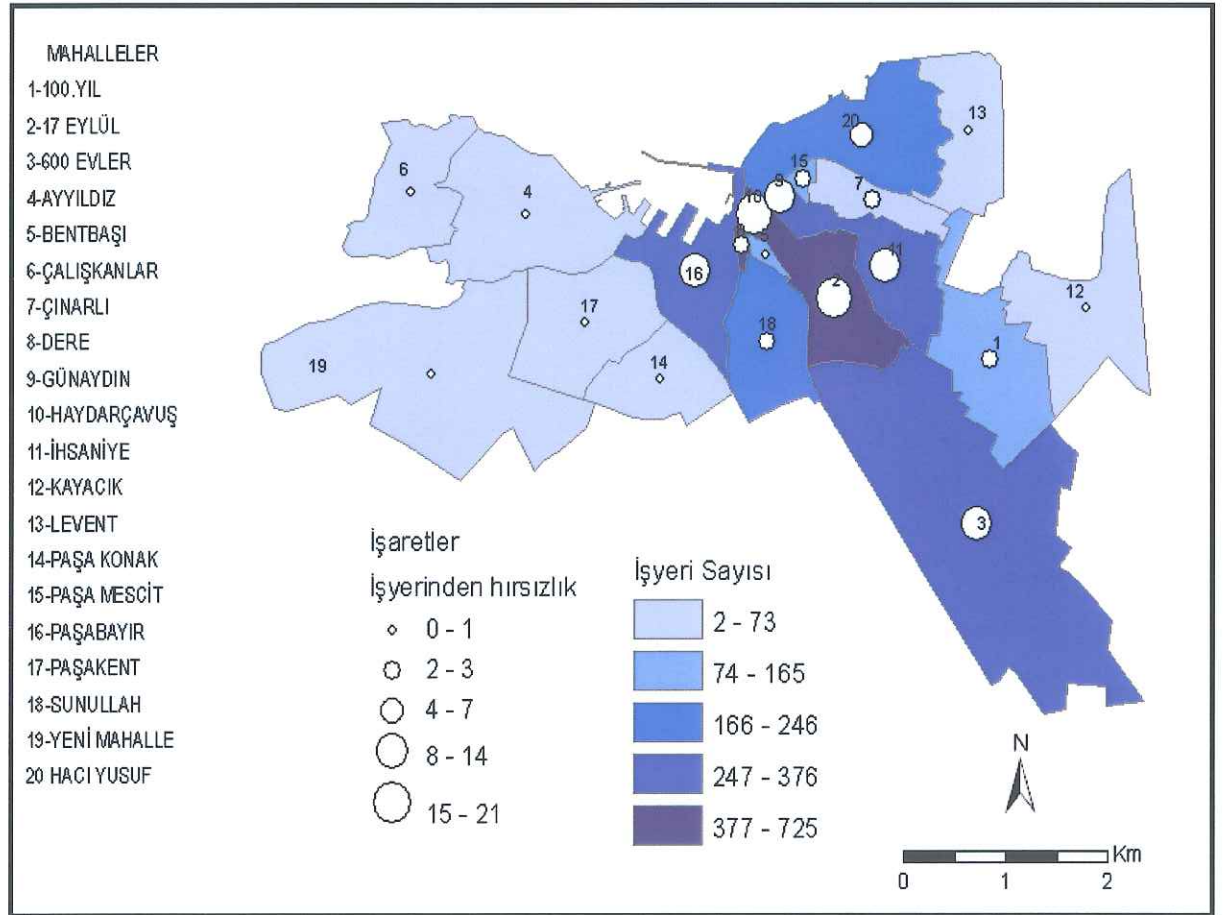
4.2.2. İşyerinden Hırsızlık

Bandırma şehrinde evden hırsızlık, mala zarar verme gibi mala karşı suç türleri içinde işyerinden hırsızlık üçüncü sırayı almaktadır. Diğer bir deyişle yıllık ortalamalar alındığında mala karşı işlenen suçların % 15,3'ünü işyerinde hırsızlıklar oluşturur. Bu suç türü genelde duvarı kırarak sigara ve parayı alıp gitmek, kapı zorlamak, cam kırmak, havalandırma bölümlerinden,

pencere zorlanarak, giriş kapısının zorlanması, anahtar uydurmak, masa üzerinde telefon hırsızlığı, yazar kasayı çalmak, oyun alanlarındaki play stationları çalmak, pencere demirlerini sökmek, işyerlerine girmek, gıdaları çantalara koyup ücretini ödememek, sigara çalarak, yapılan alışverişini ödemeyi reddetmek suretiyle işlenmektedir.

Yıllık ortalamalar alındığında işyerinden hırsızlık olayı en fazla Haydar Çavuş (21), 17 Eylül (20) ve Günaydın (14) mahallelerinde işlenmiştir. Ayyıldız Mahallesi 2008 yılında 1, Paşakonak Mahallesi 2008 yılında 1, Paşakent Mahallesi 2006 yılında 1 ve Levent Mahallesi hiç işyerinden hırsızlık olayı yaşanmamıştır (Şekil 6).

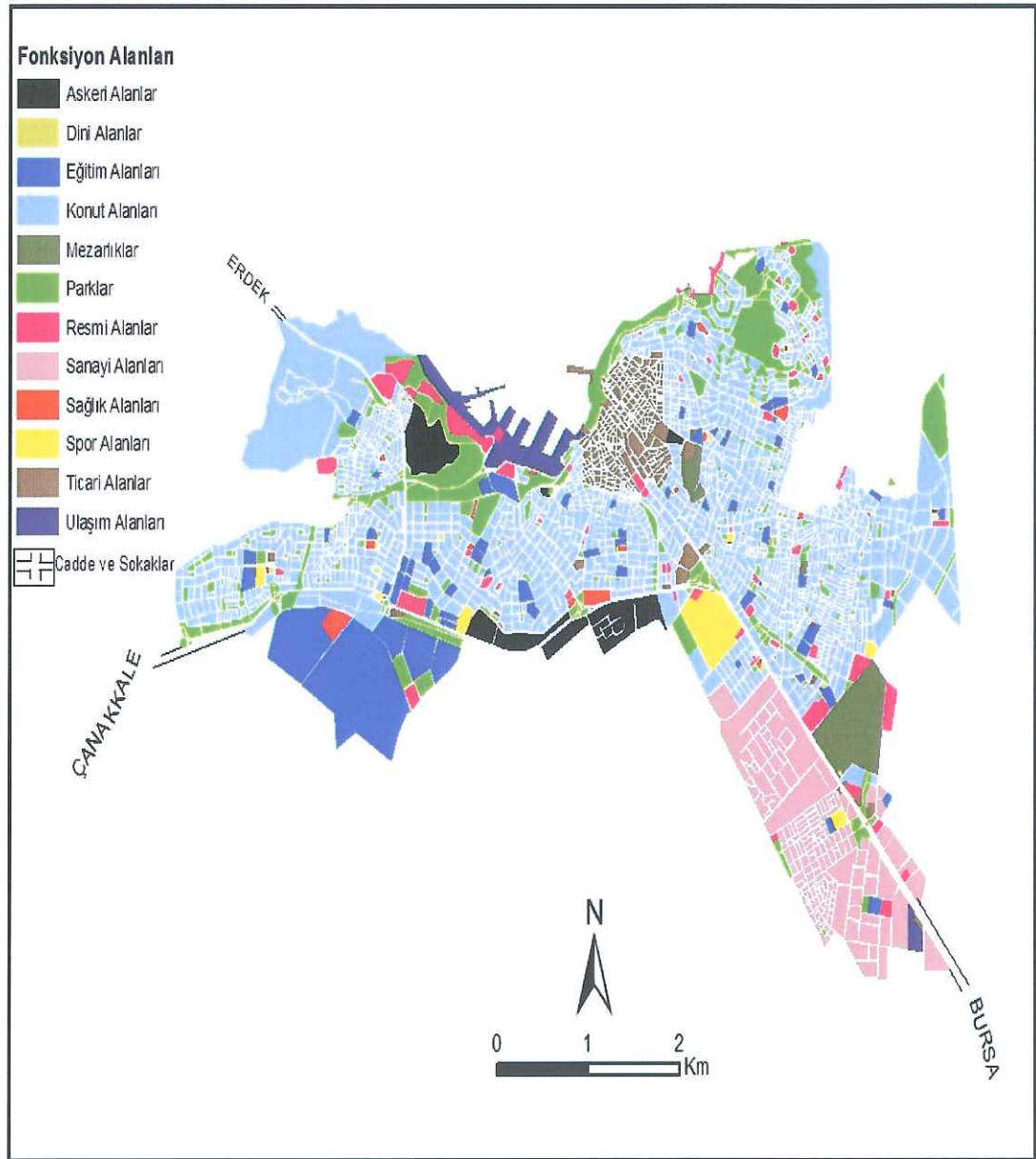
Şekil 6: Bandırma Şehrinde İşyeri Sayısı ve İşyerinde Hırsızlık Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Bandırma şehrinde MİA; Haydar Çavuş, Günaydın, Paşabayır mahallesinin bir kısmı, 17 Eylül mahallesi ve İhsaniye mahallesinin bir kısmını kapsamaktadır (Şekil 7). Dolayısıyla Haydar Çavuş (706), 17 Eylül (725) ve Günaydın (538) şehirde en fazla işyerine sahip mahallelerdir (Bandırma Belediyesi, 2010). İşyerinden hırsızlık olayının bu mahallelerde daha fazla işlenmesi doğrudan bununla ilişkilidir. Merkezi iş alanları hırsızlık için her zaman cazip mekânlar olmuştur (Şekil 7).

Şekil 7: Bandırma Şehri Fonksiyon Alanları (2010)

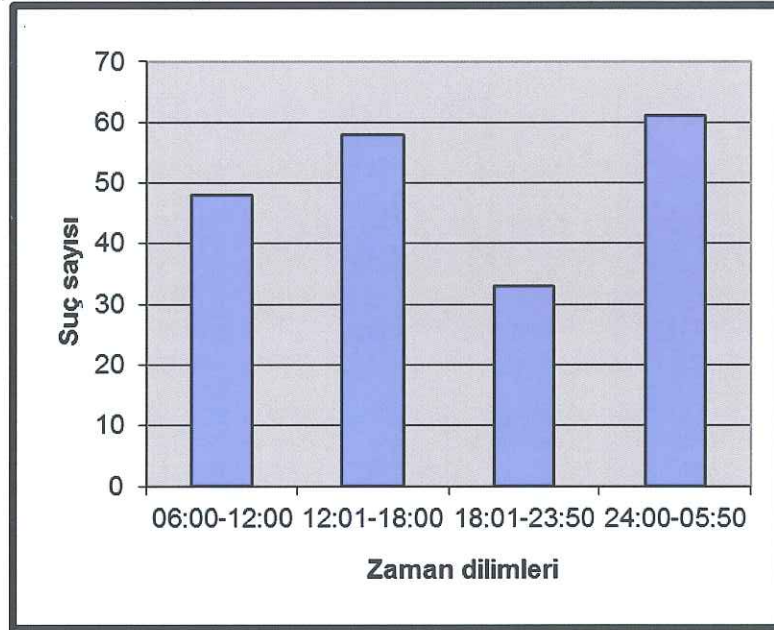
Kaynak: Bandırma Belediyesi, 2010

İş yeri sayısı ile işyerinde hırsızlık suçu arasında ilişki olup olmadığını belirlemek için yapılan korelasyon analizinde pozitif yönde güçlü bir ilişki olduğu ($r=0.95$) belirlenmiştir. Sonuçlar 3.hipotezi "İşyeri sayısı ile işyerinden hırsızlık suçu arasında güçlü bir korelasyon vardır" desteklemektedir. Bu durumda hipotez doğrulanmıştır.

Mahalledeki iş yeri sayısı artıkça, bu mahalledeki hırsızlık miktarında artış meydana gelmektedir. Başka bir ifade ile hırsızlık miktarı ile işyeri miktarı arasında yüksek pozitif bir ilişki vardır. Aslında bu sonuç normaldir. Çünkü işyeri sayısı fazla olan yerlerde farklı hırsızlıklara olanak sağlayacak potansiyel olduğu söylenebilir. Ayrıca, iş yeri fazla olan yerlerde, gece saatlerinde dışarıda çok sayıda kişi dolaşmamaktadır. Bu durumun hırsızların yakalanma riskini azalttığı söylenebilir.

İşyerinden hırsızlık olayları daha çok Bandırma şehrinde 4.zaman diliminde yani gece yarısından sonra gerçekleşmektedir. Bunu 2.zaman dilimi, 1.zaman dilimi, 3.zaman dilimi takip etmektedir. 1.zaman diliminde 2006 'da 22, 2007'de 19, 2008 'de 104; 2.zaman diliminde 2006'da 36, 2007'de 8, 2008'de 129; 3.zaman diliminde 2006 yılında 18, 2007 yılında 13, 2008 yılında 68; 4.zaman diliminde 2006 'da 96, 2007'de 24, 2008'de 63 işyerinden hırsızlık olayları meydana gelmiştir (Grafik 5).

Grafik 5: Bandırma Şehrinde İşyerinden Hırsızlık – Zaman İlişkisi (2006 – 2008)

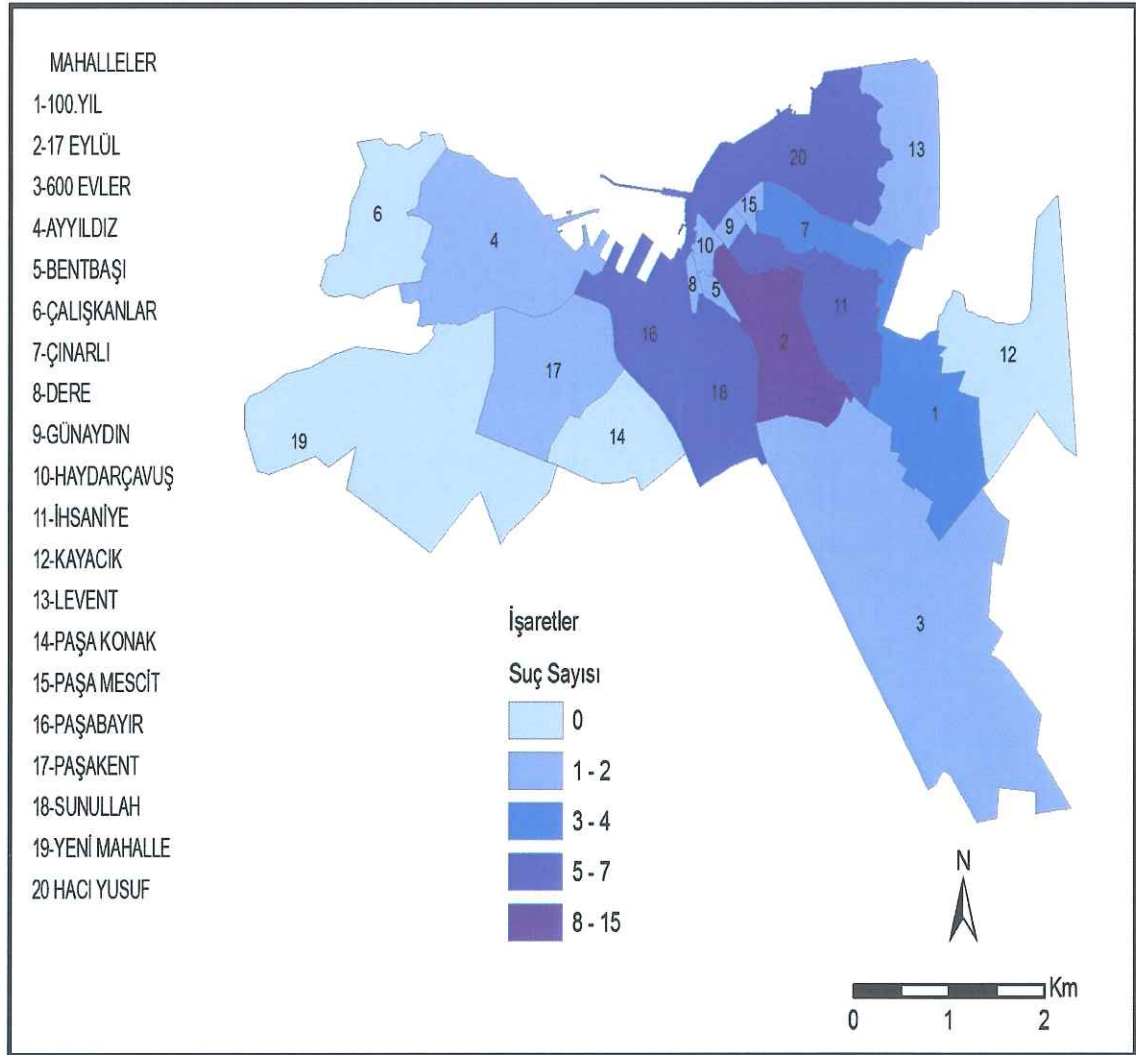
Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010

Bandırma şehrinde işyerinden hırsızlık suçunun 4.zaman diliminde (61) yoğunluk kazanmasının sebebi bu zaman diliminin doğası ile ilgilidir. Boş kalan işyerlerine girmek için uygun ortam doğmaktadır. 2.diliminde (58) ise bu hırsızlık olayının fazla görülmesinin sebebi işyerlerindeki ve caddelerdeki kalabalığın fazla olmasıdır. Böylece işyeri hırsızlarının ya tamamen boş mekânları ya da alışverişin yoğun olduğu kalabalık mekânları tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

4.2.3. Otodan Hırsızlık

Bandırma şehrinde 2006 yılında 80, 2007 yılında 42, 2008 yılında 39 otodan hırsızlık olayı yaşanmıştır. Adresi belli olmayan vakalar da mevcuttur. Yıllık ortalamalara göre otodan hırsızlık olayı en fazla 17 Eylül Mahallesinde (15) yaşanmıştır. Bunu Paşabayır (7) ve Hacı Yusuf (6) mahalleleri takip etmektedir (Şekil 8). Otodan hırsızlık olayı kamyon kasasından meyve çalınması, mazot çalınması - kapılar kilitli olmadığı için - akünün çalınması, plaka hırsızlığı, kapıları kırarak, camları kırarak, çanta hırsızlığı, stepnenin sökülmesi vb şekillerde gerçekleşmektedir.

Şekil 8: Bandırma Şehrinde Otodan Hırsızlığın Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

17 Eylül Mahallesi bu suçun yoğun işlenmesinde buranın sağlık, eğitim, ticaret, ulaşım (terminal) gibi çeşitli fonksiyonları bünyesinde barındırmasıyla ilişkilidir. Ayrıca 17 Eylül Mahallesi nüfus ve araç yoğunluğundan dolayı araçlar kaldırımların üzerine, balkonların altına sıkışık vaziyette park edilmekte; sokak lambalarının yanmaması da hırsızlık olayını kolaylaştırmaktadır. Paşabayır Mahallesi bu suç türünün görülmesinde burada gelir düzeyi yüksek insanların ikamet etmesinin etkisi vardır. MİA içinde olan Hacı Yusuf Mahallesi evler işyerlerinin üst katlarında yer alır. Alt katlardaki işyerlerinin tabelaları görüşü engellemektedir. Bu alanda otodan

hırsızlık olayını tetikleyen bir neden de, işyeri sahiplerinin evlerine giderken araçlarını işyerlerinin önünde güvende olacağını düşünmeleridir.

4.2.4. Oto Hırsızlığı

Bandırma Şehrinde bu suç türüne seyrek rastlanır. Nitekim üç yıl (2006 - 2008) içinde toplam 8 olay meydana gelmiştir. 17 Eylül (2), 600 Evler (1), Çınarlı (1), Hacı Yusuf (1), Levent (1), Sunullah (1) mahallelerinde oto hırsızlığı görülmekte, diğer mahallelerde ise bu suç türüne rastlanmamaktadır (Tablo 5). Bandırma şehrindeki küçük ve orta ölçekli sanayi 600 Evler Mahallesi bulunmaktadır. Fakat burada oto hırsızlığı olayı az yaşanmıştır. 17 Eylül Mahallesi fonksiyonel çeşitliliğe sahip bir mahalledir. Bu mahallede iki tane oto hırsızlığı olayı yaşanmıştır.

Tablo 5: Bandırma Şehrinde Oto Hırsızlığının Mahallelere Göre Olarak Dağılımı (2006 - 2008)

Mahalle Adı	Oto Hırsızlığı	Mahalle adı	Oto Hırsızlığı
17 Eylül	2	Hacı Yusuf	1
100. Yıl	-	İhsaniye	-
600 Evler	1	Levent	1
Ayyıldız tepe	-	Paşamescit	-
Çınarlı	1	Paşabayır	1
Dere	-	Sunullah	1
Günaydın	-	Yeni	-
Haydar Çavuş	-	Bentbaşı	-

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

4.2.5. Dolandırıcılık

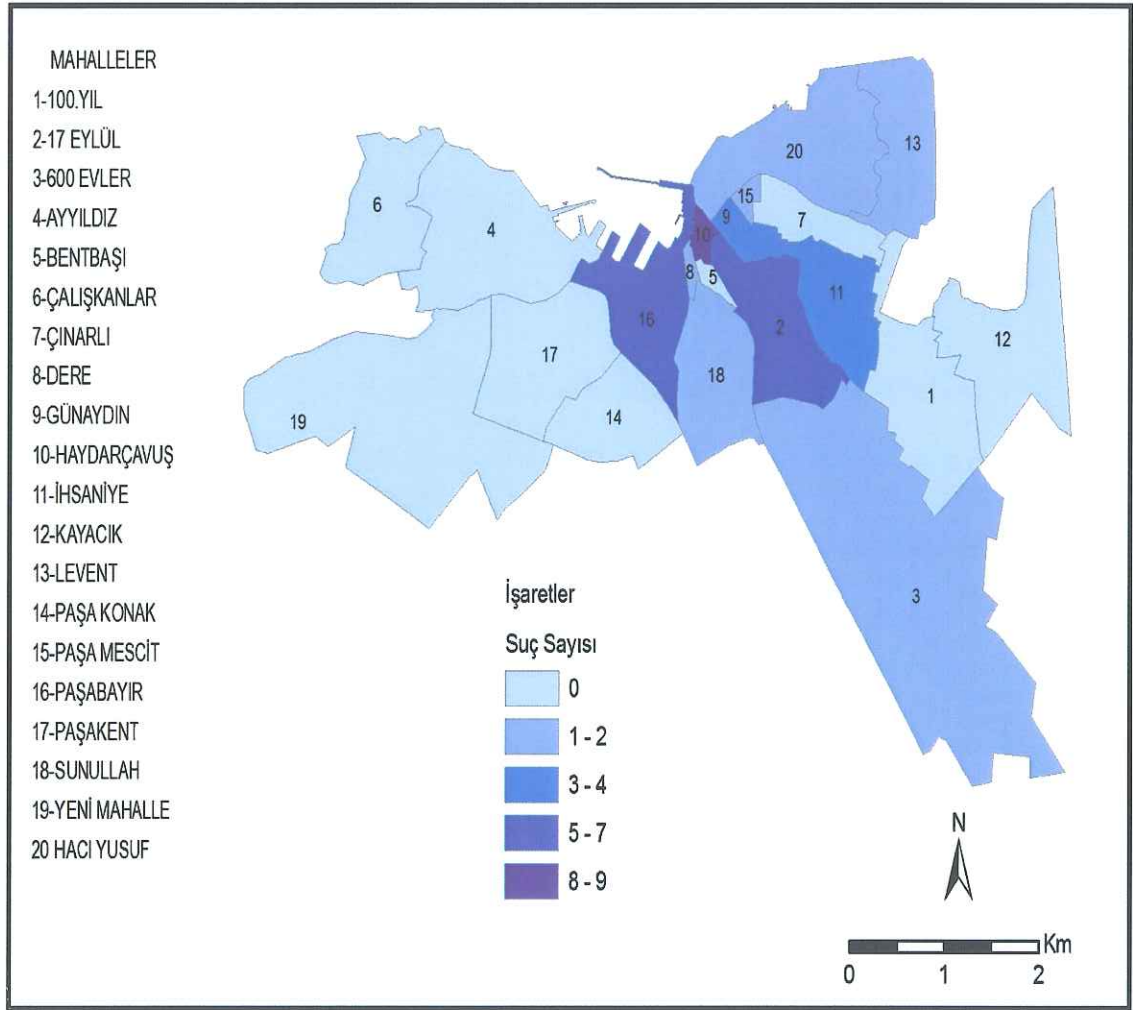
“Bu suç, yalan ve hile ile başkasından haksız menfaat elde etmektir; daha ziyade mağdurun iyi niyetinden istifade edilerek işlenir; sadece dolandırıcının zekâsı sayesinde işlenebilen bir suç değildir. Mağdur iyi niyetiyle doğru ve isabetli bir iş yaptığı kanaatindedir” (Soyaslan,1996: 125) Kullanılan yöntemler genelde aynıdır.

“Türkiye polis istatistiklerine göre 1997’de 1508’i faili meçhul 4016; 1998’de 1180’i faili meçhul olmak üzere 4014 dolandırıcılık kaydedilmiştir”

(Demirbaş, 2005: 234). Bandırma şehrinde 2006 – 2008 yıllarında toplam 120 dolandırıcılık olayı yaşanmıştır. Yıllık ortalamalara göre mala karşı işlenen suçlar içinde bu suç türü 5. sırada yer almaktadır. Dolandırıcılık suçlarından olan banka dolandırıcılığı, çek senet, kredi kartı dolandırıcılığı teknolojinin gelişmesiyle hız kazanmıştır (Demirbaş: 2005).

Üç yıllık verilere göre Bandırma şehrinde dolandırıcılık suçu en fazla Haydar Çavuş (9), Paşabayır (7), 17 Eylül (7) mahallelerinde işlenmiştir (Şekil 9). Kuşkusuz olay şehirde değişik şekillerde yaşanmaktadır (Kontör aldirmek, cami yardımı toplamak, sahte bilezik satmak, kredi kartı, çek - senet vb.). Ancak olayın MİA ve yakın çevresinde sıklıkla meydana gelişi ticaret faaliyetleri ile de yakından ilişkisini gösterir (Şekil 9).

Şekil 9: Bandırma Şehrinde Dolandırıcılık Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet müdürlüğü, 2010.

Haydar Çavuş MIA içinde olup, çarşı esnafının en çok gittiği Haydar Çavuş camisi bu mahallededir. 17 Eylül Mahallesi içinde hastane, cami ve terminal bulunmaktadır. Bentbaşı Mahallesi 2008 yılında 1 tane, Ayyıldız Mahallesi 2008 yılında 1 tane ve 100. Yıl Mahallesi 2007 yılında 1 tane olay meydana gelmiştir. Çınarlı Mahallesi bu olay hiç gerçekleşmemiştir. Bentbaşı ve Dere mahalleleri nüfus ve yüzölçümü bakımından Bandırma şehrinin en küçük mahallelerindedir. Buradaki işyerleri berber, zahireci, kahvehane gibi işyerlerinden oluşmaktadır. Bu mahallelerde nüfus az ve herkes birbirini tanıdığı için dolandırıcılık suçu yok denecek kadar az işlenmektedir.

4.2.6. Yankesicilik

Bir şahsın üzerinden, cebinden, taşıdığı çantasından bilgisi ve rızası olmaksızın, değişik usul ve yöntemlerle cüzdan, değerli eşya ve parasının çalınması olayına genel anlamda yankesicilik suretiyle hırsızlık olayı denir (www.konya.pol.tr) . Çeşitli yankesicilik türleri vardır* .

* Yankesicilik Çeşitleri

1.Şahısların Üzerinden veya Çantasından Yapılan Hırsızlık: Halkın yoğun olarak bulunduğu yerlerde şahısların üzerinden veya çantalarından yapılan hırsızlık.

2.Kapkaççılık Suretiyle Yapılan Hırsızlık: Genellikle bayanların taşıdıkları çantaların ellerinden veya omuzlarından zorla alınarak çalınması olayıdır.

3.Tırnakçılık Suretiyle Hırsızlık: Vatandaşın elinde bulunan deste halindeki parayı sayma bahanesiyle, deste içerisinden bir miktarının çalınması olayıdır.

4.Muslukçuluk Suretiyle Hırsızlık: Vatandaşların abdest almak için üzerlerinden çıkarak askıya astıkları ceket vb. eşyalardan yapılan hırsızlıktır.

5.Pislikçilik Suretiyle Hırsızlık: Şahıslara üzerlerinde pislik olduğunu söyleyerek temizleme bahanesiyle, para veya benzeri eşyaların çalınmasıdır.

6.Bankamatik Kartları ile Yapılan Hırsızlıklar: Bankamatik kabinlerine çeşitli cisimler yerleştirmek suretiyle kartın içeride kalmasını sağlamak ve bankamatik kartı sahibinden şifresini öğrenmek suretiyle yapılan hırsızlık olayıdır.

7.Tavcılık Suretiyle Yapılan Hırsızlık: Şahısların çeşitli usullerle ikna edilerek ellerinde bulunan para veya değerli eşyaların alınması olayıdır.

8.Zarfçılık Suretiyle Yapılan Hırsızlık: Hayır işi yapacaklarını söyleyerek zarf içinde bulunan bir miktar parayı göstermek suretiyle, diğer şahıslardan da para alma olayıdır.

9.Falcılık Suretiyle Yapılan Hırsızlık: Fal bakma bahanesiyle para veya değerli eşyaların alınması olayıdır.

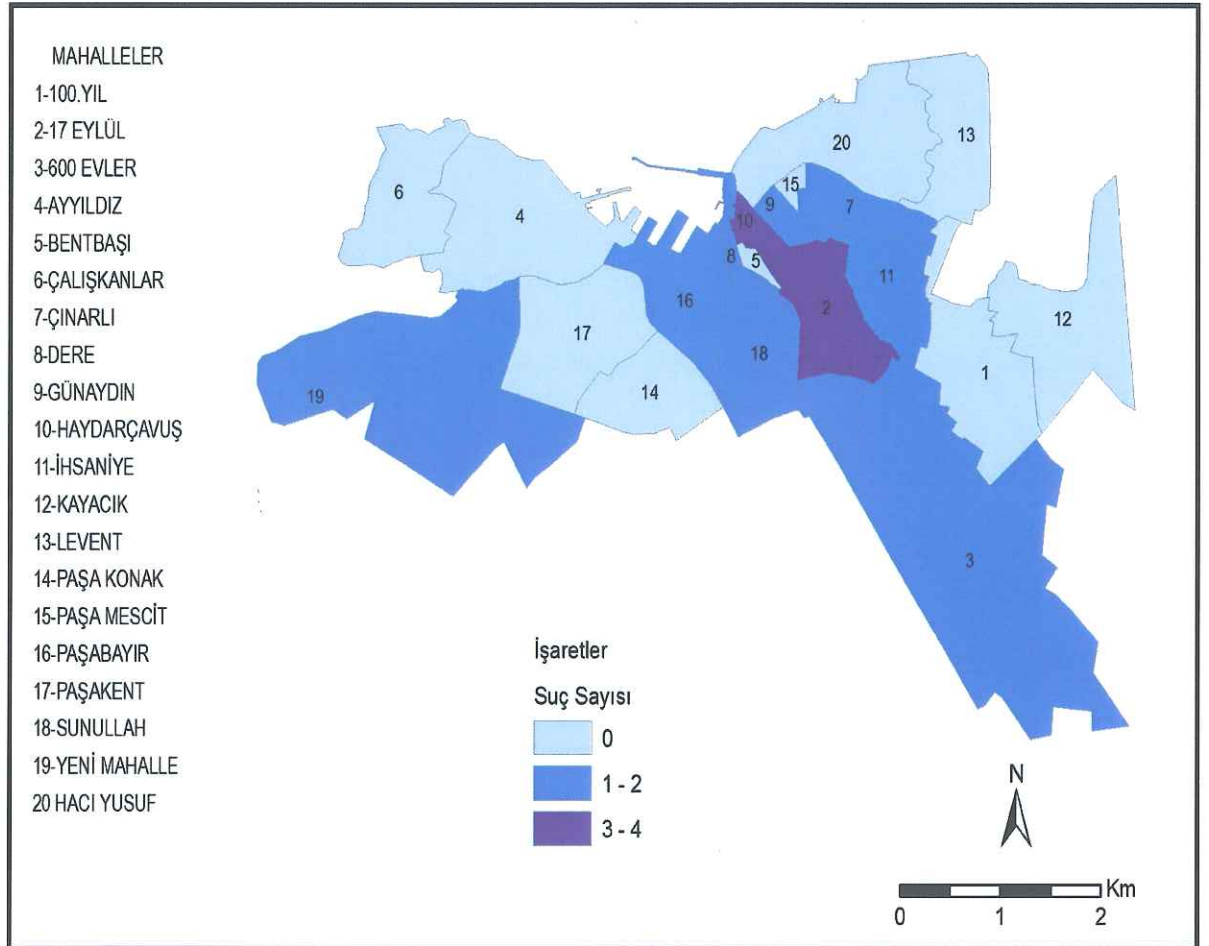
10.Oyalamak Suretiyle Yapılan Hırsızlık: İşyerlerinde veya ikametlerde şahısların bir anlık dalgınlıklarından faydalanarak çanta, cep telefonu vb. eşyaları Alınması olayıdır.

11.Kavga Dümeni Suretiyle Yapılan Hırsızlık (Tantanacılık): Kendi aralarında kavga ediyormuş izlenimi vererek, kavgayı ayırmak isteyen şahısların üzerinden yapılan hırsızlık olayıdır (www.konya.pol.tr'den Aliağaoğlu 2005: 88).

Yankesicilik olayı genelde şehirlerde yaşanan bir suç türüdür. Çünkü bu hırsızlık tipi için uygun ortam, yani kalabalık mekânlar daha çok şehirlerde mevcuttur. Şehrin kalabalık caddeleri, stadyumlar, halk pazarları, şölen mekânları, meydanlar yankesicilik için uygun ortamlardır.

Bandırma şehirde yankesicilik olayı çok sık görülmez. Yıllık ortalamalar alındığında Haydar Çavuş (4), 17 Eylül (3), İhsaniye (2), 600 Evler (2), Paşabayır (1), Sunullah (1), Günaydın (1), Çınarlı (1) mahallelerinde bu suç türüne rastlanmaktadır (Şekil 10).

Şekil 10: Bandırma Şehrinde Meydana Gelen Yankesicilik Olayları (2006- 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Pazaryerleri yankesicilik suçu için çekici yerlerdir. İhsaniye Mahallesiinde meydana gelen yankesicilik olayları pazaryerlerinde yapılan

yankesicilik olaylarıdır (Tablo 6). Alışveriş esnasında dikkatleri dağılan vatandaşlar fırsat kollayan yankesicilerin kurbanı olabilmektedirler.

Tablo 6: Bandırma Şehrinde Kurulan Başlıca Pazarlar

Zamanı	Pazarın kurulduğu mahalle
Pazartesi	Sunullah
Salı	Levent
Çarşamba	Ihsaniye
Perşembe	Paşabayır
Cuma	100.Yıl
Cumartesi	Ihsaniye
Pazar	17 Eylül

Kaynak: Bandırma Belediyesi, 2010.

Haydar Çavuş Mahallesiindeki yankesicilik olayları mağaza içlerinde veya çarşı içinde gerçekleşmiştir. Çünkü bu mahalle MİA içinde yer alır. Burada gün boyunca birbirini tanımayan güçlü bir nüfus akışı söz konusudur. 600 Evler Mahallesiinde şehir stadyumu ve kapalı spor salonu bulunmaktadır. Özellikle futbol maçları, ulusal basketbol liginde oynayan Banvit spor maçlarından önce ve sonra yaşanan yoğunlukta yankesicilik olayları görülmektedir. 17 Eylül Mahallesiinde postane, terminal, S.S.K.Devlet hastanesinin varlığı ve kurulan pazar yankesicilik olaylarının yaşandığı mekânlardır. Bu alanlar insanların acele bir şekilde işlerini halledip günlük aktivitelerine dönmeye çalıştıkları kalabalık yerlerdir. Dolayısıyla bu mahalle yankesiciler için en uygun hedef kitleyi barındırmaktadır. 17 Eylül mahallesiinde kurulan pazar, merkezi bir yerde ve hafta sonu kurulduğu için çok kalabalık olmaktadır. Bu mahalledeki yankesicilik olayları genelde pazarda meydana gelmektedir.

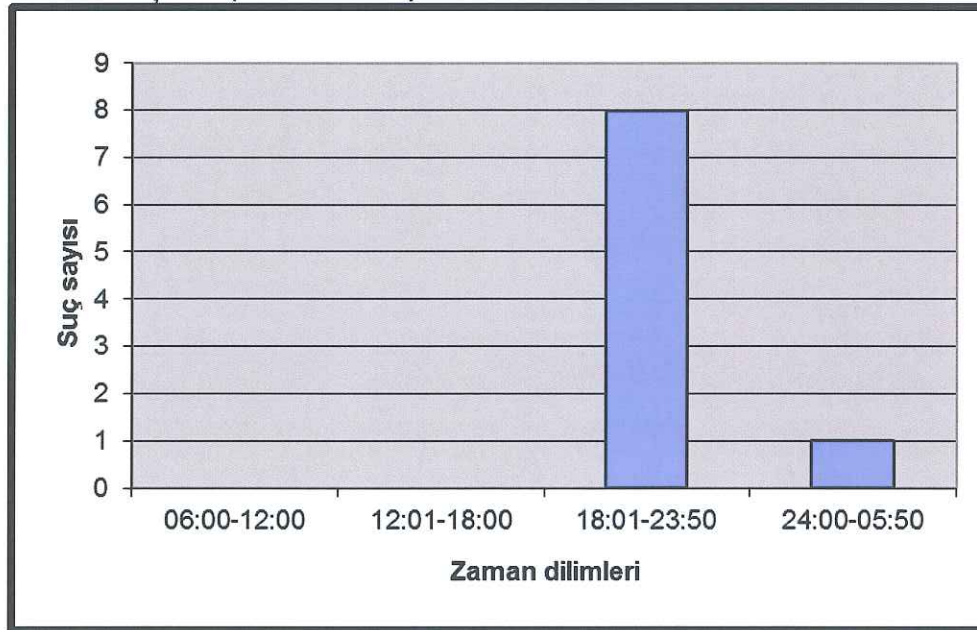
4.2.7. Kapkaççılık

Kişiyeye ait bir eşyayı onun haberi olmadan alıp kaçırmaya kap - kaç denir. Özellikle gençlerin, fiziki çevikliklerini de kullanarak, kendini savunmayacak durumda bulunan insanların çantalarını, cüzdanlarını, cep telefonlarını,

cüzdanelerini kaptıklarını basın - yayın organlarında sıklıkla görmekteyiz. "Çoğu durumlarda ise, mağdurun direnmesi üzerine ona zarar verici ve bazen de sonu ölümlle biten bir şekilde bu fiiller gerçekleştirilmektedir" (Koca, 2002: 168).

Bandırma şehrinde kapkaç olayları nadir görülmektedir. Yıllık ortalamalara göre Paşabayır Mahallesi'nde 3, Hacı Yusuf Mahallesi'nde 3, 17 Eylül Mahallesi'nde 2, İhsaniye Mahallesi'nde 1 tane olay yaşanmıştır. Bandırma Şehrinde meydana gelen toplam dokuz kapkaç olayının 8'i 3. zaman diliminde meydana gelmiştir (Grafik 6). Bu zaman diliminde hava kararmaya, sokaklar tenhalaşmaya başlar. Bu durum "Kapkaç olayları genelde geç saatlerde veya tenha mekânlarda gerçekleşmektedir." şeklindeki 4. hipotezi doğrulamaktadır.

Grafik 6: Bandırma Şehrinde Kapkaççılık Suretiyle İşlenen Suçlar-Zaman İlişkisi (2006 - 2008)

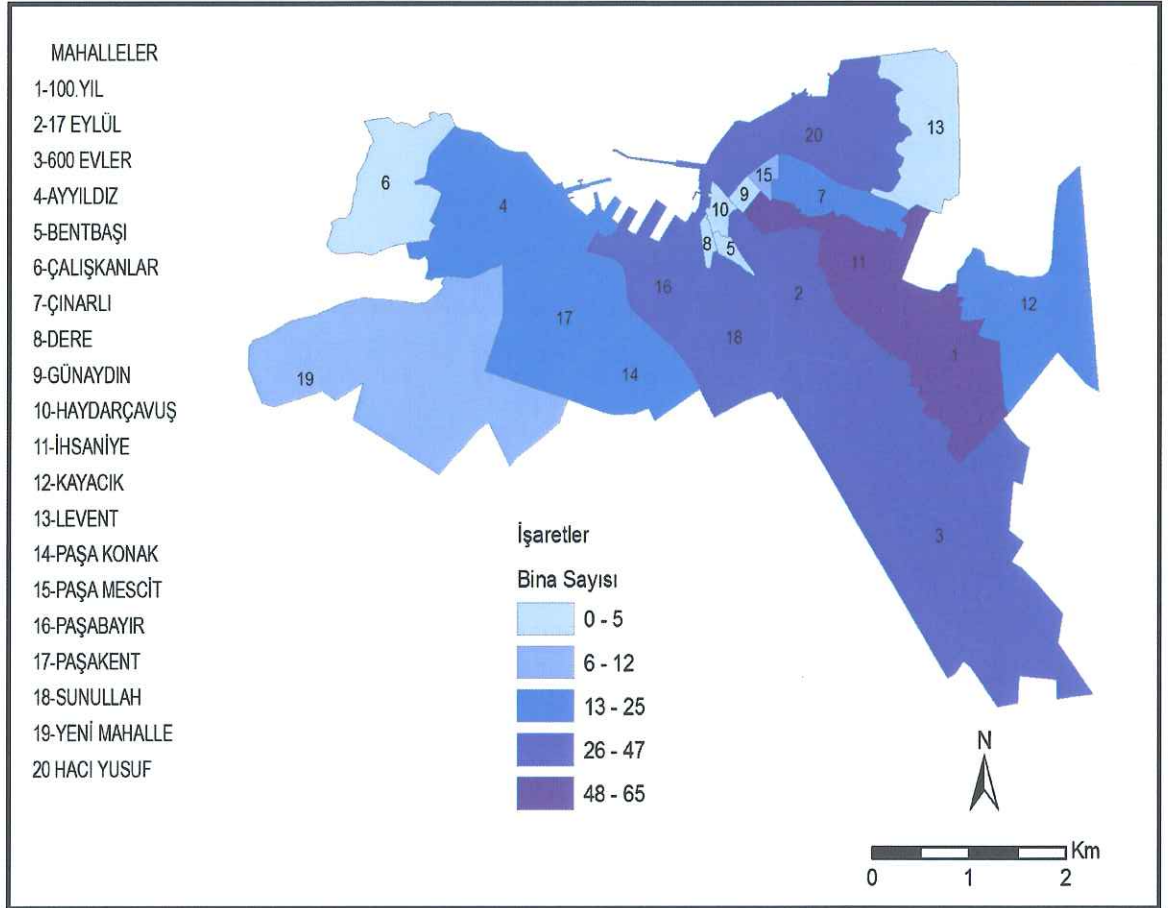
Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

4.2.8. İnşaattan Hırsızlık

Bandırma şehrinde inşaatta hırsızlık suçuna 2006 ve 2008 yıllarında rastlanmamıştır. 2007 yılında 17 Eylül (1), İhsaniye (1), 100.Yıl (1), Paşakonak (1) mahallelerinde toplam 4 vaka yaşanmıştır. İnşaat halindeki binaların dağılımına bakıldığında 100.Yıl (65), İhsaniye (63) ve Hacı Yusuf

(47) mahallelerinin ilk üç sırayı paylaştığını görülmektedir (Şekil 11). 5.hipotez "İnşaata hırsızlık ile inşaat halindeki bina sayısı arasında doğru orantı vardır" doğrulanmamıştır.

Şekil 11: Bandırma Şehrinde Mahallelerdeki İnşaat Halindeki Bina Sayısı (2010)

Kaynak: Bandırma Belediyesi, 2010.

4.2.9. Resmi Kurumlardan Hırsızlık

Bandırma şehrinde üç yıl (2006 - 2008) içinde toplam 22 resmi kurumdan hırsızlık olayı yaşanmıştır. Mevcut üç yıl içinde İhsaniye (4), 17 Eylül (4), 600 Evler (3), 100.Yıl (3), Hacı Yusuf (2), Paşabayır (2), Sunullah (1), Paşakonak (1), Ayyıldız tepe (1), Paşakent (1) mahallelerinde bu hırsızlık olayı meydana gelmiştir. 17 Eylül Mahallesi şehirde resmi kurumların en yoğun olduğu yerdir.

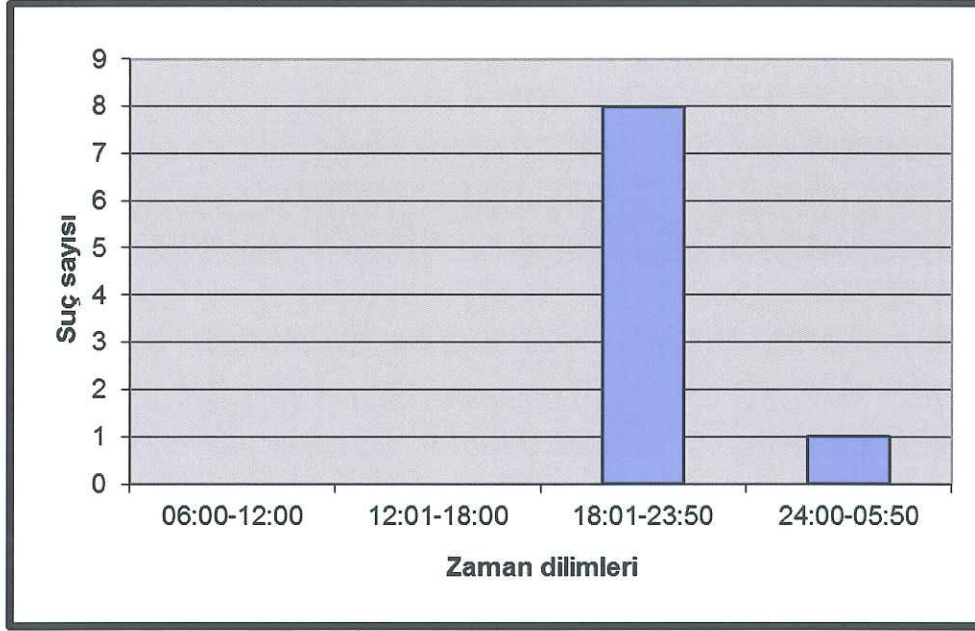
Bandırma şehrinde okullar, cami ve hastaneler hırsızlık yapılan resmi kurumlardır.

4.2.10. Gasp

Başkasının bir şeyini elinden veya tasarrufundan zorla ve haksız alınmasına gasp denir (www.hukuk sözlüğü.com). Çalışma alanında 2006 yılında 28 tane, 2007 yılında 14 tane, 2008 yılında 10 tane olmak üzere 52 gasp olayı yaşanmıştır. Üç yılın toplamının mahallelere dağılımı şu şekildedir: 17 Eylül (15), Haydar Çavuş (13), Günaydın (6), Paşabayır (4) İhsaniye (3), Sunullah (3), adresi belli olmayan (2), Dere (1), Hacı Yusuf (1), Yeni Mahalle(1). Genel dağılıma bakıldığında bu suç türü de az görülmektedir. Yoğunluğun 17 Eylül Mahallesinde görülmesinin sebebi hastane, okullar, işyerinin burada toplanmış olmasıdır. Günaydın ve Haydar Çavuş mahalleleri merkezi iş alanı içinde yer alan mahallelerdir. Günaydın Mahallesi ile Hacı Yusuf Mahallesi kesiştiği yerlerde (çarşı merkez) alkollü cafe, bar, dernek ve oyun salonları gibi mekânlar yoğunluktadır. Sarhoş insanı gasp etmek daha kolaydır. Alkollün etkisindeki bir kişinin maddi menfaat için bu suça yönelmesi daha yüksek bir olasılıktır.

Olayın zamansal boyutuna bakıldığında gasp olayı daha çok 18: 00 - 23: 50 saatleri arasında görülür. Yoğunluğun yaşandığı saatlerden de anlaşılacağı üzere gasp suçu karanlık ve تنها ortamlarda gerçekleşir (Grafik 7).

Grafik 7: Bandırma Şehrinde Gasp Suretiyle İşlenen Hırsızlık Suçu - Zaman İlişkisi (2006 - 2008)

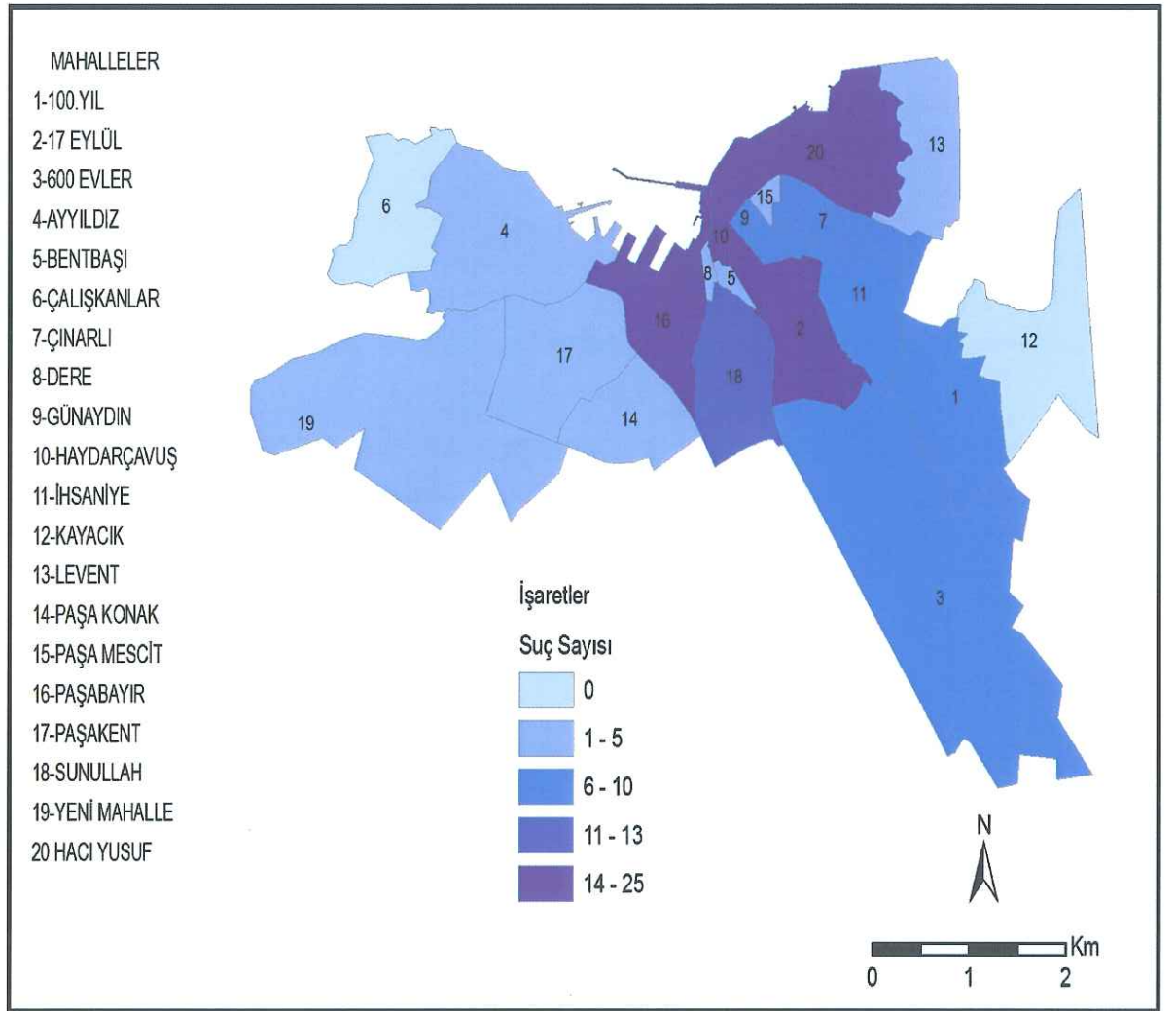
Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

4.2.11. Mala Zarar Verme

Bandırma şehrinde yoğun olarak yaşanan suçlardan biri mala zarar verme suçudur. Yıllık ortalamalara göre % 24,72'lik oran ile en çok işlenen ikinci suç türüdür.

Bu suç türü lastik şişleme, oto camı kırma, apartmanın giriş kapısını kırma, işyeri camı kırma, park halindeki araca tekme ile vurma, ızzar, kundaklama, bahçe duvarını yıkma, otoya zarar verme gibi çeşitli alt başlıklar altında toplanmıştır. Yıllık ortalamalar alındığında mahallelere göre şöyle bir dağılım ortaya çıkmaktadır: Paşabayır (25), 17 Eylül (20), Hacı Yusuf (19), Haydar Çavuş (18), Sunullah (13), Çınarlı (10), İhsaniye (9), 600 Evler (8), 100. Yıl (7), Yeni Mahalle (3), Dere (3), Ayyıldız (3), Paşakonak (2), Paşakent (2) (Şekil 12).

Şekil 12: Bandırma Şehrinde Mala Zarar Verme Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Yoğunluk, zengin muhiti olan Paşabayır ve fonksiyonel çeşitliliği olan 17 Eylül mahallelerinde daha yüksektir. 17 Eylül ve Paşabayır mahalleleri aynı zamanda nüfusun en yoğun olduğu mahallelerdir.

Tablo 7: Nüfus ile Mala Zarar Verme ve Kasten Yaralama Arasındaki Korelasyon

			nufus	Mala_zarar_suc_orani	Kasten_yaralama_sucu
Spearm an's rho	nufus	Correlatio n Coefficien t		,53(*)	,55(*)
	Mala_zarar_suc_orani		,53(*)		,96(**)
	Kasten_yaralama_sucu	Correlatio n Coefficien t	,55(*)	,96(**)	
		Correlatio n Coefficien t			
		Sig(2- tailed) N			

* 0.05 seviyesinde korelasyon güçlüdür. (2-tailed).

** 0.01 seviyesinde korelasyon güçlüdür. (2-tailed).

Tablo 7'de görüldüğü gibi nüfus ile "mala zarar verme" ($r = .53$, $p < 0.05$) suçu arasında orta düzeyde bir ilişki vardır.

Ayrıca nüfus ile kasten yaralama ($r = .55$, $p < 0.05$) suçu arasında da orta düzeyde bir ilişkinin varlığı görülmektedir. Nüfus arttıkça mala zarar verme davranışı ve kasten yaralama biçimindeki suç miktarı arasında pozitif yönde orta düzeyde bir korelasyon vardır.

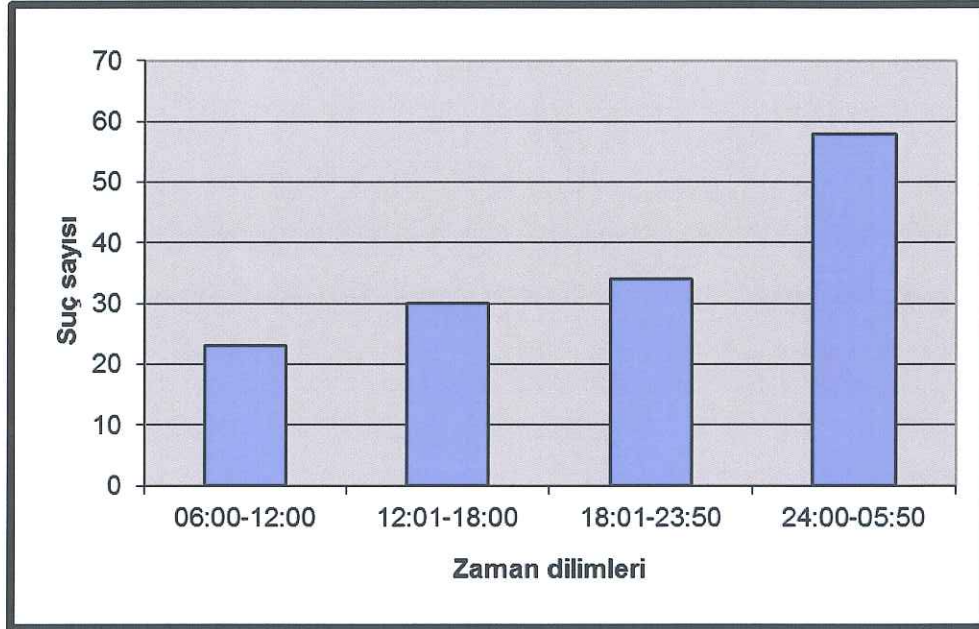
Kasten yaralama suçu ile nüfus miktarına ilişkin koreslayona da bakıldığında mala zarar verme davranışı ile kasten yaralama suçu arasında da çok yüksek korelasyon vardır ($r = .96$, $p < 0.01$). Bu durum 6.hipotez "Mala zarar verme suçu nüfusun yoğun ve fonksiyonel çeşitliliğin fazla olduğu alanlarda görülür." doğrulamaktadır (Tablo 7).

Paşabayır Mahallesinde bu suçun yoğun olarak görülmesinin bir sebebi de bu muhitte oturan insanların büyük bir çoğunluğunun belli bir mesleğe veya statüye sahip olan insanlardan oluşmasıdır. Bu insanlara husumet besleyen şahıslar zaten kanun karşısında haksız olacaklarını düşünerek sonucu kanuna bırakmadan bu insanların mallarına zarar vermektedirler. Hacı Yusuf Mahallesinde bu suçun yoğun görülmesinde şehirde bireysel

alkol tüketilen ücra muhitlere yakın olmasının etkisi vardır. Ayrıca ilk üç sırada bulunan mahallelerde sokakların dar olması, taşıtları park etmede ve çöp konteynırlarının bırakıldığı noktalar hususunda çıkan anlaşmazlıklar mala zarar verme olarak ortaya çıkmaktadır.

Bandırma şehrinde mala zarar verme suçu en fazla 4. zaman diliminde (58) işlenmektedir (Grafik 8). Burada en büyük etken 4. zaman diliminin suç işlemeye en uygun zaman dilimi olmasıdır. Bu zaman diliminde görgü şahidi bulunması ihtimali düşük olup, dolayısıyla yakalanma ve ceza alma oranı da düşmektedir. Üç yıl içinde zamanı belli olmayan toplam 55 mala zarar verme olayı da yaşanmıştır.

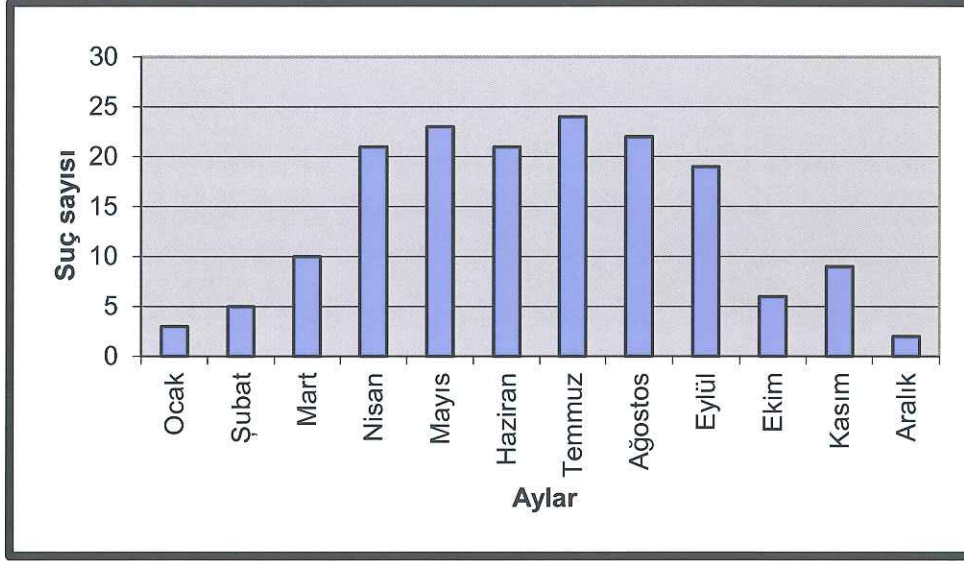
Grafik 8: Bandırma Şehrinde Mala Zarar Verme Suçu - Zaman İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

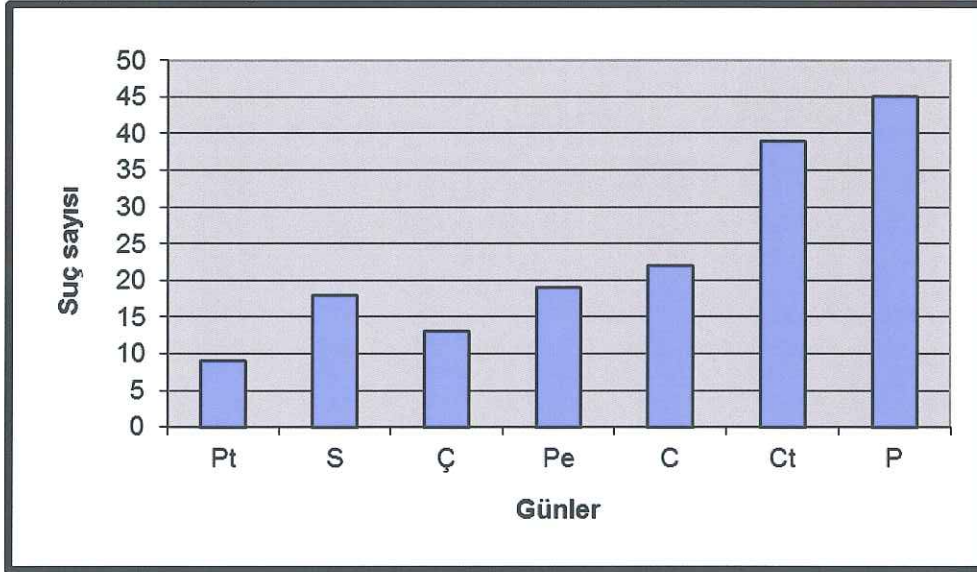
Grafikten anlaşılacağı üzere mala zarar verme suçunda ilkbahar ve yaz aylarında artış yaşanırken (Temmuz, 24), sonbahar ve kış aylarında (Aralık, 2) bir azalış söz konusu olmaktadır (Grafik 9). Bu durum 6.hipotezi "Mala zarar verme suçu daha çok yaz aylarında yoğunluk kazanmaktadır." doğrular niteliktedir. Çünkü ilkbahar ve yaz aylarında insanlar dış çevreyle daha fazla etkileşime geçmekte, sorunlar artmaktadır. Konu günler bazında ele alındığında suçun hafta sonu (Ct, 39; P, 45) arttığı görülmektedir (Grafik 10)

Grafik 9: Bandırma Şehrinde Mala Zarar Verme - Zaman (Aylar) İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Grafik 10: Bandırma Şehrinde Mala Zarar Verme - Zaman (Günler) İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

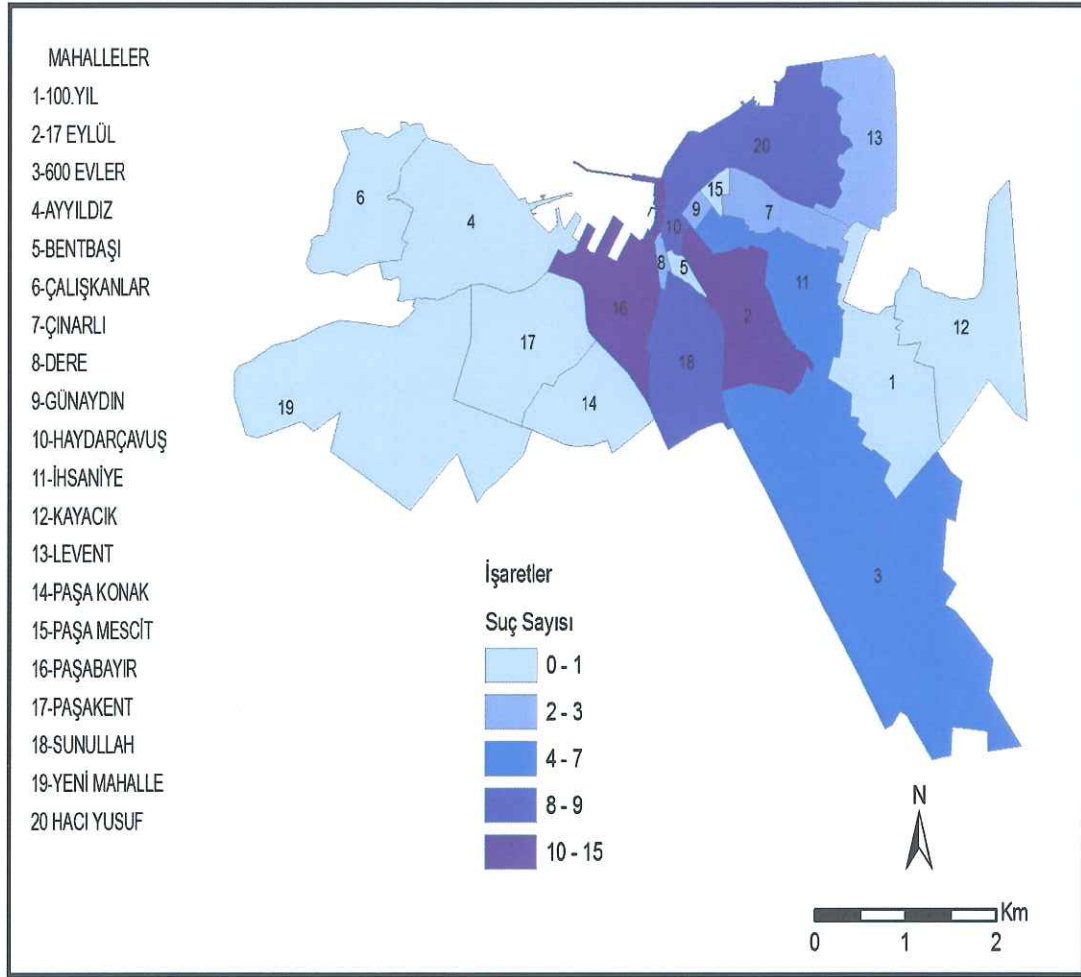
4.2.12. Diğer Hırsızlıklar

Emniyet müdürlüğü herhangi bir kategoriye tabi tutamadığı suçları diğer suçlar adı altında sınıflandırmıştır: Dorsenin çalınması, pantolon cebinden cep telefonu çalmak, hırsızlık ve hırsızlık malı satın almak suretiyle, açıktan hırsızlık, kapı zorlamak suretiyle, giriş kapısı çalmak suretiyle, tezgahtan, su sayacını sökmek suretiyle, ayakkabı hırsızlığı, hayvan hırsızlığı, öğretmenler odası dolap içerisinde çanta, otoyolu alıp götürmek suretiyle, pantolonun arka cebinden, pencere korkulukları sökülme suretiyle, misafir gittiği evden, traktör römorkü, havalandırma penceresini sökmek suretiyle, apartmanın gece görüşlü kamerasını çalmak suretiyle, belediyeye ait kanalizasyon ızgara demirlerini çalmak gibi suçları kapsar.

Bandırma şehrinde 2006 yılında 164, 2007 yılında 45, 2008 yılında 55 diğer hırsızlık suçu işlenmiştir. Yıllık ortalamalar alındığında mala karşı işlenen suçlar içinde 4. (88) sırada gelmektedir.

Bu suç türü mahalleler bazında incelendiğinde yoğunluğu Paşabayır (15) ve 17 Eylül (14) mahalleleri paylaşmaktadır. Bunlar nüfusun en yoğun olduğu mahallelerdir. Ayrıca Paşabayır Mahallesi Bandırma şehrinin üst gelir grubunun ikamet ettiği yer konumundadır. Bunu Hacı Yusuf (9), Haydar Çavuş (9), Sunullah (8), İhsaniye (7) mahalleleri takip etmektedir. Hacı Yusuf Mahallesi MİA içinde olması nedeniyle hedef konumundadır (Şekil 13).

Şekil 13: Bandırma Şehrinde Diğer Hırsızlık Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 – 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

4.3. Kişilere Karşı İşlenen Suçlar

Şiddet, insanın doğasında var olan bir davranış şeklidir. Bu durum kişinin kendini sözle ifade etmesi yerine kaba kuvvete başvurması olayıdır. Şiddet bir nesne veya kişiye doğru yönlendirilmiş, yönlendirilişi kişinin istemediği ve o kişiyi tahrik edici, yıpratıcı bir eylemi, kimi zamanda eylemden kaçınmayı veya eylemsizliği içerir. Bu anlamda fiziksel anlamdaki her türlü saldırı şiddet tanımı içine girerken, fiziksel olmayan kimi sözlü davranış ve yaklaşımlarda bu tanımın içine girmektedir. Şiddetin sadece fiziksel boyutu yoktur. Şiddetin; cinsel, duygusal, sözlü, ekonomik ve toplumsal ilişkileri sınırlayıcı olmak üzere birçok boyutu bulunmaktadır.

Şiddet kavramı çeşitli kategorilerde değerlendirilebilir. Duygusal şiddet; kişinin aşağılanması, ona küfür edilmesi, dili - ırkı -fiziksel özellikleriyle dalga geçilmesi, dışlanması gibi durumları ifade eder. Ekonomik şiddet; kişinin mallarının zorla elinden alınması, hiçbir işte çalıştırılmaması, geçinememesidir. Cinsel şiddet; bireyin istemediği halde cinsel ilişkiye zorlanması, başkalarına satılması vb. tutumları kapsar. Toplumsal şiddet; kişinin özel hayatına müdahale edilmesi, yakın çevresini oluşturmada baskıya maruz kalması gibi vakalara verilen genel addır.

Bandırma şehrinde şahsa karşı işlenen suçlar bütün suçlar içerisinde en büyük suç grubunu oluşturmakta olup, 2006 – 2008 yıllarında toplam 2341 adet olay meydana gelmiştir. Her yıl ortalama 780 adet kişilere karşı suç işlenmekte; 297 eylem ile kasten yaralama ilk sırada yer almaktadır. Adam öldürme (4 adet) en az işlenen suç türü iken, diğer suçlar olay sayısına göre şu şekilde sıralanmaktadır: Hürriyete karşı işlenen suçlar (213), intihara teşebbüs (166), şerefe karşı işlenen suçlar (79) ve cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar (20) (Tablo 8).

Tablo 8: Bandırma Şehrinde Kişiyeye Karşı İşlenen Suçlar ve Bazı Özellikleri (2006 - 2008)

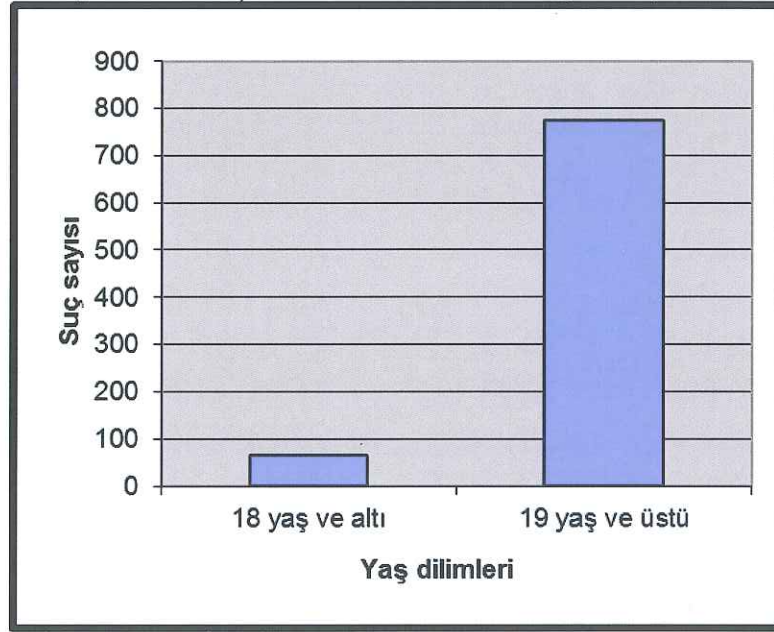
Suçun Türü	Yıllar	Toplam	Şüphelinin Durumu				Şüphelinin Durumu		Toplam	Ortalama
			Faali Yakalanan	Faali Fıradada	Faali Meçhul	Kadın	Erkek			
Kasten Yaralama	2006	62	50	3	8	3	69			
	2007	428	560	45	58	51	509			
	2008	403	670	20	37	67	624	893	297	
Intihara Teşebbüs	2006	186	182	2		135	47			
	2007	162	159			123	36			
	2008	149	297			165	56	497	166	
Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar	2006	200	156	47	9	27	172			
	2007	216	190	47	26	16	229			
	2008	223	216	32	7	37	266	639	213	
Şerefe Karşı İşlenen Suçlar	2006	82	72	4	5	29	72			
	2007	67	64	9	1	18	55			
	2008	89	118	3	7	26	96	238	79	
Cinsel Dokunulmazlık	2006	17	13	1	2		16			
	2007	25	24		4		24			
	2008	19	16	2			9	61	20	
Adam Öldürme	2006	5	5	5		1	15			
	2007	4	4	3		1	3			
	2008	4	4	6			6	13	4	

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Kişilere karşı işlenen suçlarda faili yakalanan kişi sayısı 2801 iken, faili firarda kişi sayısı 215, faili meçhul kişi sayısı ise 170 adettir. Olaya karışan kadın sayısı 698, erkek sayısı 2304 kişidir. Bu da 7.hipotezi "Şiddet suçlarını çoğunlukla erkekler işler." doğrulamaktadır. Bandırma şehrinde şahsa karşı tasnif dışı 179 olay yaşanmıştır.

Diğer suç türlerinde olduğu gibi bu suç türünde de yaş arttıkça (19 yaş ve üstü - 775) kişilere karşı işlenen suçlar artmaktadır (Grafik 11).

Grafik 11: Bandırma Şehrinde Kişilere Karşı İşlenen Suçlardan Yakalanan Suçluların Yaş Dilimlerine Göre Dağılımı (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

4.3.1. Adam Öldürme

Adam öldürme bir kimsenin hayatının başka bir kimse tarafından kasten ve hukuka aykırı olarak yok edilmesidir. Suçun faili herkes olabilir. Suçun maddi unsuru var olan bir hayatın yok edilmesine yönelik bir hareketin failce yapılmasıdır. Netice hareketin yöneldiği kimsenin ölmesi ile gerçekleşir. Suçun oluşması için hayatı yok etmeye yönelmiş bir hareketin ifa edilmesi gerekir. Kanunumuza göre kullanılan aracın önemi yoktur. Yumruk, bıçak, tekme, boğma ve her çeşit silahla suçun işlenmesi mümkündür. Kanun prensip olarak adam öldürmenin maddi bir hareketin sonucu olmasını zorunlu saymamıştır. Manevi araçla da adam öldürmek mümkündür. Ancak bu halde

hareket ile netice arasındaki nedensellik bağıının kurulması güçleşir (Altun, 2003).

Adam öldürme fiilinin arkasında sosyal ve psikolojik faktörlerin etkisi vardır. Ailenin çocuklar üzerindeki bilinçsiz ve yetersiz kontrolü, yetiştirme sürecindeki yanlış yönlendirmeler, öğrenim düzeyinin düşüklüğü, çevrenin gözünde kaybettiğini zannettiği prestijini yeniden kazanmak ve kırılan gururunu tamir etmek için sunduğu çözüm yolunun şiddete yönelik olması, silah taşıma geleneği, çevrede adam öldürenlere karşı katı itici bir tutumun olmayışı diğer sosyal faktörlere ek olarak bazı ekolojik özellikler, hızla artan hareketlilik, iç ve dış göçler, geçim sıkıntıları gibi ortak özellikler şeklinde belirginleşmektedir. Adam öldürmenin çatışma çözümlemeye bir araç olarak kullanıldığı görülmektedir (İçli,1987).

Bandırma şehrinde 2006 yılında 5, 2007 yılında 4, 2008 yılında 4 olmak üzere toplamda 13 tane adam öldürme olayı yaşanmıştır. 2006 yılında Paşabayır (3), 17 Eylül (1), Çınarlı (1) mahallelerinde; 2007 yılında Paşabayır (1), 17 Eylül (1), Çınarlı (1), İhsaniye (1) mahallelerinde; 2008 yılında Paşabayır (3), 600 evler (1) mahallelerinde adam öldürme olayları yaşanmıştır. Üç yılın toplamına bakıldığında 4. saat dilimi en sıcak zaman dilimi (7), pazartesi (5) ve Perşembe (5) en sıcak günlerdir.

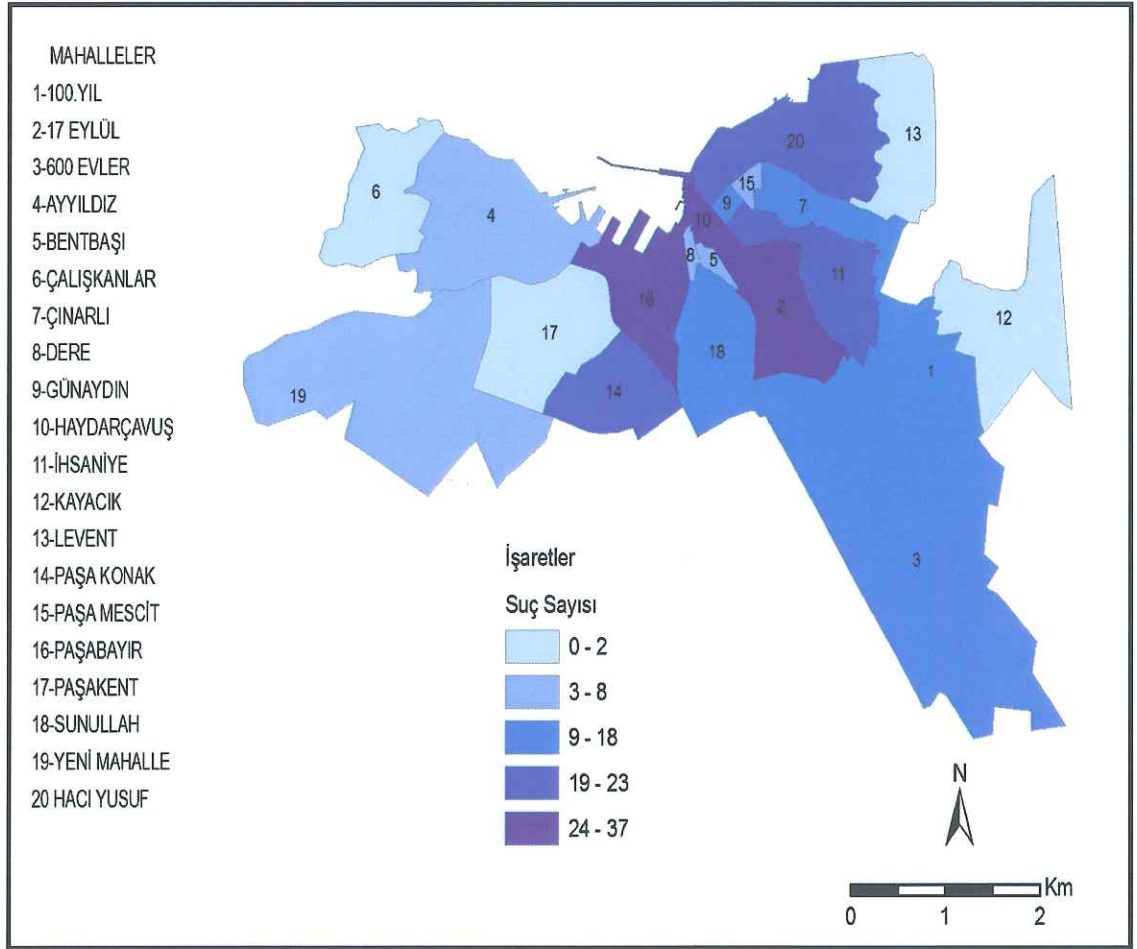
4.3.2. Kasten Yaralama

TCK'nın 86- 88.maddeleri kasden yaralama suçlarını içermektedir. 86. maddeye göre "Kasden başkasının vücuduna acı veren sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Kasten yaralama fiilinin kişi üzerindeki etkisinin basit bir tıbbi müdahaleyle giderilebilecek ölçüde hafif olması halinde, mağdurun şikâyeti üzerine, dört aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur. Kasten yaralama suçunun; Üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe karşı işlenmesi hâlinde şikâyet aranmaksızın, verilecek ceza yarı oranında artırılır" İfadesi yer alır (<http://www.belgenet.com>).

Bandırma şehrinde 2006 yılında 62, 2007 yılında 428, 2008 yılında 403 adet kasten yaralama olayı meydana gelmiştir. Üç yılın ortalaması

alındığında 297 kasten yaralama olayının yaşandığı görülmektedir. Bu oran şahsa karşı işlenen suçlar arasında ilk sırayı almaktadır. Yıllık ortalamalara göre Paşabayır (37), 17 Eylül (34), Haydar Çavuş (31), Hacı Yusuf (29) bu olayın en yoğun görüldüğü mahallelerdir. İlçe merkezi olarak geçen kısımda 28 adet olay yaşanmıştır. Levent (2), Paşakonak (2), Bentbaşı (4), Ayyıldız (4) mahallelerinde ise bu suç türüne az rastlanmaktadır (Şekil 14).

Şekil 14: Bandırma Şehrinde Kastan Yaralama Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Rutin faaliyet teorisine göre suçun meydana geldiği mekân - zaman kavramları suçlunun özelliklerinden daha önemlidir. Suç günlük rutin aktivite içerisinde değerlendirilmelidir. İnsanların dışarıda geçirdikleri zaman ile suç olayı arasında doğrudan ilişki vardır. Bu bağlamda insanların boş zamanlarını değerlendirdikleri alkollü mekânlar suçu kendilerine çekmektedirler.

Paşabayır Mahallesi'nin giriş kısmında merkezi iş alanı sayılan kısımda alkollü mekânlar bulunmaktadır. Bu mekânların çevresi adam yaralamaya müsait yapıdadır. Birahaneler ana cadde boyunca devam etmektedir. Buralarda çıkan tartışma kavgaya dönüşse bile akan trafikte kimse durup müdahale etmez. 17 Eylül Mahallesi Bandırma Şehrini en işlevsel mahallesi olup, pavyon, gece kulübü, birahanelerden kapalı Pazaryerine, açık otu pazarından otobüs terminali, tapu dairesi, devlet hastanesine kadar toplumun farklı kesimlerinden her türlü insanın günlük yaşantısının bir bölümünü geçirmek zorunda kaldığı bir mahalledir. Toplumun farklı kesimlerinden farklı insanlar bu mahalle sınırları içinde mecburen karşılaşmakta, işlerini sürdürmeye çalışırken yaşanan olumsuzluklar zaman zaman adam yaralama suçuna kadar gitmektedir. Haydar Çavuş Mahallesi en çok işyerine sahip (80) mahalle ve merkezi iş alanı olmasına rağmen adam yaralama suçunda bu mahalle 3. (31) sıradadır (Tablo 9). Çünkü bir kısmı Haydar Çavuş Mahallesi sınırları içinde olan İnönü Caddesi üzerinde İlçe Emniyet Müdürlüğü bulunmaktadır. İlçe Emniyet Müdürlüğü, merkezi iş alanı içinde olması bu mahallede suçu azaltan bir etken olmalıdır. Dere Mahallesi'ndeki işyerleri içki tüketiminin az olduğu esnaf lokantaları türündedir. Dolayısıyla yaralama olayları az gerçekleşmektedir.

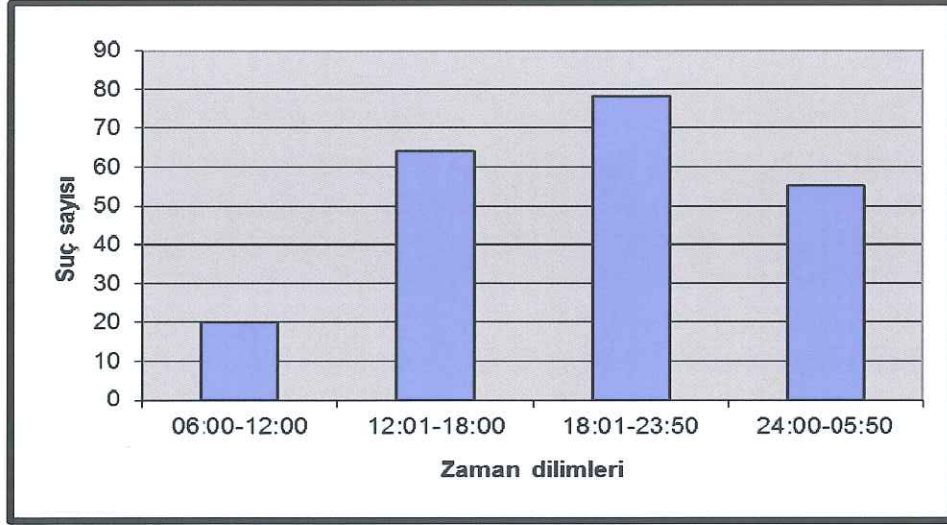
Tablo 9: Bandırma Şehrinde Merkezi Mahallelerdeki Kahvehane ve Lokanta Benzeri İşyeri Sayısı (2010)

Mahalleler	Kahvehane ve lokanta benzeri işyeri sayısı	Kasten yaralama suretiyle işlenen suç sayısı
Haydar Çavuş	80	31
Hacı Yusuf	64	29
Paşabayır	22	37
Dere	38	7
Günaydın	33	14
Bentbaşı	5	4
İhsaniye	21	20
Paşamescit	12	7
Sunullah	11	18
17 Eylül	67	34
600 Evler	32	16
Paşakent	1	1

Kaynak: Bandırma Belediyesi, 2010.

Kasten yaralama suçu 3. zaman diliminde (18: 00 – 23: 50) yoğunluk kazanmıştır. Bu zaman diliminde 78 adet olay meydana gelmiştir. Bu saat insanların mesaiden sonra birbirleriyle yakın ilişki halinde oldukları zaman dilimini kapsar. 3. zaman diliminin sonlarına doğru çevrenin tenhalaşmasıyla bu suçun işlenmesi için uygun ortam oluşur (Grafik 12)

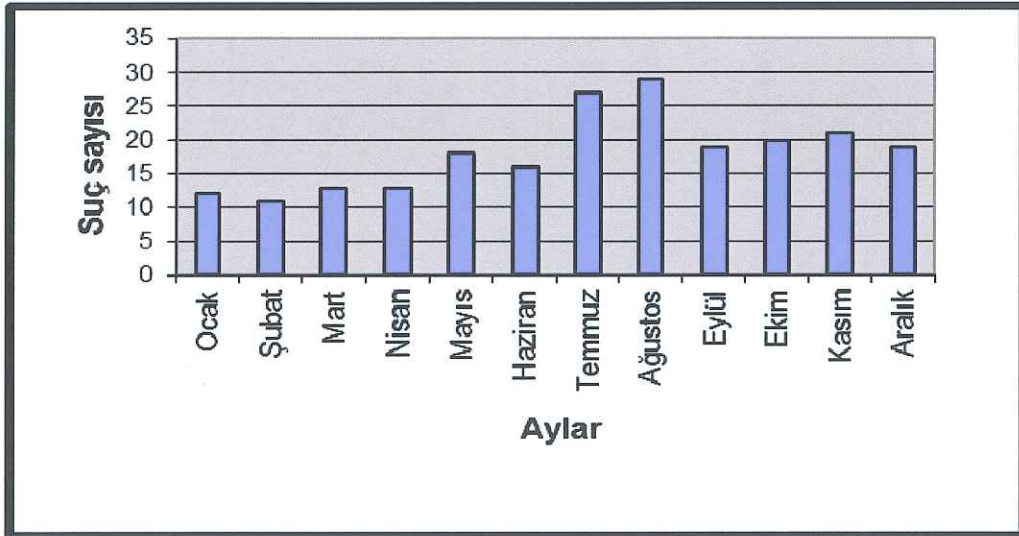
Grafik 12: Bandırma Şehrinde Kasten Yaralama suretiyle İşlenen Suçlar - Zaman İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Bandırma şehrinde en sıcak ay ağustos (29) aydır. Bu mevsimde insanlar daha fazla dışarıda zaman geçirmekte ve alkol tüketimi de artmaktadır (Grafik13).

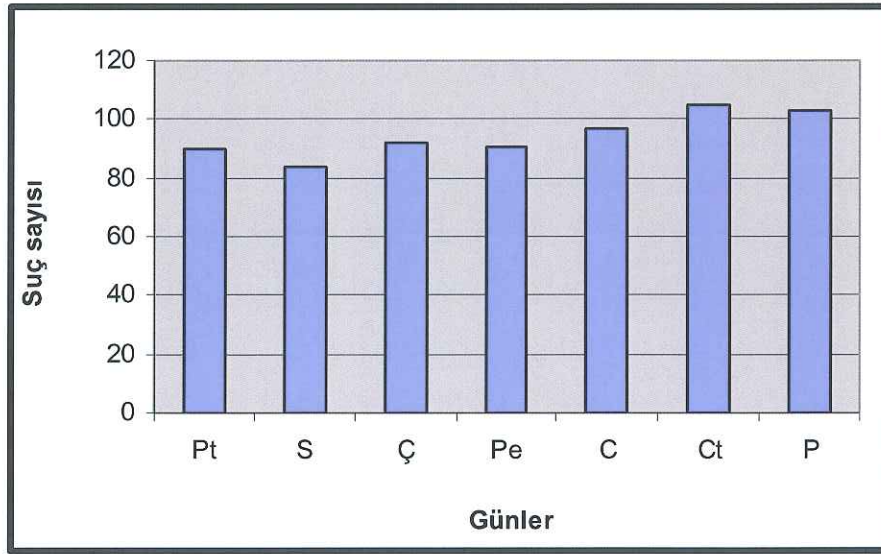
Grafik 13: Bandırma Şehrinde Kasten Yaralama Suretiyle İşlenen Suçlar - Zaman (Aylar) İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Kasten yaralama olayına en yoğun Cumartesi (105) ve Pazar (103) günleri rastlanmaktadır (Grafik 14). İnsanlar hafta içi yorgunluğunu üzerlerinden atmak için hafta sonlarını gece geç saatlere kadar eğlenmektedirler.

Grafik 14: Bandırma Şehrinde Kasten Yaralama Suretiyle İşlenen Suçlar - Zaman (Günler) İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Alkollü mekân sayısı ile hem kasten yaralama ($r=.70$, $p<0.01$) hem de mala zarar verme ($r=.70$, $p<0.01$) biçimindeki davranış arasında güçlü bir anlamlı ilişki vardır. Bu da göstermektedir ki alkollü içki tüketilen mekân sayısı arttıkça hem kasten yaralama hem de mala zarar verici davranış sayısı artmaktadır. Mevcut bilgiler ışığında çıkan tablo 8.hipotezi "Kasten yaralama suçu işleme davranışı ile alkollü mekanlar [alkol tüketimine en uygun] arasında pozitif korelasyon vardır." doğrulamaktadır (Tablo 10).

Tablo 10: Kasten Yaralama, Mala Zarar Verme ve Alkollü Mekân Arasındaki Korelasyon

			Mala_zarar_suc_orani	Kasten_yaral_ama_sucu	Mekan_sayisi_toplam
Spearman's rho	Mala_zarar_suc_orani	Correlation Coefficient	1,000	,96(**)	,70(**)
Correlation Coefficient	Kasten_yaralama_sucu		,96(**)	1,000	,70(**)
Correlation Coefficient	Mekan_sayisi_Toplam	Correlation Coefficient	,70(**)	,70(**)	

** 0.01 seviyesinde korelasyon güçlüdür.(2-tailed).

4.3.3. İntihara Teşebbüs

Kişinin istemli olarak ölümle sonuçlandığı eyleme intihar, sonuçlanamayan eyleme ise intihar girişimi denmektedir. Durkheim intiharı, "bir insanın doğuracağı sonucu bilerek olumlu ya da olumsuz bir eylemle doğrudan doğruya veya araçlı olarak kendi kendini ölüme sürüklemesi" olarak tanımlar. İntiharda dünyadan tamamen uzaklaşma isteği varken, İntihar girişimlerinin bazılarında ise dünyaya, çevreye ve toplumla bütünleşme isteği söz konusudur (Demirbaş, 2005).

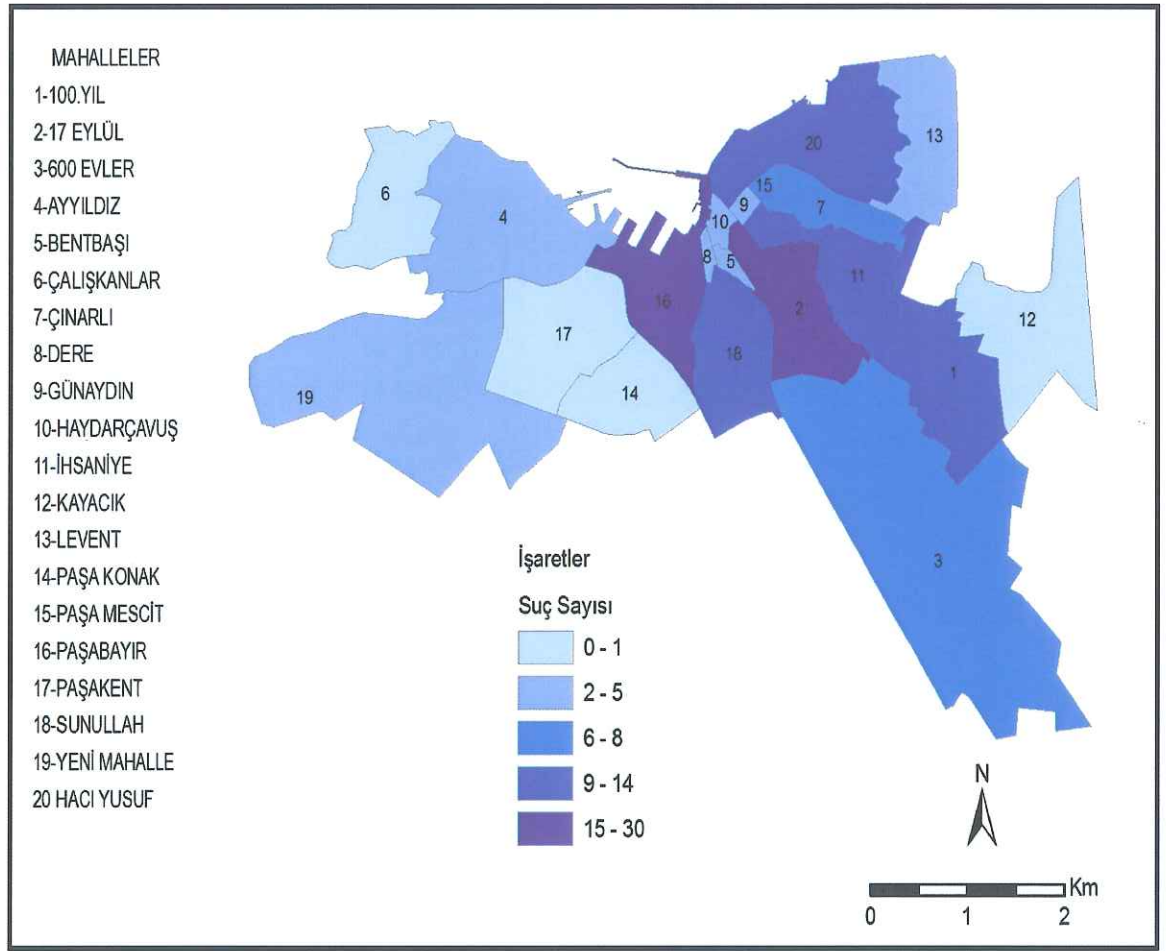
Tüm intiharları tek bir nedene bağlayarak açıklamak mümkün olmayıp intihar ve intihar girişimleri çok yönlü ve karmaşık bir olgudur. Olay, özellikle kentleşme ve sanayileşme ile birlikte ivme kazanan bu olgudur.

“Antik çağdan 19 ‘uncu yüzyıla kadar intihar dini, ahlaki, kanuni bir sorun olarak görülmüştür. Örneğin, Isparta, Atina ve Kıbrıs’ta, kişinin yetkili makamlardan izin almadan intihar etmesi halinde ona normalde yapılması gereken cenaze işlemi uygulanmaz, kolu bedeninden kesilir ve ayrı gömülürdü, Roma’da ise, intihar etmek isteyeninin senetoya sunup, onay alması gerekirdi. Hindistan’da kocası ölen kadının kendisini yakması ad verilen “suttee” uygulaması görülmekte olup, bu davranış devlet tarafından uygun görülürdü. Japonya’da ise onursuz yaşanamayacağı düşüncesiyle yanlış kefaretni ödemek veya utançtan kaçınmak için “harakiri” yapmak suretiyle intihara teşvik edilirdi” (Demirbaş, 2005: 270).

TÜİK’in verilerine göre Türkiye’de intihar eden erkeklerin yarısının 35, kadınların ise 25 yaşından daha küçük oldukları belirlenmiştir. Kadın intiharlarının nedenleri arasında % 10,7 ile psikolojik nedenler ilk sırayı almaktadır. Bunu,% 9,3 ile aile içi tartışmalar, % 6,7 ile aile baskısı ve psikiyatrik rahatsızlık, % 4’le namus, çocuk olmama ve fiziki rahatsızlıklar takip etmektedir. Erkek intiharlarının nedenleri arasında ise ilk sırada % 23’le ekonomik nedenler gelmektedir. İkinci sırada % 19,2 ile psikolojik rahatsızlıklar, üçüncü sırada % 15,4 ile psikiyatrik hastalıklar bulunmaktadır (<http://www.habervitrini.com>).

Bandırma Şehrinde 2006 yılında 186, 2007 yılında 162, 2008 yılında 49 tane olmak üzere toplam 497 intihara teşebbüs olayı yaşanmıştır. Üç yılın ortalaması alındığında 166 olay meydana gelmiştir. Bunların 2006’da 4, 2007’de 3, 2008’de 2 tanesi ölümle sonuçlanmıştır. İntihara teşebbüs olayı kişilere karşı işlenen suçlar arasında 3.sırayı almaktadır. Bu suçun işlenmesinin çok çeşitli nedenleri mutlaka vardır. Bunları tek tek bulmak oldukça zordur ve başlı başına bir araştırma konusudur. Genel dağılışa bakıldığında Paşabayır (30), 17 Eylül (23), Hacı Yusuf (14), Sunullah (14), 100. Yıl (11), İhsaniye (10), Çınarlı (8), İlçe merkezi (7), 600 Evler (6), Ayyıldıztepe (5), Günaydın (5), Haydar Çavuş (5), Bentbaşı (4), Yeni Mahalle (4), Dere (3), Paşakonak (1), Paşakent (1) mahallelerinde bu olaya rastlanmaktadır (Şekil 15).

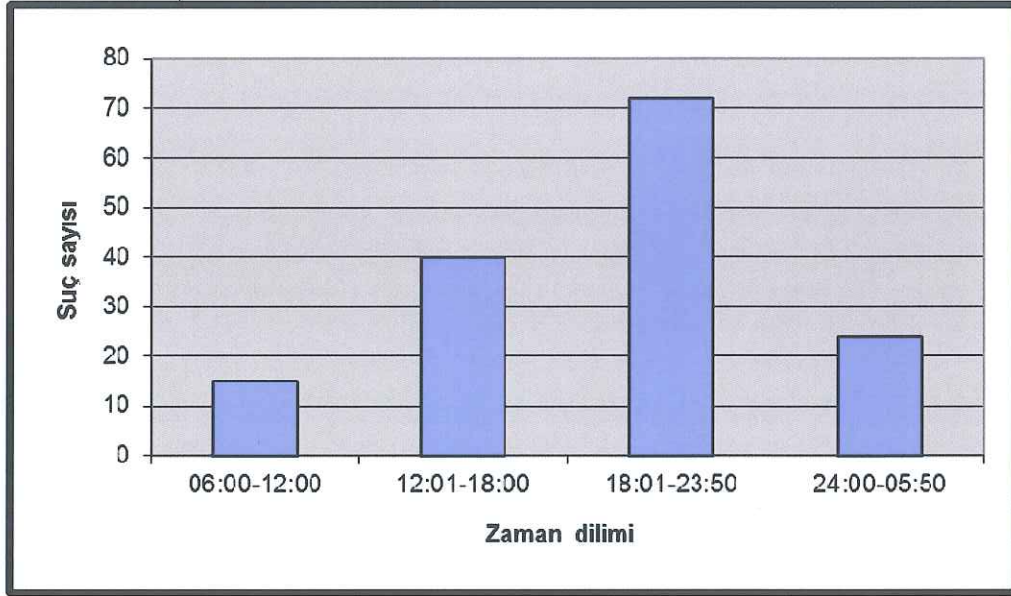
Şekil 15: Bandırma Şehrinde İntihara Teşebbüs Suçunun Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Bandırma şehrinde intihara teşebbüs olayında en sıcak zaman 3.zaman (18:00 – 23:50) dilimidir (Grafik 15). 72 olay yaşanmıştır. Bu saatler insanların işten çıkıp gün içinde yaşadığı sıkıntıları değerlendirebileceği ilk zaman aralığıdır.

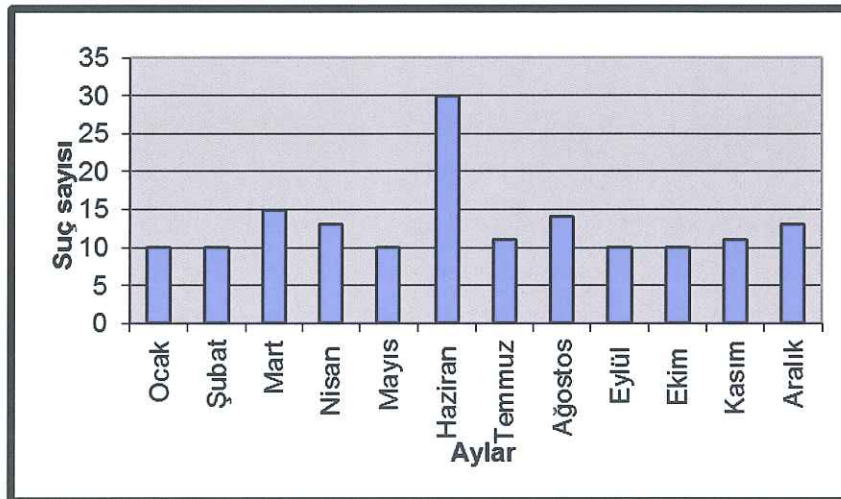
Grafik 15: Bandırma Şehrinde İntihara Teşebbüs Olayı - Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

İntihara teşebbüs olaylarında en sıcak ay Haziran (30) ayıdır (Grafik 16). Bunda bunaltıcı sıcaklıkların insan bünyesinde yarattığı buhranlar etkilidir.

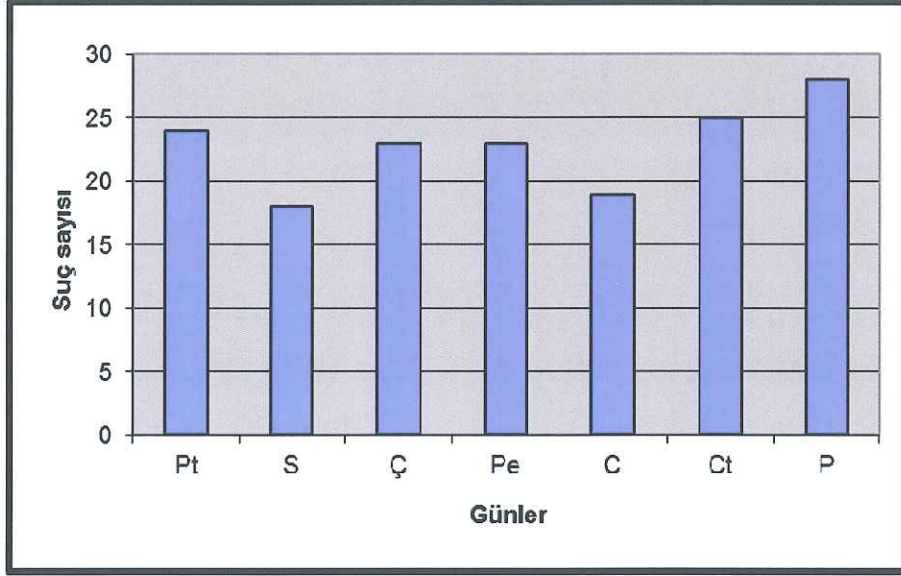
Grafik 16: Bandırma Şehrinde İntihara Teşebbüs Olayı - Zaman (Aylar) İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Haftanın bütün günlerinde intihar olaylarına rastlanmaktadır. Pazar (28) en sıcak gün olarak görülmektedir (Grafik 17).

Grafik 17: Bandırma Şehrinde İntihara Teşebbüs Olayı - Zaman (Günler) İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010

4.3.4. Hürriyete Karşı Suçlar

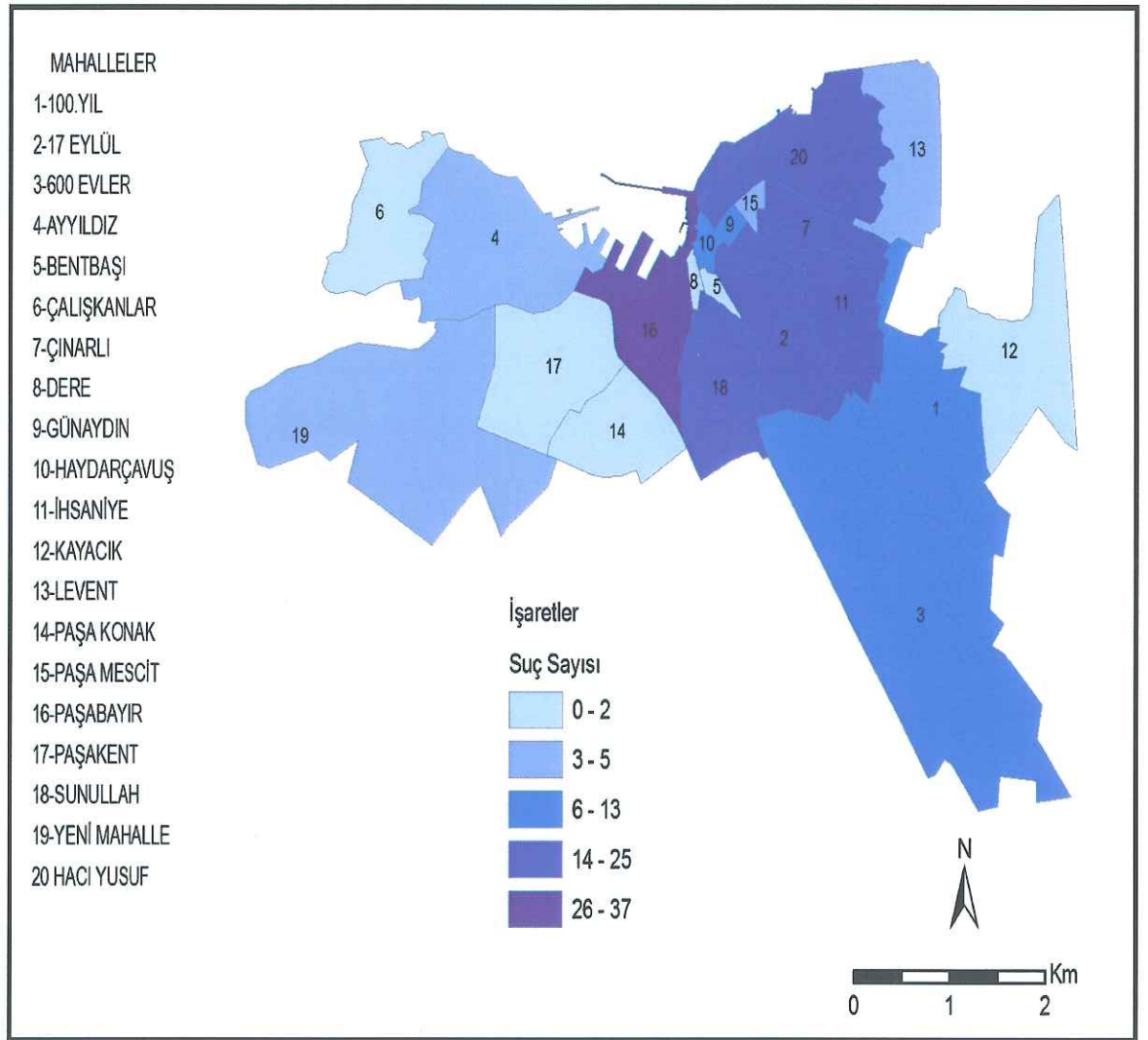
5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hürriyete karşı suçları kapsamaktadır: tehdit, şantaj, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, eğitim ve öğretimin engellenmesi, siyasi hakların kullanılmasının engellenmesi, inanç, düşünce ve kanaat hürriyetinin kullanılmasını engelleme, konut dokunulmazlığının ihlali, iş ve çalışma hürriyetinin ihlali, dilekçe hakkının kullanılmasının engellenmesi, ayırimcılık, kişilerin huzur ve sükûnunu bozma, haberleşmenin engellenmesi (www.eceza.com).

Bandırma şehrinde 2006 'de 200, 2007 'de 216, 2008'de 223 olmak üzere toplam 639, yıllık ortalamalar hesaplandığında 213 adet hürriyete karşı suç işlenmiştir. Balıkesir Emniyet Müdürlüğü hürriyete karşı suçları tehdit, konut dokunulmazlığı ve kız kaçırma alt başlıkları altında toplamıştır. 2006 yılında 167 tehdit, 44 kız kaçırma olayı yaşanmıştır. 2007 yılında 122 tehdit, 29 konut dokunulmazlığı, 43 kişi hürriyetinden yoksun kılma; 2008 yılının ilk

altı ayında 115 hürriyete karşı suç, ikinci altı ayında 21 kız kaçırma, 77 tehdit olayı yaşanmıştır.

Üç yıllık ortalamalara göre, Bandırma şehrinde hürriyete karşı işlenen suçlar Paşabayır (37), adresi belli olmayan (27), 17 Eylül (25), Sunullah (18) mahallelerinde yoğun yaşanmaktadır. Yeni mahalle (3), Bentbaşı (2), Paşakonak (1) hürriyete karşı işlenen suçların en az işlendiği mahallelerdir (Şekil 16).

Şekil 16: Bandırma Şehrinde Hürriyete Karşı İşlenen Suçların Mahalleler Göre Dağılışı (2006 – 2008)

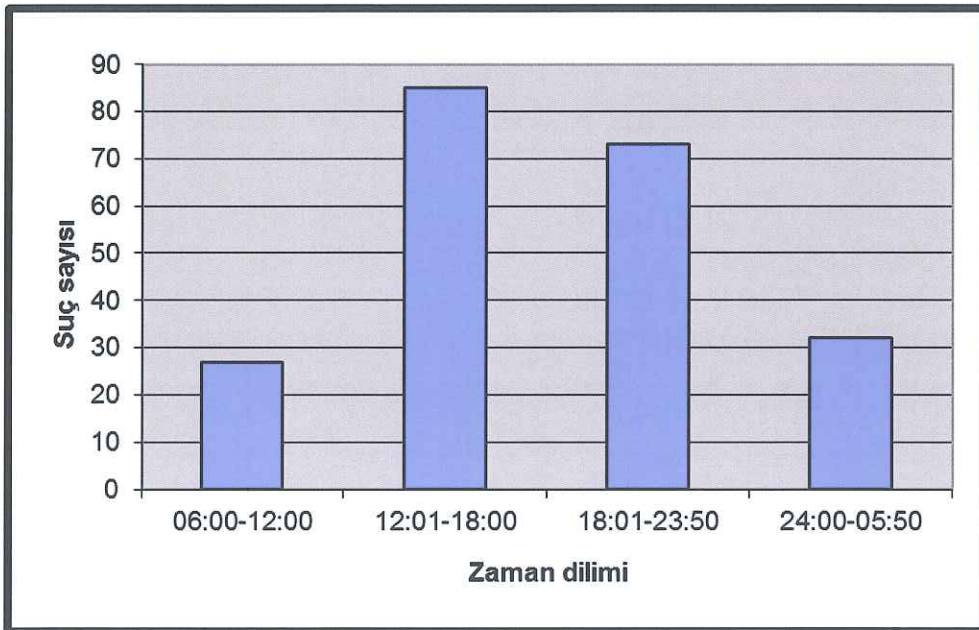
Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Paşabayır Mahallesi gelir seviyesi yüksek bir mahalle olduğu için rahatsızlık verme ve konut dokunulmazlığı suçları çok görülür. 17 Eylül Mahallesi açık oto pazarı, iki tane semt pazarı, ilköğretim okulları, anaokulları, liseler, devlet hastanesi, alışveriş merkezleri, vergi dairesi, sebze hali, çocuk esirgeme kurumu, camiler, otobüs terminali, çok sayıda kıraathane, otel, pavyon ve birahaneleri bünyesinde barındırır. Bu durum farklı kültür ve eğitim seviyesindeki insanları bir araya getirmekte ve problemler doğurmaktadır.

Üç yıllık ortalamalara göre, kız kaçırma olayları 17 Eylül (3), Sunullah (3), 100. Yıl (2), boş alan (2), 600 Evler (1), Çınarlı (1), İhsaniye (1), Paşamescit (1), Paşabayır (1) mahallelerinde görülür. Sunullah mahallesinde muhafazakâr aile tipi yaygındır. İsteklerini özgürce ifade edemeyen kızlar yolu kaçırmakta bulmaktadırlar. 100. Yıl, 600 Evler, Çınarlı kırsal kesimden göç alan mahallelerdir. Kırsal kesim geleneği olan kız kaçırma (İçli, 2001: 154) bu mahallelerde görülmektedir. Bu durum 9.hipotezi "Kız kaçırma kırsal kesim suçudur." doğrulamaktadır.

Bandırma şehrinde 2. zaman diliminde (85) suç sayısı yoğundur. 3. zaman diliminde de (73) yoğunluk devam etmektedir (Grafik 18).

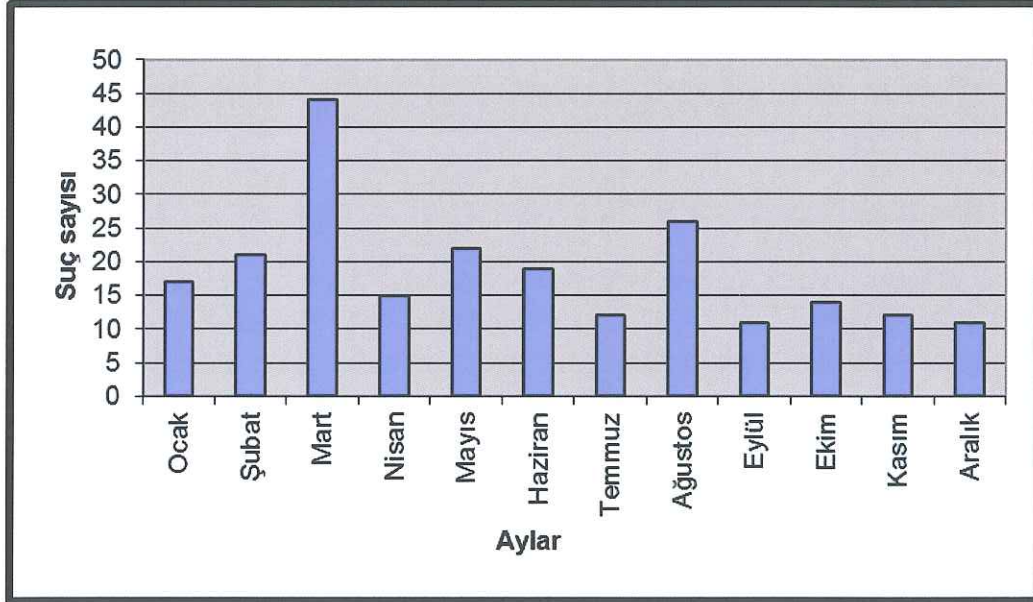
Grafik 18: Bandırma Şehrinde Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar – Zaman (Saatler) İlişkisi (2006 – 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Hürriyete karşı işlenen suçlar mart ayında (44) yoğunluk kazanmaktadır (Grafik 19).

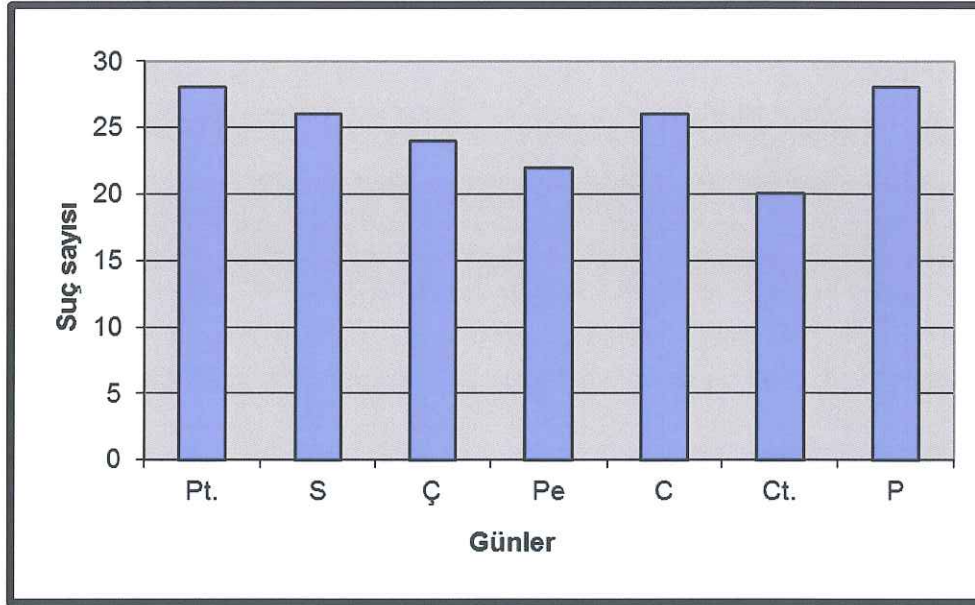
Grafik 19: Bandırma Şehrinde Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar - Zaman (Aylar) İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

En sıcak günler pazar ve pazartesi (28) günleridir. Haftanın tamamında bu suç türüne rastlanmaktadır (Grafik 20).

Grafik 20: Bandırma Şehrinde Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar - Zaman (Günler) İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

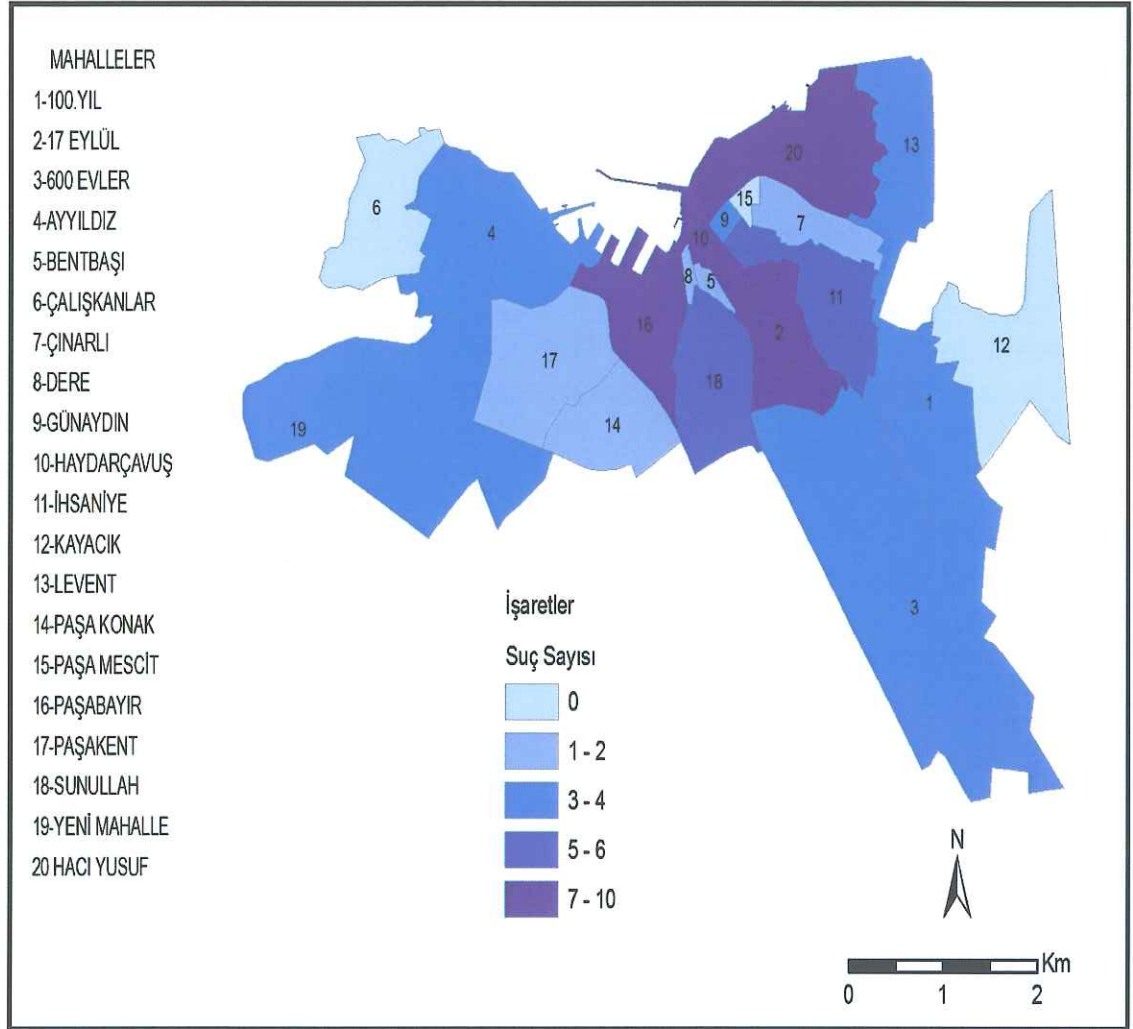
4.3.5. Şerefe Karşı İşlenen Suçlar

Herkes belli bir onur, şeref, haysiyete sahiptir. Ceza hukuku, kişiyi, onuruna, şeref ve haysiyetine dokunan fiillere karşı korumaktadır. Ceza hukuku, kişinin onurunu, şeref ve haysiyetini, cezaî himayenin konusu yapmıştır. Haksız olarak, bir kimsenin onuruna, şeref ve haysiyetine saldırıda bulunmak, hakaret suçuna vücut vermektedir. Ceza Kanunu, hakaret suçunu, "Kişilere Karşı Suçlar" ismini taşıyan ikinci kısmının, sekizinci bölümünde şerefe karşı suçlar ismi altında düzenlemiştir (www.abchukuk.com).

Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü şerefe karşı suçları hakaret suçuyla tanımlamıştır. 2006'da 82, 2007'de 67, 2008 yılında 89 hakaret suçu işlenmiştir. Yıllık ortalamalara göre Bandırma şehrinde 79 adet şerefe karşı suç işlenmiştir. Bandırma şehrinde yaşanan hakaret suçları genelde alkol, alacak - verecek meselesi, ev sahibi – kiracı anlaşmazlığı, telefonla hakaret, husumet, duygusal ilişki vb. sebeplerden işlenmektedir. Üç yıllık ortalamalar alındığında bu suç türünde yoğunluk Paşabayır (10), Hacı Yusuf (10), Haydar Çavuş (9), 17 Eylül (9) mahallelerinde yaşanmaktadır. Bentbaşı (1),

Paşakonak (1), Paşamescit mahallelerinde ise hiç olay yaşanmamıştır (Şekil 17).

Şekil 17: Bandırma Şehrinde Şerefe Karşı İşlenen Suçların Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)

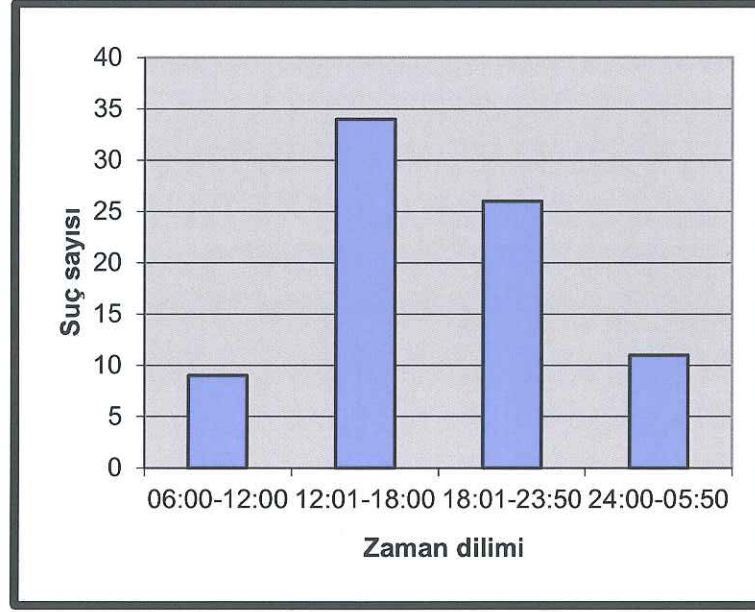
Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Haydar Çavuş Mahallesiinde daha çok alacak - verecek meselesinden dolayı hakaret suçu işlenmektedir. Bu durumun ortaya çıkmasında merkezi iş alanı olmasının etkisi elbette ki büyüktür. Paşabayır Mahallesiinde bu suç türü genelde husumet nedeniyle işlenmektedir.

Bandırma şehrinde şerefe karşı işlenen suçlar açısından en sıcak saatler 2. zaman (34) dilimidir (Grafik 21). Günün bu bölümü insanların iş gereği birbirleriyle en fazla etkileşim içinde oldukları mesai saatlerini kapsamaktadır. Dolayısıyla kişilerin birbirlerine karşı sıfır tolerans

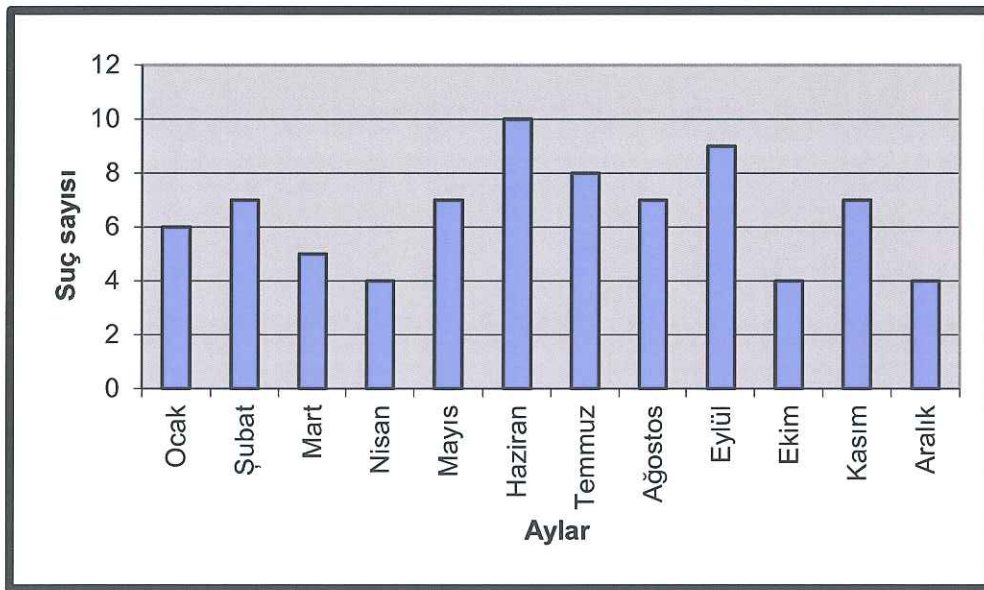
gösterdikleri bu zaman diliminde olay sayısının artması bir tesadüf olmamalıdır. En sıcak ay Haziran (10), en sıcak gün ise cumartesidir (18). (Grafik 22, Grafik 23).

Grafik 21: Bandırma Şehrinde Şerefe Karşı İşlenen Suçlar - Zaman İlişkisi (2006 - 2008)

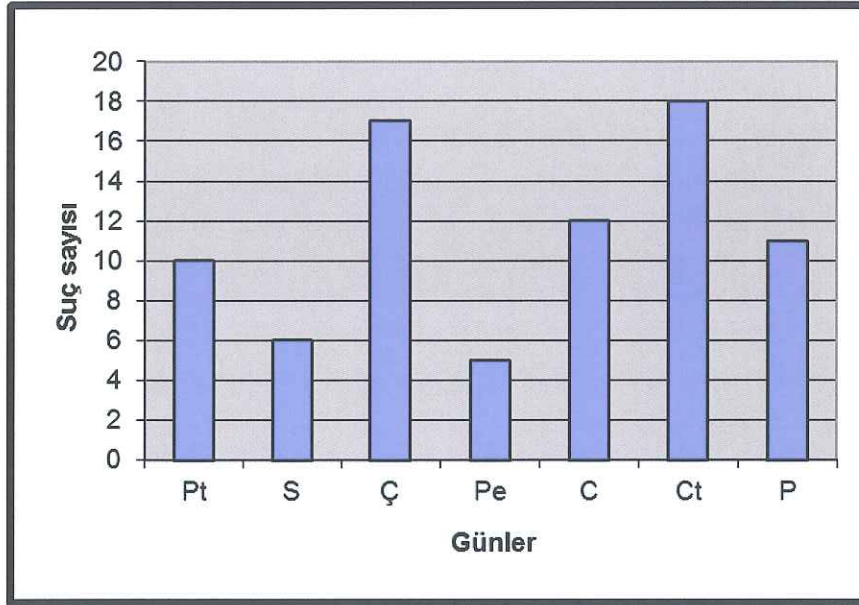
Kaynak: Balıkesir İl emniyet Müdürlüğü, 2010.

Grafik 22: Bandırma Şehrinde Şerefe Karşı İşlenen Suçlar - Zaman (Aylar) İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Grafik 23: Bandırma Şehrinde Şerefe Karşı İşlenen Suçlar - Zaman (Günler) İlişkisi (2006 - 2008)

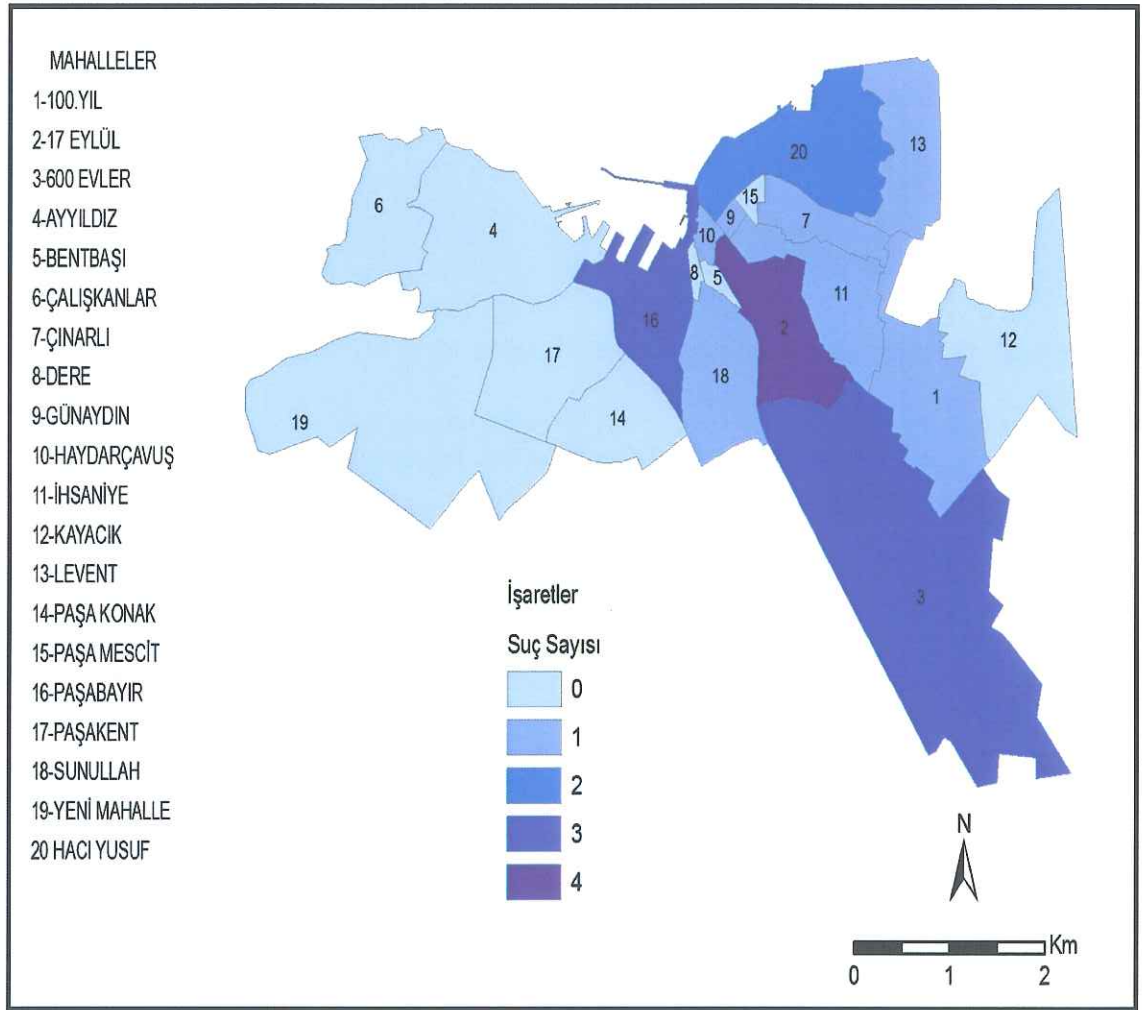

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

4.3.6. Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar

Balıkesir Emniyet Müdürlüğü cinsel dokunulmazlığa karşı suçları, ırza geçme, sarkıntılık, müstehcen hareketler, ırza tesaddi, cinsel taciz, çocuğun cinsel yönden istismarı başlıkları altında sınıflandırmıştır. Çalışma alanında 2006 'da 17, 2007 'de 25, 2008 yılında 19 tane cinsel dokunulmazlığa karşı suç işlenmiştir. Yılda ortalama işlenen suç sayısı 20 adet kadardır. Mahalleler bazında bakıldığında 17 Eylül (4), 600 Evler (3), Paşabayır (3), Hacı Yusuf (2), Haydar Çavuş (1), İhsaniye (1), Levent (1), Sunullah (1), ilçe merkez (1), 100. Yıl (1), Çınarlı (1), Günaydın (1) mahallelerinde belirtilen sayılarda suç işlenmiştir. Dere, Yeni Mahalle, Paşakonak mahallelerinde ise bu suç türüne hiç rastlanmamıştır (Şekil 18). 17 Eylül Bandırma şehrinin en kalabalık mahallesi konumundadır. Bandırma'nın en büyük iki lisesi bu mahalle sınırları içindedir. 600 Evler Mahallesi şehir merkezinden uzaktır. Bu mahalledeki evler bahçeli ve müstakildir. Ayrıca Bandırma'nın alt geçide sahip tek mahallesidir. Bu etkenler suçun işlenmesine zemin hazırlamıştır.

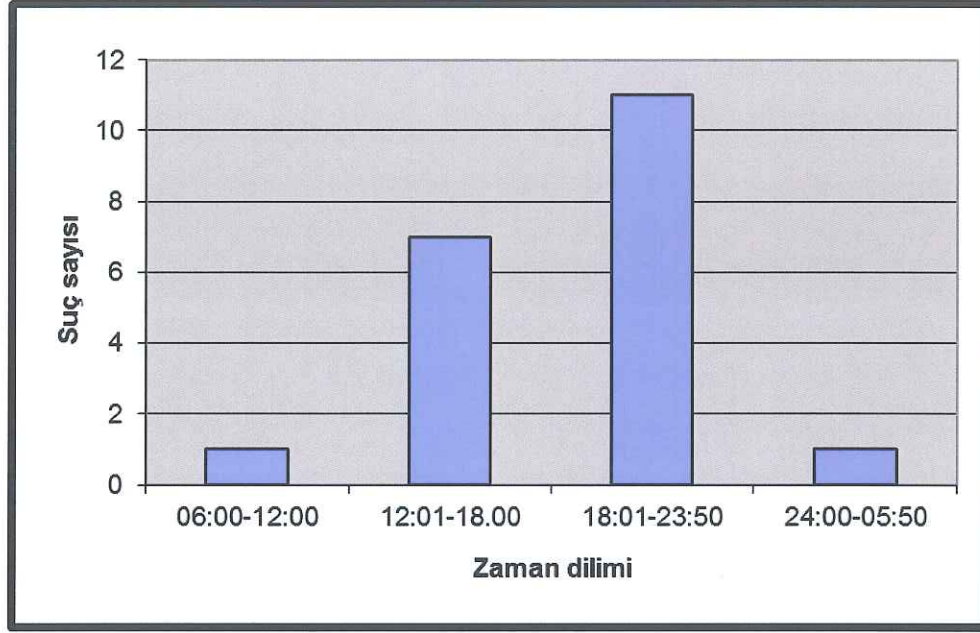
Şekil 18: Bandırma Şehrinde Cinsel dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçların Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

”Cinsel Suçlar ve Zaman” grafiğine bakıldığında (Grafik 24) cinsel suç oranları ikinci saat diliminde yani kalabalığın fazla olduğu saatlerde ve 3. zaman diliminde yani sokakların tenhalaşmaya başladığı zamanlarda gerçekleşmektedir. Bu durum 10. hipotezi ”Cinsel taciz ve sarkıntılık suçu genelde kalabalık mekânlarda veya gece geç saatlerde gerçekleşir” desteklemektedir.

Grafik 24: Bandırma Şehrinde İşlenen Cinsel Suçlar - Zaman İlişkisi (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

4.4. Toplumsal Suçlar

Bandırma şehrinde 2006, 2007, 2008 yıllarında toplam 387 toplumsal suç meydana gelmiştir. Aile üyelerine kötü davranma, fuhuş ve fuhşa yardım ve yataklık, devlet memurlarını, kolluk kuvvetlerini darp, direnme, kamu güvenine karşı suçlar (sahtecilik), kumar oynamak - oynatmak, dilenmek, uyuşturucu satmak toplumsal suçlar içerisinde alınmıştır.

Toplumsal suçlara bir bütün olarak bakıldığında şehir içi arazi dağılışı düzeni farklılıklar göstermektedir. Yıllık ortalamalara göre Paşabayır (24), 17 Eylül (21), Hacı Yusuf (12), Sunullah (12) yoğunluğun yaşandığı mahallelerdir. 17 Eylül ve Paşabayır mahallelerinde işlenen suçun fazlalığı bu mahallelerin kalabalık olmasıyla ilişkilendirilebilir.

Bu suç türleri içerisinde aile üyelerine kötü davranma suçu ön plana çıkmaktadır. 2006 yılında 126, 2007'de 131, 2008 'de 76 olmak üzere toplam 333 olay meydana gelmiştir. Yıllık ortalamalar alındığında Paşabayır (22), 17 Eylül (17), Sunullah (11), 100. Yıl (9), Hacı Yusuf (9), Çınarlı(7), İhsaniye (7), 600 Evler (5), Yeni Mahalle (4), Haydar Çavuş (3), Levent 3), Paşakonak (3), Ayyıldıztepe (3), Bentbaşı (3), Günaydın (2), Paşamescit (2) mahallelerinde

aile üyelerine kötü muamele suçu işlenmiştir. Genel dağılışa bakıldığında ailelerin eğitim ve gelir seviyesi ister yüksek ister düşük olsun her mahallede bu suç türü işlenmiştir.

Paşabayır Mahallesiinde aile üyelerine kötü davranma oranının yüksek olması (22) 11.hipotezi "Eğitim ve gelir seviyesi düştükçe aile içi şiddet artar." çürütmektedir. Paşabayır Mahallesiinde fuhuş ve fuhuşa yardım ve yataklık (2) suçu işlenen bir başka suç türüdür. Bu durum mahallenin yüksek gelirlilerin yaşadığı alan olmasıyla ilgili olmalıdır. 17 Eylül Mahallesiinde daha çok aile üyelerine kötü davranma suçu (17) işlenmiştir. Bunu fuhuş suçu (2) takip etmektedir. Bu mahalle sınırları içindeki birkaç otelin varlığı bu duruma ortam hazırlamıştır. Ayrıca devlet memurları, kolluk kuvvetlerini darp suçu da (1) işlenmiştir.

Bandırma şehrinde sahtecilik, kumar oynamak, oynatmak, dilendirmek, uyuşturucu suçları yok denecek kadar az sayıda yaşanan olaylardır (Tablo 11).

Tablo 11: Bandırma Şehrinde Toplumsal Suçların Mahallelere Göre Dağılımı (2006 – 2008)

Mahalleler	1		2		3		4		5		6		7		Toplam	Ort.	
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007			2008
17 Eylül	16	20	15	6	1											62	21
100. Yıl	12	9	6													27	9
600 Evler	7	9				2										18	6
Ayyıldıztepe	1	4	3													8	3
Bentbaşı	2	4	3													9	3
Çınarlı	6	6	9	1		1										23	8
Dere	1	5	2													8	3
Günaydın	6	1									1					8	3
Haydar Çavuş	5	3	1								1					16	5
Hacı Yusuf	9	14	4			3	3							1		34	12
İhsaniye	7	7	3		1	2										20	7
Levent	3	4	3			1										11	4
Paşakonak	1	4	3			1										9	3
Paşamescit	1	2	3													6	2
Paşabayır	30	24	10			3	4									71	24
Sunullah	11	11	10		1	1				1						35	12
Yeni mahalle	6	4	1			1										12	4
Paşakent																1	0
Adresi belli olmayan	2			1	1	1							1	2		10	3
Toplam	127	131	78	8	5	1	25	8	1	2	2	1	2	1	1	391	135

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

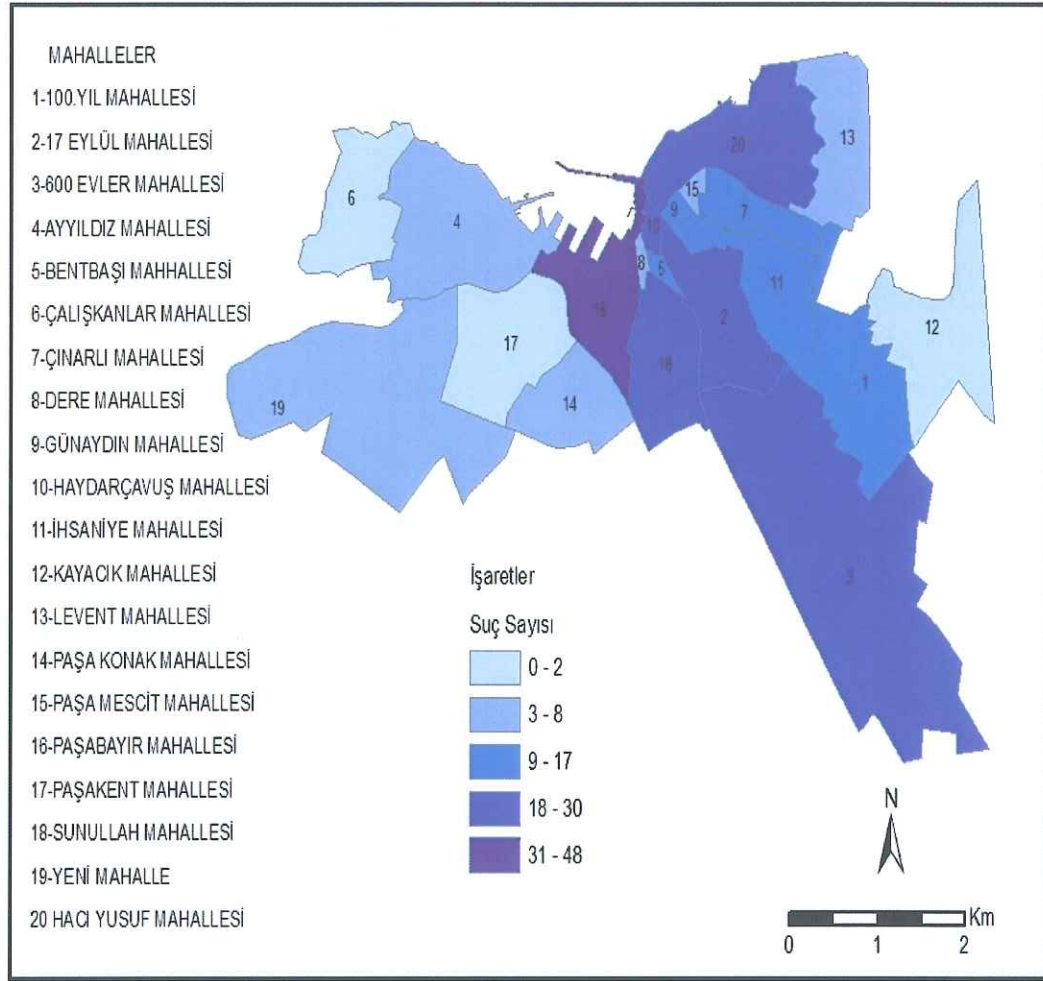
1. Aile üyelerine kötü davranma 2. Fuhuşa yardım ve yataklık 3. Devlet memurlarını ve kolluk kuvvetleri darp 4. Kamu güvenine karşı suçlar (sahtecilik) 5. Kumar oynamak 6. Dilenmek 7. Uyuşturucu

4.5. Diğer Suçlar

Bandırma şehrinde diğer suçlar başlığı altında 2006, 2007, 2008 yıllarında toplam 866 olay meydana gelmiştir. Balıkesir Emniyet Müdürlüğü diğer suçları şu başlıklar altında toplamıştır: 6136 sayılı S.K.M, darp, bilişim suçları, emniyeti suiistimal, çocuk kaçırma, evlenmek vaadiyle kızlık bozma, ihmal ve kazaen yaralama, ihmalen veya kasten yangın, mesken masuniyetini ihlal, mesken mahalde ateş etmek, banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılması, buluntu mala sahip çıkmak, satmak, diğer kazalar, iş kazası, kayıp şahıs, ölümlü trafik kazası, suçta kullanılan eşyayı satmak, satın almak, saklamak, şüpheli ölüm, korsan Cd (5846 sayılı kanun), trafik güvenliğini tehlikeye sokmak, zehirlenme, zorla çek-senet imzalatmak, adliyeye karşı suçlar, buluntu silah, çocuk düşürtme, düşürme, kısırlaştırma, iş kazası, 5846 güvenlik olayı, hükümet emirlerine muhalefet, yaralamalı trafik kazası, zimmet vb.

Üç yıllık ortalama alındığında, bu tür suçların yoğunluk kazandığı mahalleler arasında Paşabayır 48 adet olayla ilk sırada gelmektedir. 17 Eylül Mahallesi 30 adet olayla ikinci sırayı, 600 Evler 25 adet olayla üçüncü sırayı almaktadır. Paşamescit, Levent, Paşakonak'ın 4 adet olayla suçun en az işlendiği mahalleler oldukları görülmektedir (Şekil 19).

Şekil 19: Bandırma Şehrinde Diğer Suçların Mahallelere Göre Dağılışı (2006 - 2008)

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010.

Üç yılın ortalamasına bakıldığında diğer suçlar içinde darp (99), yaralamalı trafik kazası (32), 6136 sayılı S.K.M (27), emniyeti suistimal (22), zehirlenme (17), diğer kazalar (17), ihmal ve kasten yangın (10) en yoğun yaşanan suçlardır. Ölümlü trafik kazası (1), banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılması (1), meskûn mahalde ateş etmek (1), buluntu silah (1), mesken masuniyetini ihlal (1) ise az işlenen suçlardır. Şehirde suç olayının yaşanmadığı diğer suçlar da vardır. Bunlar; Buluntu mala sahip çıkmak, satmak (0), suçta kullanılan eşyayı satmak, sahip çıkmak (0), trafik güvenliğini tehlikeye sokmak (0), zorla çek - senet imzalamak (0), adliyeye karşı suçlar (0), çocuk düşürtme, düşürme, kısırlaştıma (0), 5646 pasaport kanunu (0), 5846 güvenlik olayı (1), hükümet emirlerine muhalafet (0),

zimmet (0), bilişim suçları (0), çocuk kaçıırma (0), evlenmek vaadiyle kızlık bozma (0) şeklinde sıralanabilir.

Diğer suçlar içinde darp olayının (99) en sık rastlanan suç türü olduğu görülmektedir. Çalışmada darp olayı fiziksel ve lisanen şiddet başlıkları altında alınmıştır. Darp olayına en yoğun olarak Paşabayır (17), Hacı Yusuf (13), Sunullah (11), 17 Eylül (8), 600 Evler (7) mahallelerinde rastlanmaktadır. Dere (3), Yeni mahalle (2), Paşamescit (2), Levent (1), Paşakent (1), Paşakonak (0) mahalleleri ise bu suç türünün seyrek olarak görüldüğü yerlerdir. Bu suç türünü 6136 S.K.M (Ateşli silahlar, bıçaklar ve diğer aletler hakkında kanun) takip etmektedir (31). Paşabayır (6), 17 Eylül (3), Haydar Çavuş (4), Hacı Yusuf (3), 600 Evler (3) mahallelerinde görülmektedir. Levent, Ayyıldıztepe bu suç türünün hiç yaşanmadığı mahallelerdir. Üç yılın ortalaması alındığında yaralamalı trafik kazası (32) da yoğun görülen bir suç türüdür. Yaralamalı trafik kazası Paşabayır (6), 17 Eylül (4), 600 Evler (3), Sunullah ve İhsaniye (3) mahallelerinde daha sık görülmektedir (Tablo 12). Paşamescit Mahallesi bu suç türünün hiç yaşanmadığı mahalledir. 17 Eylül Mahallesiinde trafik yoğun ve sokaklar dardır. Evlerin bahçeleri, park ve yeşil alan olmadığı için çocuklar sokaklarda oynamaktadır. Bu durum kazalara sebep olur. Paşabayır Mahallesi yeni imar alanı olduğu için sokaklar geniş ve sürat yapmaya müsaittir. Bandırma limanına giriş – çıkış yapan taşıtlar hem ro-ro, hem liman - nakliye hem de ido iskelesi için tahsis edilen güzergâh bu mahalle sınırları içinden geçmektedir. Ayrıca Paşakent ve Paşakonak mahallelerine giden otobüs ve dolmuş hatları da Paşabayır güzergâhını kullanmaktadır. Dolayısıyla Paşabayır Mahallesiinde görülen yoğun hareketlilik suçu da beraberinde getirmektedir.

Tablo 12: Bandırma Şehrinde Diğer Suçların Mahallelere Göre Dağılımı (2006 - 2008)

Mahalleler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	ORT.	
17 Eylül	3	8	5	5			1	1				1							1		2										4		30
600 Evler	3	7	1	3			2	1				1								1											3		25
Bentbaşı	1	2		1																											1		17
Çınarlı	1	4		1			1	1													2										1		11
Dere	1	2		1			1	1											1		1									1		8	
Günaydın		4		1			2												1		1										1		9
Haydar Çavuş	4	10		1			1																								2		20
Hacı Yusuf	3	13		1			2	1																							1		23
İhsaniye	1	9		1			1																								3		17
Paşamescit	1	2					1																										4
Paşabayır	6	17		1			1	3	1	1	1	1	1					1			2									6		48	
Sunullah	1	11						1				2									2									3		23	
100.Yıl		5		1								1									2									1		11	
Ayyıldıztepe		1										1																			2		5
Levent		1						1																						1		4	
Paşakent		1					1																									2	
Paşakonak	1																															4	
Yeni Mahalle		2																			1									2		4	
İlçe merkez				1										7																	1		5
Adresi belli																																10	
Olmayan	1			2									5																			11	
Toplam	27	99	6	19	1	13	10	1	1	1	1	12	7					2	2		14								33		287		

Kaynak: Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü, 2010. 6136 sayılı S.K.M 2.Darp 3.Bilişim suçları 4.Emniyeti suistimal 5.Çocuk kaçırma 6.Evlenmek vaadiyle kızlık bozma 7.İhmal ve kazaen yaralama 8.İhmal ve kasten yangın 9.Mesken masuniyetini ihlal 10.Mesken masuniyetini ateş etmek 11.Banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılması 12.Buluntu mala sahip çıkmak, satmak 13.Diğer kazalar 14.İş kazası 15.Kayıp şahıs 16.Ölümlü trafik kazası17.Suçta kullanılan eşyayı satmak, satın almak, saklamak 18.Şüpheli ölüm 19.Korsan cd. 20.Trafik güvenliğini tehlikeye sokmak 21.Zehirleme 22.Zorla çek-senet imzalatmak 23.Adliyeğe karşı suçlar 24.Buluntu silah 25.Çocuk düşürme, düşürme, kısırlaştırma 26.İş kazası 27.5846 Güvenlik olayı 29.Hükümet emirlerine muhalefet 30.Yaralamalı trafik kazası 31.Zimmet

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Öneriler

Sosyal bir olgu olan suç her toplumun ayrılmaz bir gerçeğidir. Başka bir deyişle toplumun kendi bünyesinde doğurduğu bir problemdir. Her toplum bu problemi çözmek için kendi yöntemlerini toplum yararına seferber eder. Verilen mücadele pragmatik, bilinçli yapılırsa başarı o oranda gerçekleşecektir. Amacımız suçları aydınlatmak değil, suçun önlenmesini sağlamak olmalıdır. Bu da doğru teşhisle mümkündür. Eldeki çalışmanın bu yolda bir nebze de olsa faydalı olacağı düşünülmektedir.

Şehirleşme ile sosyal kontrol mekanizması işlevini yitirmektedir. Şehirde kimse birbirini tanımadığı için suça elverişli ortam oluşmaktadır. Suçun kırsaldan ziyade büyük şehirlerde daha fazla işlenmekte olduğu saptanmıştır. Şehirleşmeyle özellikle cebir şiddet suçları azalırken mala yönelik suçlar artmaktadır. Büyük şehirlerde kazanç sağlayan mala yönelik suçlar için olanaklar ve suçların gizli kalması olasılığı daha fazladır. Ayrıca toplum baskısı iyice azalmıştır. Bu yüzden kent yaşamında suçluluk oranları daha fazla olmakta, küçük yerleşim birimlerinde ise polisin daha az etkili olmasına rağmen daha az miktarda suç oranına rastlanmaktadır (Hancı,1999).

Suçun oluşumunu teşvik eden alanlar genellikle suçun en fazla işlendiği ve farklı türde suçların birarada toplandığı, genellikle nüfus açısından yoğunluğun yaşandığı, kentin düğüm noktaları, yoğun yaya yolları, kent merkezleri ya da ticari merkezler gibi yerlerdir. Kent bütününde suçların genellikle toplandığı bu noktalar "sıcak noktalar" olarak tanımlanır. Sıcak noktalar Brantingham'a göre, üç türlü oluşmaktadırlar; suç üreten alanlar, suç çeken alanlar ve suçun oluşumunu kolaylaştıran alanlar: Yetersiz ışıklandırma, çöp ya da kirletici unsurların rahatsızlık verecek kadar çok ve yaygın olması, binaların kötü kalite ya da harabe durumda olması, bina pencerelerindeki demir parmaklıkların yoğunluğu, kör noktalar olarak tanımlanan başkaları tarafından görülebilen fakat herhangi bir kişinin çevresini rahatlıkla göremeyeceği noktasal alanların varlığı ile karma

kullanımının yer almadığı yerlerde akşam saatlerinde sokak ya da caddelerin tenhalaşması ya da sabah saatlerinde aşırı kalabalığın yaşandığı yerler olarak sıralanabilir.

Çalışma esnasında 11 hipotez öne sürülmüştür. İki dışında diğerleri doğrulanmıştır. Elde edilen bilgiler ışığında aşağıdaki genellemeler yapılmıştır:

Çalışma alanı olan Bandırma şehrinde en fazla kişilere karşı suçlar işlenmiştir. Bunu mala karşı suçlar takip etmektedir. Sonrasında diğer suçlar ve en son toplumsal suçlar gelir. Suçun dağılımı merkezden çevreye doğrudur. Böylece şehirdeki korumaya muhtaç alanlar ortaya çıkmıştır. Arazi kullanımının ve sosyo-ekonomik faktörlerin suç üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Nüfusun kalabalık olduğu yerler suçun potansiyel oluşum alanlarıdır. Keza merkezi iş alanları da bu duruma hizmet sunmaktadır. Bandırma şehrinde gelir seviyesinin yüksek olmasıyla mala karşı işlenen suçlar arasında bir doğru orantı mevcuttur. İşyerlerinin yoğun olduğu mekânlarda işyeri hırsızlığı artmıştır. İşyeri sayısı arttıkça hırsızlar için çalınacak malzemenin sayısı ve çeşidi de artmaktadır.

Şehirde sıcak alan olarak Paşabayır ve 17 Eylül Mahalleleri ortaya çıkmıştır. Paşabayır Mahallesi evden hırsızlık, diğer hırsızlıklar, mala zarar verme, kasten yaralama, intihara teşebbüs, hürriyete karşı işlenen suçlar, şerefe karşı işlenen suçlar, toplumsal suçlar, darp suçları yoğun olarak yaşanmıştır. 17 Eylül Mahallesi yukarıda sayılan suçlar yanında işyerinden hırsızlık, otodan hırsızlık, gasp olayları da görülmüştür. Şehirde bazı alanlar tek bir suçu ön plana çıkarmıştır: Dolandırıcılık (Haydar Çavuş).

Bandırma şehrinde mala karşı suçlar içinde ilk sırayı evden hırsızlık suçu almaktadır. Bunu mala zarar verme, işyerinde hırsızlık suçu takip etmektedir. Bandırma şehrinde bu hırsızlık türünün en yoğun yaşandığı mahalle Paşabayır Mahallesi'dir. Bunu Hacı Yusuf ve 17 Eylül mahalleleri takip etmektedir. Evde hırsızlık suçunda en önemli değişken ekonomik gelişmişlik seviyesidir: Paşabayır Mahallesi. Gelişmişlik seviyesi yanında erişilebilirlik de önemlidir: 17 Eylül Mahallesi.

Şehirde suçların karanlıkta ve تنها yerlerde gerçekleşmesi yerel yönetimlerin altyapı hizmetlerindeki (aydınlatma) eksikliğe vurgu yapmaktadır.

Otodan hırsızlık olayı en fazla 17 Eylül Mahallesiinde yaşanmıştır. Bu durum 17 Eylül Mahallesiinin çeşitli fonksiyonları bünyesinde barındırmasıyla ilişkilidir. Hacı Yusuf Mahallesi ise MİA olup, evler işyerlerinin üst katlarındadır. Alt katlardaki işyerlerinin tabelaları görüşü engellemektedir. Böylece hırsızlar için korunaklı alanlar oluşmaktadır. Kurulacak yeterli düzeydeki mobese kayıt sistemi yapılacak hırsızlıkları ve hırsızları caydıracak bir sistem olabilecektir.

İşyerinden hırsızlık merkezi alanlarda artmaktadır. Bu durum arazi kullanımıyla ilişkilidir. Banvit spor maçlarından önce ve sonra yapılan yankesicilik olayları buralarda daha fazla kolluk kuvvetlerinin görevlendirilmesi gerektiğini göstermiştir. Mala zarar verme suçu ilkbahar ve yaz aylarında artışa geçerken sonbahar ve kış aylarında bir azalışa maruz kalmaktadırlar. Çünkü ilkbahar ve yaz aylarında insanlar çevreyle daha fazla etkileşime geçmekte ve sorunlar daha fazla çıkmaktadır.

Toplumsal suçlar içerisinde en fazla aile üyelerine kötü davranma suçu işlenmiştir. Toplumsal suçlara bir bütün olarak bakıldığında şehir içi arazi dağılışı düzeni farklılıklar göstermektedir. Paşabayır, 17 Eylül, Hacı Yusuf, Sunullah mahalleleri yoğunluğun yaşandığı mahallelerdir. Bunda 17 Eylül ve Paşabayır mahallelerinde nüfus yoğunluğunun fazla olması etkilidir.

Üç yılın ortalamasına bakıldığında diğer suçlar içinde darp, yaralamalı trafik kazası, 6136 sayılı S.K.M, emniyeti suiistimal, zehirlenme, diğer kazalar, ihmal ve kasten yangın en yoğun yaşanan suçlardır. Diğer suçlar kendi aralarında irdelendiğinde darp olayının en sık rastlanan suç türü olduğu görülmektedir. Bunu 6136 S.K.M (Ateşli silahlar, bıçaklar ve diğer aletler hakkında kanun) takip etmektedir. Yaralamalı trafik kazası da yoğun görülen bir suç türüdür.

Kişilere karşı suçlar analiz edildiğinde en fazla "Kasden Yaralama" suçunun işlendiğini görülmektedir. Bunu hürriyete karşı suçlar, intihara teşebbüs suçları takip etmektedir. Adam öldürme suçu ise en az işlenen suç türüdür. Kasden yaralama suçu daha çok nüfus yoğunluğunun fazla olduğu Paşabayır, 17 Eylül ve Haydar Çavuş mahallelerinde işlenmiştir.

Kız kaçırma (İçli, 2001: 154) kırsal kesim suçu olarak bilinir. Şehirde doğudan göç alan 100.Yıl Mahallesi bu suçun yoğun görüldüğü yerdir. Muhafazakâr ailelerde büyüyen kızlar kendi isteklerini aile ortamında rahatça

ifade edemedikleri için çözümleri kaçmakta bulabilmektedirler: Sunullah Mahallesi.

Çalışmada polis sorumluluk bölgesi ele alınmış, jandarma sorumluluk bölgesi ele alınmamıştır. İstatistiki verilerin esasında tek elden hazırlanmasının çalışmaları daha anlamlı kılacağı düşünülmektedir. İstatistiki verilerin daha amaca uygun tutulması çalışma esnasında işleri kolaylaştıracaktır. Çalışmalar sırasında elde edilen bulgular gelecekte suç oranlarının artmaması için güvenli kent projelerinin biran önce hayata geçirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Ayrıca çalışmalar sonucunda ortaya çıkan suç haritaları ilgili kişilere alınacak önlemler hakkında bilgi vermektedir.

KAYNAKÇA

- Aliağaoğlu, A. (2007). *Balıkesir Şehrinde Suçlar: Coğrafi Bir Yaklaşım (2005)*. (1.Baskı), Ankara: Detay Yayıncılık.
- Aliağaoğlu A. ve Alaeddinoğlu F. (2005). Erzurum Şehrinde Mala Karşı İşlenen Suçlar, *Polis Bilimleri Dergisi, Cilt:7, Sayı:1*.
- Aksoy, H. (2003). Suç Analizinde Haritaların Kullanımı: Bursa Modeli, *1. Polis Bilişim Sempozyumu, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Daire Başkanlığı*, 363 – 366.
- Ayhan, İ. ve Çubukçu, K.M. (2007). Suç ve Kent İlişisine Ampirik Bir Bakış: Literatür Taraması. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl/Volume: 3, Sayı/Issue: 5, 30-55*.
- Aytaç, M., Aytaç, S. ve Bayram, N. (24–25 Mayıs 2007). Suç Türlerini Etkileyen Faktörlerin İstatistiksel Analizi. *8.Türkiye Ekonometri ve İstatistik Kongresi, İnönü Üniversitesi, Malatya*.
- Ayhan, U. (2006). Metropolitan Alanlarda Güvenlik Sorunu ve Çözüm Önerileri. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara*.
- Altun, R. (2003). Kasten Adam Öldürmeye Teşebbüs İle Müessir Fill Arasındaki Ayırımlar. *Eskişehir Barosu Dergisi, Sayı: 01 Nisan, 7-8-9*.
- Bernesco, W. ve Nieuwbeerta, P. (2004). How Do Residential Burglars Select Target Areas, A New Approach to the Analysis of Criminal Location Choice, *Brit . J.Criminol, 44, 296-315*.
- Beşe, E. (2006). Kırık Pencere Bağlamında Kentsel Yaşam da Suç ve Güvenlik. *Polis Bilimleri Dergisi, Cilt:8, Sayı: 1*.
- Brown, A.M. (1982). Modelling the Spatial Distribution of Suburban Crime. *Economic Geography, Vol.58, No.3, 247–261*. Web: <http://m.jstor.org/iPhone/search?query=iid:i301122&ta=V...%201982> adresinden 10.10.2010'da alınmıştır.
- Blumen, O. ve Rattner, A. (2002). Urbanized Peripheries: A Regional Study of Crime in Israel. *Sociological Spectrum, 22: 407–443*.
- Bandırma Belediyesi. (2010). Bandırma Belediyesi Kent Bilgi Sistemi Birimi.
- Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğü. (2010). Emniyet Koruma Kontrol Merkezi.
- Bandırma.Web:<http://www.bandirma-bld.gov.tr/sayfalar/32/iklim.aspx> adresinden 29.10.2010'da alınmıştır.

- Ceccato, V. (2005). Homicide in Sao Paulo, Brazil: Assessing Spatial Temporal and Weather Variations. *Institute of Criminology, Sidgwick Avenue, CB3 9DT.*
- Cohen, L. ve Felson, M. (1979). Sosyal Change and Crime Trend: A Routine Activity Approach. *American Sociological Review*, Vol.44,PP. 588-608.
- Cohen, J. (1941). The Geography of Crime. *Annals of the Academy of Political and social Science*, Vol. 217, PP. 29 – 37.
- Clarke, R. (1997). Situational Crime Prevention, Successful Case Studies. School of Criminal Justice.Rutgers University . Newyork.
- Clarke, R. ve Felson M. (1998). Opportunity Makes The Thief (Practical theory For Crime Prevention), London.
- Cömertler, N. (2007). Türkiye’de Suç Oranının Sosyo-Ekonomi Belirleyicileri. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 62, Sayı: 2.
- Ceccato, V., Haining, R. ve Signoretta, P.(2002). Exploring Crime Statistics In Stockholm Using Spatial Analysis Tools. *Annals Of The Association Of American Geographers*, Cilt: 92(1), PP.29 – 51.
- Çalışkan,V. ve Aksak,P. (2010). Çanakkale Kentinde Mala Karşı İşlenen Suçların Coğrafi Dağılışı Özelliklerinin İncelenmesi (2007). *Marmara Coğrafya Dergisi* Sayı: 22, Temmuz - 2010, s. 245 – 275.
- Demirbaş, T. (2005). *Kriminoloji* (2.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık .
- Dönmezer, S. (1994). *Kriminoloji* (8.Baskı). İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.
- Dinler, V. ve İçli, T. (2005). Suç Ve Yoksulluğun Etkiselliği (Isparta Cezaevi).
- Dolu, O. (2009). Crime as a fuction of Opportunity: Situational Determiments of Crime, Crime Opportunities and Routine Activities Theory. *Turkish Journal of Police Studies*, Vol:11, ss.1-30.
- Dinçer, B., Özaslan, M. ve Kavaslıoğlu, T. (2003). İllerin Ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması. *Bölgesel Gelişme Ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü*. Web: [www. dpt.gov.tr/ DocObjects/ Download/ 3116/ 2003-05.pdf](http://www.dpt.gov.tr/DocObjects/Download/3116/2003-05.pdf) adresinden 11.10.2010’de alınmıştır.
- Devlet İstatistik Enstitüsü. (2000). Yılı Başbakanlık Genel Nüfus Sayım Sonuçları.
- Falk, J.G. (1952). The Influence of Seasons on The Crime Rate. *The Journal of Criminal Law, Criminology, and Police Science*, Vol.43, No.2, pp.199–213.

- Gyamfi, A. J. (2003). Urban Crime Trend and Pattern in Ghana: The Case of Accra. *Journal of Criminal Justice*, Vol.31, 13-23.
- Günel, V. ve Şahanalp, S. (2009). Şanlıurfa Şehir Merkezindeki Hırsızlık Suçlarının Mekânsal Analizi. *Polis Bilimleri Dergisi*, Cilt:11.
- Grolier International Americana Encyclopedia.(1993). 3.cilt.
- Herbert, D.T. (1976). The Study of Delinquency Areas: A Social Geographical Approach. *Transaction of the Institute of British Geographers, New Series*, Vol.1, 472 – 492.
- Hannon, L. (2002). Criminal Opportunity Theory and The Relationship Between Poverty And Property Crime. *Sociological Spectrum*. Vol.22, 363 – 366.
- Hancı, İ. H. (1999). Çocuk Suçluluğuna Yol Açan Sosyal Bir Yara: İç Göçler Ve Çarpık Kentleşme. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı. Web: www.simaybirce.net/ adresinden 15.11.2010'de alınmıştır.
- Hurriyete Karşı İşlenen Suçlar. Web: <http://www.eceza.com/tck> adresinden 07.12.2010'da alınmıştır.
- İçli, G. T. ve Özcan, N. (1992). Türkiye'de Ekoloji Ve Suç İlişkisi Üzerine Bir Çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi Cilt 9, Sayı:1-2*, 27-52.
- İçli, G.T. (1993). *Türkiye'de Suçlular (Sosyal Kültürel ve Ekonomik Özellikleri*. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Sayı:71.
- İçli, G. T. (2001). Kriminoloji (4.Baskı). Ankara: Semih Ofset Matbacılık ve Ambalaj Sanayi.
- İçli, Tülin. (1987). Adam Öldürme Olayında Sosyo - Ekonomik ve Kültürel Faktörlerin Önemi. *H.Ü Edebiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 4, Sayı 2*, 21-47.
- İntihar. Web:<http://www.habervitrini.com/452183.html> adresinden 26.02.2011'de alınmıştır.
- Karakaş, E. (2006). Elazığ Şehrinde Suçların Dağılışı ve Özellikleri. *Doğu Coğrafya Dergisi*, Yıl:11, Sayı:15.
- Karakaş, E. (2005). Suç Harita Tipleri I: Veri Kaynakları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 1, Sayfa: 57-69*.
- Karakaş, E. (2004). Elazığ Şehrinde Hırsızlık Suçların Dağılışı Ve Özellikleri. *Doğu Coğrafya Dergisi, Cilt: 14*.

- Karakaş, E. (2005). Uygulamalı Coğrafyada Suç Haritaları II: Suç Harita Tipleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 2, 31-50.*
- Koca, M. (2002). Hırsızlığın Bir İşleniş Şekli Olarak "Kapkaççılık". *Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:6, Sayfa: 1-2.*
- Kunter, N. (1952). Türkiye'de Suçluluğun İçtimai Amilleri. Web: http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/308/298_pdf adresinden 21.10.2010' da alınmıştır.
- Kızmaz, Z. (2003). Ekonomik Yapı ve Suç: Bazı Araştırma Bulguları Üzerine Genel Bir Değerlendirme. *Fırat Üniversitesi sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 13, Sayı: 2, 279-304.*
- Kızmaz, Z. (2004). Öğrenim Düzeyi ve Suç: Suç Okul İlişkisi Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14 (2), 291-319.*
- Kızmaz, Z. (2005). Sosyolojik Suç Kuramlarının Suç Olgusunu Açıklama Potansiyelleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Sosyal Bilimler Dergisi Cilt: 29, No: 2, 149-174.*
- Kasten Yaralama. Web: <http://www.belgenet.com> adresinden 16.01.2011'de alınmıştır.
- Lowman, J. (1986). Conceptual Issues in the Geography of acrime:Toward a Geography of Social Control, School of Criminology. *Annals of the Association of American Geographers, pp.81- 94.*
- Madanipour, A. ve Tabrizi R. L. (2005). Crime and The City: Domestic Burglary and The Built Environment In Tehran. *Habitat International, Elvesier.*
- Meydan Larousse(1994), 3.cilt (Büyük Lügat ve Ansiklopedi), 535-536.
- Mala Karşı İşlenen Suçlarla Mücadele Semineri. (2000). İstanbul.
- Newman, O. (1996). Creating Defensable Space Ruther University. Web:<http://www.humanics-es.com/defensible-space.pdf> adresinden 01.10.2010' da alınmıştır.
- Örçen, Y. (2004). Savunulabilir Mekân Teorisi. *Kara Harp Okulu Savunma Bilimler Dergisi, Cilt:3, Sayı:2.*
- Özbay, Ö. (2008). Strain, Social Bonding Theories and Delinouency. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 32, No:1,1-6.*
- Özkan, A. (2009). *Ceza İnfaz Kurumlarında Bulunan Çocuk ve Gençlerin Farik ve Mümeyyizlerinin Değerlendirilmesi.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Pesen, A.C. (2007). Suç ve Kent. Web: www.Mimdap.Org/W/?P=54 adresinden 25.01.2011'de alınmıştır.
- Peterson, D.R. ve Krivo, J.L. (1996). Extremely Disadvantaged Neighborhoods and urban Crime. *Ohio university Social Force*, Vol. 75(2), 619 – 650.
- Roncek, W.D. (1981). Dengerous Places: Crime and Residential Environment. *Social Forces*, Vol.60, 74 – 96.
- Soyaslan, D. (1996). Kriminoloji Dersleri (Suç Ve Ceza Bilimleri). *AÜ Hukuk Fakültesi Yayınları*, No: 512.
- Sargın, S. ve Temurçin, K. (Tarih belirtilmemiş). Türkiye'de Suçlar Ve Mekânsal Dağılışı (Crimes In Turkey And Crime Dispersion). S.Demirel Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğretim Üyesi. Web: <http://idc.sdu.edu.tr/tammetinler/teror/teror4.pdf> adresinden 04.09.2010'da alınmıştır.
- Sargın, S. ve Temurçin, K. (2009). *Türkiye'nin Suç Coğrafyası (Şehir Asayiş Suçları)*. Ankara: Beyaz Kalem yayınları.
- Suçla Mücadele Stratejileri Ön Araştırma Raporu. (2003). İçişleri Bakanlığı, Strateji Merkezi Başkanlığı, Suçla Mücadele Stratejileri Araştırma Grubu.
- Smith, J.S. (1984).Transaction of Institute of British Geographers. *New Series*, Vol.9, No. 4, 427- 442.
- Sevim, Y. ve Soyaslan, Y. (2009). Hırsızlık Suçu Faillerinin Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Özellikleri: Elazığ Örneği. *Polis Bilimleri Dergisi*, 11(3), 23 – 41.
- Şerefe Karşı Suçlar.Web:<http://www.abchukuk.com/cezahukuku/hakaret.html> adresinden 07.12.2010'de alınmıştır.
- Tören, M. (2004). *Kriminoloji*. Ankara: Umut Yayınları.
- Tselani, A., Osborn D., Trickett A. ve Pease K. (2002). Modelling Property Crime Using. *The British Crime Survey* ,109–128
- Tatlıdil, E. (2009). Kent Ve Kent Kimliği; İzmir Örneği. Ege Üniversitesi, *Sosyoloji Bölümü ve Çevre Araştırma Merkezi*, 9(1), 319 – 336.
- Uzun, A. (2008). Tokat Şehrinde Mala Karşı İşlenen Suçlar (2006): Coğrafi Bir Yaklaşım. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

- Wilsem, V.J., Graaf N.D., ve Wittebrood K. (2003). Cross-National Difference in Victimization Disentangling the Impact of Composition Nad Context. *Europen Sociological Review*, Vol.19, 125-142.
- Yuen, B. (2004). Safety and Dwelling in Singapur. *Cities*, Vol.21, 19-28.
- Yılmaz, A. ve Ergün G.S. (Tarihi belirtilmemiş). Şehir Güvenliği, Coğrafya ve CBS: Samsun Örneği. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü.
- Yılmaz, A. ve Ergün G.S. (2006). Türkiye'de Şehir Asayiş Suçları: Dağılışı ve Başlıca Özellikleri. *Milli Eğitim, Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*. Web: <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/170/170/ali%20yilmaz.pdf> adresinden 10.11.2010'de alınmıştır.
- Yılmaz, A. (2005). Türkiye'de İşsiz Nüfus. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 15, Sayı: 1.
- Yankesicilik. Web: <http://www.konya.pol.tr/yankesicilik.htm> adresinden 27.11.2010'da alınmıştır.
- Zengin, E. (2003). Türkiye'de Kent Sosyolojisi Çalışmaları. *Qafqaz Üniversitesi Belediyecilik Araştırma Merkezi*, Azerbaycan.